

Qua tui m. dha

NĂM 2 — 15 OCTOBRE 1938 — N° 57 — MỖI SỔ 20 TRƯỞNG: 0 \$ 15

BẢO QUẢN

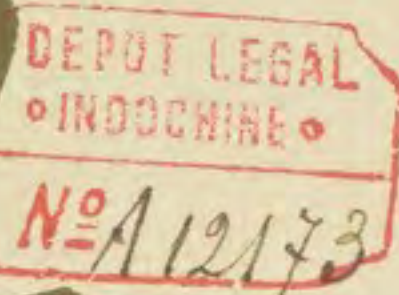
150, Rue Lagrandière

SAIGON

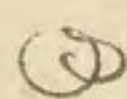
MUA BÁO XIN TRẢ TIỀN

TRƯỚC

mai

GIÁ BÁO

1 năm 7 \$ 00 — 6 tháng

3 \$ 60 — 3 tháng 1 \$ 80

Abonnement administratif:

10 \$ 00 par an

tuần báo ra ngày thứ bảy

Directeur : Đào-trình-Nhật

Coi bên trong

MIỀNG GIẤY ĐÁ
CỨU MẤY TRIỆU
CON NGƯỜI KHỎI
CHẾT

HIỆP-ƯỚC
MUNICH

MUSSOLINI nói
nhỏ với HITLER:

Họ sợ chiến tranh quá, lần
sau "đi-đon" có đòi hỏi sự gì, cũng
cứ làm bộ dữ là ăn.

Cliché THAI-DUONG.

NHẮC LẠI VỤ BÁO DÂN-QUYỀN .
CÁCH THỨC XIN " KIẾN THÍ " PHẢI THÊ NÀO ?
TÔNG-ĐOC LỘC MÔ BỤNG ĐÀN-BÀ CHỦ'A ?

THU-NU'ONG CA-KỶ

một cô cón sót lại ở trên
mặt nước Hương-giang

MỘT ÔNG CHỦ NỢ

đốt hết giấy nợ, vì tin
rằng trời sắp náy mai

Sâm Nhung Bách Bô Hồng-Khê

Lấy tinh chất ở cơ-quan sinh dục của các loài vật rất mạnh chế luyện với Sâm Cao-ly Lộc Nhung cùng với các vị thuốc bổ quý giá, nên dùng nó dần dần đến thân và bộ máy sinh dục của người ta làm cho trẻ lại, khỏe ra như người được tiếp hạch, sinh ra nhiều tinh huyết, ăn ngon miệng, ngủ yên giấc, tinh thần minh mẫn, bền trí nhớ lâu, đại tiện nhuần, nước tiểu trong, khỏi đau lưng, bốc hỏa. Các ông dùng trong 2 ngày sẽ thấy trắng dương cổ khí, tinh thần, trong khi phòng sự không thấy nhọc mệt. Nếu ai có bệnh di tinh, lạnh tinh, nhiệt tinh, mộng tinh cũng khỏi. Đàn bà dùng được huyết tốt, kinh điều; bà nào có bệnh kinh nguyệt bất điều sanh ra các chứng đau bụng, đau lưng, bốc hỏa, ra khí hư (bạch đới hạ) cũng khỏi. Bà nào nuôi con thì tốt sữa, có chữa thì khỏe thai. Các cụ già đau lưng đau mình mỗi mệt, kém ăn kém ngủ hoặc có bệnh ho, bệnh thổ dùng cũng khỏi cả. Trẻ con dùng thuốc này sạch cam sài, bỏ đi, tiêu thực. Nói tóm lại tất cả nam phụ lão ấu, nếu ai cần phải bồi bổ sức khỏe thì không còn có thứ thuốc bổ gì hay bằng thuốc Sâm Nhung Bách Bô Hồng Khê này. Thuốc thơm ngon dễ ăn; các ông dùng thứ bao sáp vàng, các bà dùng thứ bao sáp trắng. Mỗi ngày ăn 2 viên vào 2 bữa ăn sáng và tối, trẻ con mỗi lần ăn nửa viên nhai chiêu với chén nước trà. Mỗi hộp giá 1p.00.

Thuốc Hồng - Khê số 47

Thuốc « Tráng Dương Kiên Tinh đại bổ thận Hồng-Khê » số 47 chế bằng Hoàng-hoa ngư-phiêu, Hải-cẩu-thận, Yến-quảng, Sâm-Nhung với các vị thuốc vừa bổ vừa ngon. Giúp cho sự giao hợp được theo ý muốn. Giúp cho người dương sự yếu, « bất lực », « liệt-dương » được mãn nguyện, dễ thụ thai. Làm cho người vô tình lạnh dạm trở nên người đa tình vui vẻ. Sau khi dùng thuốc này 6 hay là 12 tiếng đồng hồ, có hiệu quả hiển nhiên. Muốn chứng cho những lời nói trên đây, các ông các bà dùng thử một gói 0p.25, sẽ thấy phòng sự mạnh khỏe lâu bền gấp mấy lần khác và sau lại thấy tinh thần minh mẫn không một chút nhọc mệt. Thuốc này chuyên trị bổ thận, kiên tinh, sinh khí, chữa bệnh liệt dương, bệnh tinh mau xuất. Mỗi chai lớn giá 1 p.00. Mỗi gói dùng được một ngày giá 0 p.25.

Thuốc « Cai Hồng-Khê »

Không trộn lẫn chất thuốc phiện (nhà Đoan đã phân chất), nên ai cũng có thể bỏ hẳn được, mỗi ngày hút một ống bấc thuốc phiện, chỉ uống hết hai hào thuốc cai là đủ không phải hút nữa, vẫn đi làm việc như thường, thuốc viên 0p.50 một hộp, thuốc nước 1p.00 một chai. Nghiện nhẹ chỉ hết 1p.00, nghiện nặng hết 5p.00, 3p.00 là bỏ hẳn được, nếu sai lời, xin trả tiền lại gấp đôi.

Thuốc phong tình Hồng-Khê

Giấy thép mà buộc ngang trời! Thuốc Hồng-Khê chữa những người lẳng lơ! Hai câu Sấm truyền này, ngày nay quả thấy ứng nghiệm, vì hề nói đến Hồng-Khê thì ai cũng nghĩ đến thuốc lậu và thuốc giang-mai; ai bị lậu không cứ mới hay kinh niên uống thuốc lậu Hồng-Khê số 30, mỗi hộp 0p.60 cũng khỏi dứt nọc, ai bị bệnh giang-mai không cứ về thời kỳ thứ mấy mới hay đã nhập cốt rồi, uống thuốc giang-mai Hồng-Khê số 14 cũng khỏi dứt nọc một cách êm đềm không hại sinh dục (mỗi hộp giá 0p.60) nên khắp các nơi đầu đàn cũng biết tiếng:

Nhà thuốc HỒNG-KHÊ

88, Phố Chợ Hôm, Hanoi (Route de Hué)

Xem mạch cho đơn, bốc thuốc chén, và có hơn 100 môn thuốc hoàn, tán, cao, đan gia truyền và kinh nghiệm, chế sẵn đóng hộp đóng chai theo phương pháp Âu Mỹ bán khắp cả nước Nam, bán sang cả Tây, Tàu, Ai-lao, Cao-miên, chữa đủ các bệnh nguy hiểm người lớn trẻ con. Bệnh nào thuốc ấy, có đơn chỉ rõ cách dùng và nói rõ bệnh căn, hết rất ít tiền mà bệnh mau khỏi. Các thứ thuốc của nhà thuốc Hồng-Khê dự Hội-chợ Haiphong năm 1937 được quan Toàn-quyền và quan Thống-Sứ ban khen, các báo tây, nam tỏ lời khuyến khích, được thưởng « Bội-Tinh-Vàng » và được « Bằng Cấp Tài Năng » tại Hội-chợ Huế. Có biểu hai cuốn sách thuốc: « Gia-đình-Y-Dược » và « Hoa-Nguyệt-Cầm-Nang ». Khắp các nơi đều có Đại-lý, mua thuốc Hồng-Khê xin nhận kỹ dấu hiệu Phạt 12 tay.

Đại-lý tại Nam-kỳ. — SAIGON: Đức-Thắng 148 Albert 1er Dakao; BÉNTRE Tân-Thanh Rue Clémenceau; THUDAUMOT: Phúc-Hưng-Thai. VINH-LONG: Long-Hồ; LONG-XUYỀN: Hữu-Thái; SÓC-TRĂNG: Trường-xuân 77 Đại-ngãi; MYTHO: Mông-Hoa; CẦN-THƠ: Au petit gần; BAC-LIÊU Trang-hiếu-Nghĩa; RACH-GIA: Vạn-Hòa Rue Gia-long; TRA-VINH: Liên-Hiệp thư-quán.

CLINIQUE PELLERIN

93, RUE PELLERIN

DOCTEUR **TRẦN-VĂN-ĐỒ** Tél.: 20.912

Có nhiều phòng rộng rãi, mát mẻ sẵn chỗ tắm và rửa mặt riêng, mỗi phòng cho người đẻ và bệnh nằm.

Có nhà mổ và nhà đẻ đủ đồ khi cụ đẻ mổ và đẻ khó.

Coi mạch và trị bệnh: tim, gan, phổi, thận, và bao tử, ruột, trĩ, ban, kiết.

Trị bệnh đàn bà: tử cung, bạch đới.

Trị bệnh bằng điện khí: Diathermie.

• Phòng rọi kiến (Rayon X) (chụp hình, vẽ hình không hại người, coi phổi, bao tử, ruột).

COI MẠCH: Sáng 8 giờ tới 11 giờ. — Chiều 3 giờ tới 5 giờ.

Thuốc ĐIỀU KINH

trị bệnh kém huyết

của đàn bà

hiệu **Nhánh - Mai**

Uống thuốc này vào máu huyết điều hòa, hết xây xẩm, mặt mày đỏ lại, kinh nguyệt đúng kỳ, ăn cơm ngon ngủ được nhiều. Đàn bà đau về chứng máu huyết đầu nặng thế nào, uống thuốc này được vui lòng lắm, quý bà sẽ khen tặng vô cùng. Giá mỗi ve 0p.50. Khắp nơi có bán, các chỗ bán thuốc Nhánh Mai đều có bán. Mua sỉ lời nhiều do nơi Nguyễn-văn-Lượng Boite Postale n° 336 Saigon hoặc nơi tiệm có Nguyễn-thị-Kính Chợ-mới Saigon, hoặc các ga xe điện có bán. Mua lẻ do nơi các đại-lý.

Thuốc Ho BỒ PHỔI

hiệu **Trái Nho** giá 0p.15

Trị ho đại tài. Có bán khắp cả Đông-pháp, do nhà thuốc Nhánh Mai phát hành.

LAIT
LE PATRE

OVOMALTINE

R. MOITTESSIER-SAIGON

20 NĂM DANH TIẾNG

NAM-THAO-ĐU'ÔNG

59, Quai de Belgique - SAIGON

Trung-Nam y-sĩ **NGUYỄN-VĂN-BẦU**

Chuyên trị các chứng bệnh của Phụ-nữ và Nhi-đồng

Giờ coi mạch: Sáng từ 8 giờ tới 12 giờ. Chiều từ 3 giờ tới 7 giờ.

TRƯỜNG ĐẠO-THAO-VY

32-34, rue A. Garros - SAIGON

Dạy từ lớp chót (Cours Infantin)

đến lớp nhứt (Cours Supérieur)

Thầy giáo lựa chọn kỹ càng và có kinh-nghiệm nhiều từ 7, 8 đến 30 năm trong ty Giáo huấn

Học trò nghèo sẽ được giảm hoặc cả, hoặc một phần học phí.

Xin vô học mau kéo hết chỗ

Madame

Tiương van-Huân

200, rue d'Espagne. — SAIGON

BÁN ĐỦ ĐỒ THÊU

REN, CHỈ LAINE (Gởi contre remboursement)

DOCTEUR

NGUYỄN-TÂN-ĐƠM

Diplômé de l'Institut de Médecine Coloniale de Paris
Ex-Assistant à la Clinique de la Tuberculose
de la Faculté de Médecine de Paris

CHUYÊN MÔN VỀ BỆNH PHỔI

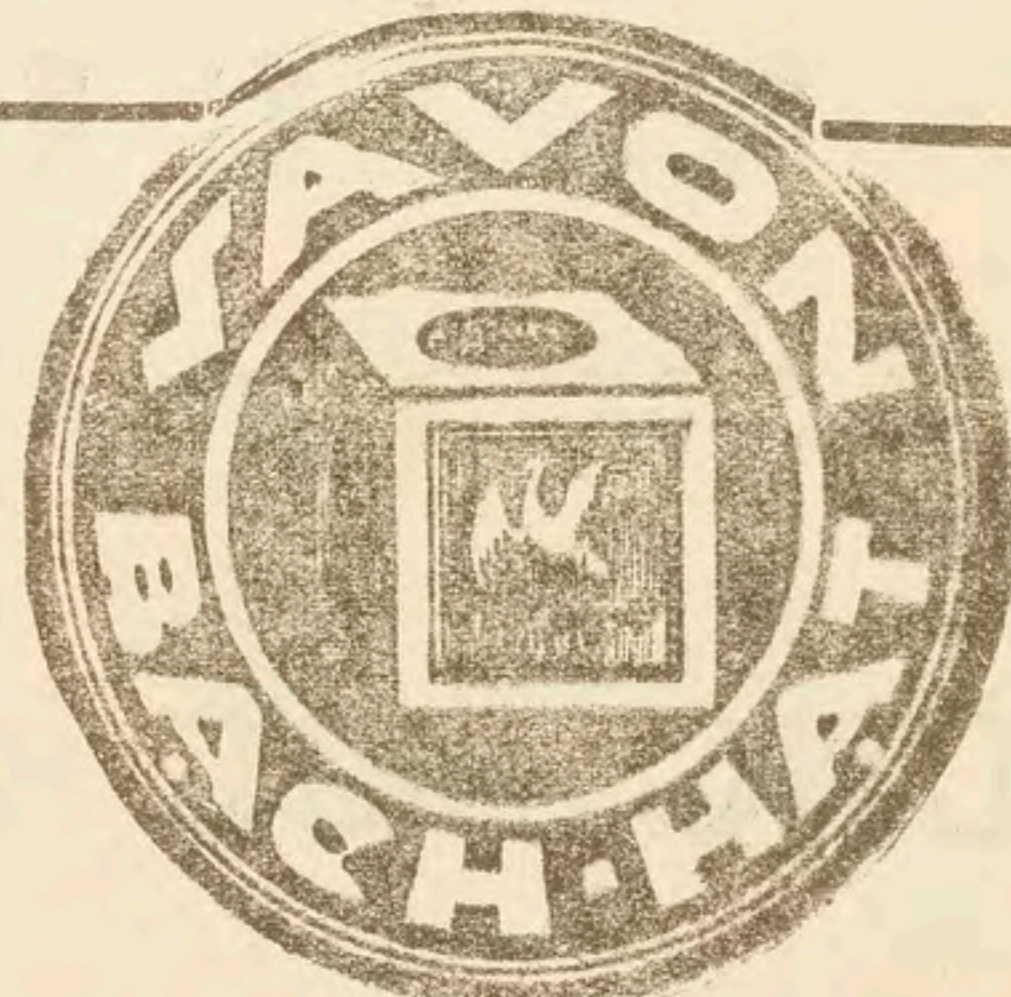
Có máy điện rọi phổi (RAYON X)

CONSULTATIONS :

SỐM MAI : 9 giờ tới 12 giờ CHIỀU : 3 giờ tới 7 giờ

TÉLÉPHONE : 20.652

63, Rue Mac Mahon — SAIGON

Tốt hơn các thứ savon tốt

Fabricant : **F. VAN-VOVAN**

164, rue Colonel Boudonnet (ngang ga xe lửa Saigon)

Téléphone : 21.475

Cac ngai mua

Một năm báo **MAI**, trả tiền mặt, mà được lấy lại 3 quyển sách đáng giá 2 \$ 50. Nếu không lấy sách thì được lấy một tấm giấy số 1 phần 10 của L'Office Nationale hên Tây, may ra được chia với người ta 5, 3 triệu, như thế các ngài có thiệt thời gì đâu !
Kỳ hạn không còn mấy ngày, xin ngài gửi mandat 7\$37 lên nhà báo để lấy 3 quyển sách hay 1 tấm giấy số, kéo hết.

Năm thứ hai — Số 57 — Samedi 15 Octobre 1938
Báo-quán n° 150 Lagrandière — Chủ-nhiệm Đào-trình-Nhất

DÂN-TỘC TỰ-QUYẾT

TRONG cuộc nguy-biến ở Âu-châu vừa yên, tưởng ai cũng nhìn thấy một chỗ cốt yếu, khiến cho Hitler được thắng các nước Dân chủ dễ dàng và khiến cho các đế-quốc từ đây nên suy nghĩ : chúng tôi muốn nói cái quyền Dân-tộc tự quyết.

Nếu các đế-quốc sớm biết nhận nhận cái quyền ấy là đương nhiê , thì thiên-hạ đã bớt đa sự, đã bớt cả nguy cơ chiến-tranh và người ta đã bớt đồ-khò, có đâu trên mặt đất vẫn còn những cảnh tượng rối ren họa loạn mãi như mấy năm nay.

Sau khi Âu-chiến kết thúc, tổng thống Wilson nước Mỹ qua dự Hòa-hội Paris, có ý muốn trừ hẳn cái mầm chiến-tranh để xây nền hòa-bình lâu dài, ông bèn xướng lên cái quyền Dân-tộc tự-quyết (*Le droit des peuples à disposer d'eux-mêmes*). Thâm ý của ông là muốn hết thảy các dân-tộc lớn nhỏ mạnh yếu trong thế-giới đều có cái quyền tự-chủ lấy vận-mạng mình, rồi tương-an vô-sự với nhau, đừng ai can thiệp áp bức ai cả.

Kể ra thế là phải lẽ. Anh giàu anh mạnh thì anh nhờ, tôi hèn tôi yếu mặc kệ tôi chịu, việc gì anh được xen vô trong nhà tôi, bắt buộc tôi phải theo anh. Hễ anh ý mạnh áp bức tôi, lúc tôi yếu thế, tôi đành phải nể lòng chịu đỡ, nhưng luôn luôn tôi phải oán hận, bất bình, tìm cách tự giải, thế nào cũng có lúc tôi quật lại anh. Sao bằng ai nấy khôn rờ dại chịu, tự lo lấy phận mình cho được hòa bình yên ổn với nhau bằng hơn.

Nhưng lúc bấy giờ các nước thắng trận đâu có chịu nghe. Vì nếu họ thừa nhận cái quyền ấy thì bỏ ráo những phần chia chiến-thắng, rồi trả lại hết những lãnh thổ thuộc-địa của họ đã có kia sao ?

Họ từ chối cái quyền ấy để tự khươi ra những cái nguồn suối nó làm cho họ phải lo âu và thất bại đến mất cả thế-diện sau này. Thì Tiếp-khắc chính là một thứ họ tạo lập trái hẳn cái quyền Dân-tộc tự-quyết, và việc tạo lập ấy chẳng phải tự họ khươi lấy cái nguồn thất bại khổ tâm bây giờ đó chi ?

Đầu bị ruồng bỏ mặc lòng, chủ-ngiã Wilson vẫn cứ tồn tại ở trong thiên-lý nhơn-tâm và nó vẫn tấn bước trên đường tự nhiên của nó.

Không ai nhìn nhận, nó cũng cứ việc xuất hiện. Cái thuật Dân-tộc tự-quyết có tiếng dội ngay và làm mũi tên chỉ đường cho nhiều dân-tộc nhỏ yếu, bằng chốt tự giác, xằng xái đi tới tự do độc-lập. Hoặc thừa cơ ly-hoát sợi giây trói buộc của mấy

anh hàng xóm mạnh mà tự lập quốc gia, như Ba-lan, Lettonie, Ru-ma-ni. Hoặc nổi lên cách mạng sự áp bức của đế-quốc để tự chủ lấy mình như cách Ai-cập. Hoặc vùng vẫy bài trừ cái thế-lập như kiều Phi-luật-tân. Cho tôi những phong trào cách mạng lớn lao ở Ấn-đô, hoạt động ngấm ngấm ở Cao-ly, và thời kỳ lộn-xộn ở xứ mình trong mấy năm 29 30 31, đâu ai thành công, ai thất bại, cũng đều do cái thuật dân-tộc tự-quyết làm nguyên-nhơn hay làm ảnh hưởng bên trong cả đó.

Từ nay trở đi, thuyết ấy càng ngày càng tấn tới và thực hiện thêm hoài đầu sức mạnh nào cũng không cần nể. Rồi nó phải đi tới chỗ thiên hạ ai lo phận nấy mới thôi.

Nhưng bất cứ dân tộc nào đang chìm đắm trong vòng bị trị mà muốn trời đầu lên tự quyết lấy vận mạng mình, sự quan-hệ đều ở nơi mình trước

Non nước tan tành hê bởi đâu ?

Cliché R. I.

Không-quân của Nhật ác quá, lâu nay bay tới liệng bom từ tung xuống các thành trấn lớn của Tàu : Nam-ninh, Côn minh, Quảng-châu, Hôn-khâu, Trùng-khánh v.v.. Cổ nhiên họ cốt bắn phá những cơ-quan quân sự, nhưng hại lấy cửa nhà sanh mạng của đám bình dân vô tội không phải là ít. Đây là quang cảnh một đám nhà bình dân ở thành Hôn-khâu mới bị tàn phá hôm rồi, ngó đã thắm chưa?

Dưới đồng tro tàn gạch bể này chôn biết bao đầu xương con đồ chẳng có tội tình gì. Thử hỏi văn minh nhơn-đạo ở đâu,

hết, chớ bỗng dưng không phải có ai đem cửa quý hóa ấy cho mình bao giờ. Cửa quý hóa ấy « bị cho » chứ không « tự cho ». Nghĩa là mình phải tự tạo ra cái lực lượng chỉ tỏ rằng mình tự quyết được thì người ta phải để mình tự quyết không thể từ chối.

Đức-quốc đã tỏ ra cái thiệt chứng rõ ràng. Sau trận bại nhục làm chìm đắm luôn mười mấy năm, Hitler vùng dậy, cố gắng làm việc 5 năm, bày tỏ ra lực lượng của Đức-quốc bình-dẳng với liệt cường, gỡ hết những sợi giây trói buộc, rồi vỗ án cái rầm, nói lớn một tiếng, là đủ đòi về 3 triệu dân và khu đất Suy-đét. Không có lực lượng, đời nào Đức có cái kết-quả ấy.

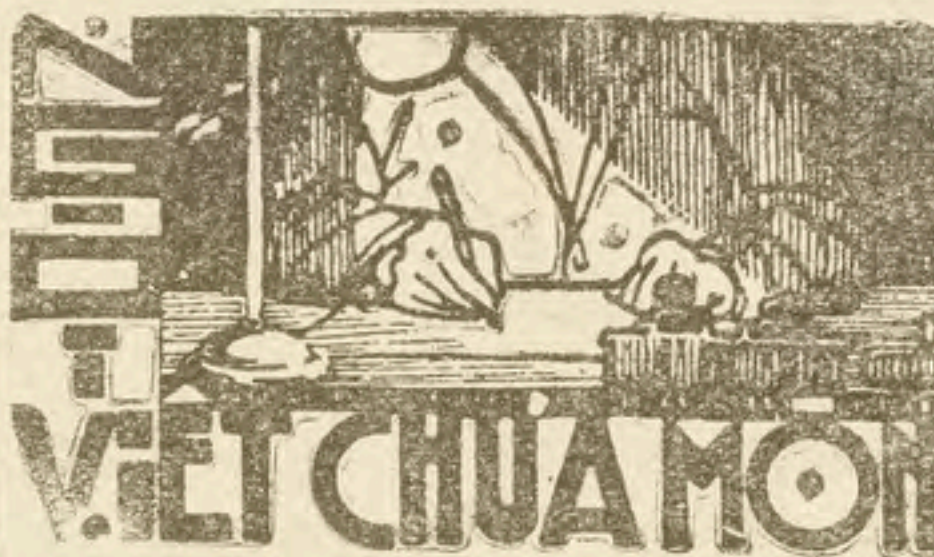
Những dân-tộc khác đã từng đòi được hay muốn đòi được cái quyền Dân tộc tự quyết cũng thế : điều-kiện cốt nhưt và trước nhưt là phải có lực-lượng.

Chúng ta có muốn một ngày kia nước Pháp để cho ta tự quyết không?

Nếu có thì ta phải lo phấn-phát tự cường để có ngày chỉ tỏ lực lượng của ta ra đi... M

XIN các ngài có lòng chiều
cổ mua dùm báo này,
nhớ mua mandat kèm theo, bốn
báo mới có thể gửi báo được. M.

Mượn câu thi của cụ
Phan - thanh - Giảng
khóc Nam - kỳ ngày
xưa để khóc dùm
Trung quốc bây giờ.

CHUYÊN MỖI TUẦN

Anh Lan-Đinh can khéo...

ĐÔI xưa đâu có dân-quyền. Nhứt là giữa vua tôi, sự ngôn ngữ phải giữ gìn chặt chẽ lắm. Người trung thần can gián mấy vị hôn-quân bạo-chúa thường không dám nói thẳng ngay vào việc. Sợ mấy ông có quyền sanh sát, nổi giận lôi đình, cách hết chức tước và có khi cắt mất chỗ đội mào cánh chườn nữa là khác.

Bởi vậy người ta thấy những chuyện bày tôi can-gián vua, phải vào đề bằng lời lẽ xa xuôi ngụ ngôn bóng bẩy, nói « dòng do tam quốc » chứ đâu có dám chỉ ngay mũi vua mà nói : « Bệ hạ làm càn! Bệ hạ thất đức! ». Vì dụ hồi đời Chiến-quốc, Sở Trang-vương ba năm mê man nữ sắc, bỏ phế trào chánh, nhiều người can gián đã bị cách chức chặt đầu rồi. Đến lượt Thân Châu can khéo :

— Nước Sở có con chim đậu trên núi ba năm nay không kêu cũng không bay, tàu bệ hạ, đó là con chim gì hạ thần không biết. Biết là ám - chỉ vào mình, Trang vương nói :
— Đó là con chim phi-thường Ba năm không kêu, kêu tất vang dậy. Ba năm không bay, bay tất mù trời.

Thế rồi sai đẹp bỏ hết nữ sắc chăm lo triều chánh, trở nên ông vua anh-hùng.

Đời nay, mặc dầu có quyền tự-do bình-dẳng, nhiều người muốn can gián nhau cũng vẫn dùng ngụ-ngôn dòng do, bóng bẩy, không dám nói ngay.

Ông bạn Lan-Đinh chúng tôi ngày nay có tài can khéo như Thân-Châu, chỉ tiếc ông huyện Cang chẳng biết có được thông minh như Trang-vương không ? Ông Lan-Đinh đã khéo can chủ bằng một chuyện Huê-ký.

Thật vậy, Nhựt-ký hôm 8 Octobre của ông, cốt tỏ bày cái độ-lượng của các ông chủ bên Huê-hý rộng rãi, đến đòi thợ thuyền và người làm công mà muốn vây vùng bay nhảy, gây dựng sự nghiệp riêng, thì các ông khuyến khích giúp đỡ cho, không có bụng xấu nghi ngờ nhỏ nhen, muốn chôn người ta phải làm tôi tớ mình mãi. Có người khoe với chủ rằng mới mua được cái xe hơi để đi làm việc, lập tức ông chủ niềm nở :

— « Thế thì tôi tăng thêm lương lên cho để anh mua dầu sáng đi chiếc xe hơi ấy ».

Ở trong trường hợp đó, ông chủ annam không muốn cho kẻ làm công với mình được mở máy mở mặt, cho nên thấy ai sắp ra kinh doanh một việc riêng, thì ông làm bộ khi-khĩ, tỏ ra

không muốn kẻ làm công đó sẽ trở nên bực chủ như mình. Hay là thí cho người làm công mỗi tháng ba chục bạc mà họ khéo dành dụm may sắm được bộ đồ tây mới, ông chủ cũng trăm bề ganh ghét, làm như muốn thấy người ta rách rưới cả đời vậy.

Các bạn đọc-giả Đ. T. vô tình, chỉ tưởng rằng ông Lan-đinh nói chuyện phiếm Huê-ký cho mình nghe thôi, nhưng riêng bọn nhà nghề chúng tôi tri kỷ với nhau, chúng tôi hiểu ngay thâm ý ông Lan-đinh đem chuyện Huê-ký ra can chủ, cũng như chuyện con chim trên kia mà.

Vì mấy ngày trước ông Huyện Cang đã thôi anh trợ-bút Công-minh một cách ngang tàng, không đúng luật phép, đối với một người có góp công lao xây dựng tờ báo bốn năm nay. Tội lỗi gì ? Chỉ có cái tội là anh Công-minh sửa soạn tự chữ một tờ tuần-báo.

Đứng vào địa-vị chủ-bút, anh Lan-đinh biết ông chủ-nhiệm mình làm việc đó là nhân-tâm, thất đức, nhưng nhằm bề không đem ngôn từ nghĩa-lý ngay thẳng mà « trực gián quân-vương » đặng, anh phải mượn ông chủ Huê-ký để can khéo.

Nếu ông chủ Đ. T. là người thông-minh thì đọc bài Nhựt-ký 8 Oct. chắc ông đã sửa ngay việc làm bất công và thái-nhân kia.

Nhưng việc bất công và thái-nhân ấy vẫn chưa sửa lại, người ta có thể nghi rằng chính báo của ông mà ông không đọc mỗi ngày, hay là đọc mà không hiểu cái thâm-tâm của bài Nhựt-ký, hay là hiểu mà không muốn làm người « quân tử đồng ư cái quá » cũng nên.

N.

CÙNG CHƯ VI ĐỘC-GIẢ Bacliêu-Camau

NHON rãnh việc trong ty quân-lý, M. Phan văn-Di đi viếng chư vị độc-giả để thăm tiền báo và cổ-động cho bốn-báo. Xin chư vị làm ơn chiếu cố M. Di được kết quả mỹ mãn, bốn báo đa tạ.

M.

BIỆN SỰ PHONG
HUỖNH VĂN NGHE
cựu thống ngôn tòa
100, LAGRANDE - SAIGON
Tél. : 20.962

Gần 2 năm rồi, phòng-văn được thân chủ đủ mặt người tây, người Annam và người khách hoan nghinh. Phần đông người thân chủ cũ và mới từ-tế đúng đắn đến giao nhiều việc khó khăn và rắc rối đều gặp sự kết quả mỹ mãn và chưa gặp việc bất thành. Phòng-văn không lãnh những việc không đáng lốt, và không bao kiền cho ai hết.

Công việc làm mau lẹ và đáng vừa lòng.

Bệnh Phong - ngứa

Các thứ phong độc ở trong máu mà biến ra các chứng bệnh ngoài da như là:

Nổi mọt có giề cùng, dưới hân hàn tọa, lưng, ngực, cổ, bắp vế, ngứa ngăm, hay là da thịt hồng sưng tề, nổi cục đỏ bầm, ngứa heo kê tay, có mọt trong bông, da lòng bàn tay hơi xù xì, da mặt vằn, đau lưng, mỗi xương, hỷ ứng thuốc:

Phong Ngứa Nhon Noàng.
Thủ tiêu các thứ phong độc, phong ngứa, lọc máu trở tình sạch ngứa được bệnh phong đơn, giải được gốc độc bệnh phong tinh, tề nhỏ có ghê lở, ghê ngứa, nổi u nổi giề dùng rất công hiệu. Người lớn trẻ nhỏ đều dùng được.

Giá mỗi gói 0p. 60
Bán tại: Quận-Chúa,
21, Amiral Courbet - Saigon
Gửi lãnh hóa giao ngân mau lẹ từ 2 hộp sắp lên. Cần dùng đại lý.

SÁCH CẦN ÍCH

ẤY là bộ « DÂN LUẬT NAM KỲ » cần kíp cho mỗi gia đình dân Nam-Kỳ, Hanoi, Hải-phong và Tourane, có lời tựa khen tặng của trạng sư Trại đình Tháo, được lời khen ngợi khuyển khích của quan Thống-đốc, vị chủ tịch Quận-hạt nghị-viện, quan Đốc lý Saigon, vị trạng sư như quý ông Kim, Nguyễn v.v., các vị quân hạt nghị-viện như quý ông Dương, De Lachevrolle v.v. Chỉ đủ mọi vấn đề thuộc về « người » (thợ thợ, việc đi xa, chỗ trú cư, việc cha con, việc vợ chồng việc giá thú, việc ly hôn, v.v. và tài sản « quyền sở hữu chủ và các quyền khác, việc di-sản, việc chúc thư việc kế thừa và nghĩa vụ v.v. » rất đúng với Pháp luật và án lệ đương hành. In kỹ nhĩ tại nhà in Tây Testelin rất khéo có bộ chữ rất châu đáo. Một đầu giá gấu và giá in gia bột, bộ sách DÂN LUẬT NAM-KỲ trên 30 trang mà chỉ bán 1p.20, cước 0p.10. Xin chớ tốn hãy gửi thư mua ngay nơi tác giả kèm mandat giá tiền theo. Số in ít lắm, chậm bước thì không có sách, mất một cái địa bàn chỉ nam quý vô giá của gia đình. Mau gửi mua nơi tác giả: ông PHAN-VĂN-THIẾT, Cử Nhon - Luật, Pháp-Luật Cổ-văn, N° 43 Rue Aviateur Garros à Saigon.

Mỗi lần hỏi một việc tại Phòng-văn ông Phan-văn-Thiết tốn 5 đồng, ngoài ra có ăn làm đơn, trạng, lý-đoán v.v. thì tốn thêm từ 10 cho tới 100 trăm tùy việc khó dễ.

□ TẬN TÂM VÀ KÍN NHÌEM □

Hiệu đồng-hồ

NGUYỄN - CHÁNH - TRƯC

Kinh nghiệm nhiều năm ở Pháp
7 Amiral Courbet - Saigon

Lãnh sửa đủ hiệu đồng hồ.
Chuyên môn sửa compteur xe hơi, máy chụp hình và
• máy đánh chữ v. v.

Nên noi... Nên nghe...

CHỖ nào có tiếng dân kêu thì quan Thống-đốc ta đi tới đó liền.

Từ nay này ngài đi viếng dân Baclieu Camau vì mới rồi có nhiều dân đòi biểu-tình và cướp lúa của điền-chủ.

Nhưng mấy ông điền-chủ ở đó, và cả ông dân-biểu Quân-hạt Huỳnh-ngọc-Nhuận đều nói rằng: chỉ có bọn xúi giục bạo-động chứ không có dân đòi. Chẳng qua một bọn vô nghề ở hạt khác lại đó thôi.

Dân vô nghề tức là không có việc mà làm, không có việc làm thì không còm gạo mà ăn, không được ăn chẳng phải dân đòi thì còn là gì?

THEO tin chắc chắn của một đám dân nghèo ở Baclieu mới báo cho chúng tôi hay, thì dân tình lúc này đòi có đôi thật, nhưng họ không hề làm tới việc rừ nhau đi cướp lúa của ai.

Cướp lúa là một việc sắp đặt của bọn phiến-động và bọn cướp lúa là cha cằng chú kiết ở đâu lại chứ không phải người ở trong hạt. Cướp lúa chỗ này chỗ kia, quanh quẩn chỉ có một bọn nhà nghề đó.

Có lẽ bọn phiến-động muốn soạn ra những lối bi-kịch cướp lúa để nhà đương-cơ quan phải chú ý đến tình cảnh chung của dân nghèo đói chăng?

QUAN tổng-đốc, đốc-phủ ở xứ minh ăn lương bằng một anh khiêng vác hàng hóa ở bến tàu Marseille, nói gì những hạng dưới nữa không phải thiếu hụt đói nghèo sao được.

Thật vậy.
Một anh làm đốc-kê (docker) ở bến tàu Marseille cứ làm việc đều-đều, mỗi tháng tiền công được từ 2.800 đến 3.000 quan, nghĩa là 280 hay là 300 \$ ta. Còn đốc-kê ở bến tàu Haiphong Saigon nhĩ mình đồ mớ hôi, sỏi nước mắt, mỗi tháng khéo lắm được 12 tới 15 \$ không bằng 1 phần 20 của anh đồng nghiệp họ ở Marseille.

Một thầy thơ ký công sở hay tư sở, lương tháng 30 đồng, tức là 1 phần 10 của anh đốc-kê bên tây.

Duy có hạng tổng-đốc, đốc-phủ mới ăn lương bằng họ thôi. Đó là một sự so sánh lý-thứ của báo Effort mới rồi. Độc-giả thử ngẫm nghĩ xem.

MẮI trận Bình-dân đã chết ngồng cù queo rồi mà lúc này còn có những người kêu gào ủng hộ mặt trận bình dân và chánh-phủ bình-dân là ủng hộ nổi gì không biết.

Với chánh phủ Daladier bây giờ và với việc mới nhượng bộ trong vụ Đức Tiếp vừa qua, mặt trận bình dân 1936 đã chôn sâu đến 10 thước đất rồi còn gì!

Chẳng nghe thủ tướng Daladier nói đó sao: « Phải nên dắt dân đi, chứ không đi theo họ ».

Câu nói ấy chính là bài văn-tế mặt trận Bình-dân đó.

BÂY giờ rõ lại thì cậu Trí giả ngộ lão lều chõu cậu không trúng số 100 ngàn bao giờ. Cậu mua sắm may mặc thả cửa một lúc toàn là hàng « Bonpour » rồi nay cậu nói giấy số ấy mất.

Muốn kéo ra diêm luận lý trong câu chuyện này chúng tôi phải nói các báo thông tin hằng ngày có lỗi.

Hồi đó, chỉ bằng cứ vào cửa miệng cậu Trí và lũ bạn cậu ta chứ không nài coi tấm giấy số cho tận mặt, chưa chi các báo hằng ngày đã đăng tin in hình rùm lên đến nay cũng các báo ấy lại nói cậu Trí giả ngộ.

Thông tin gì lạ vậy.
Các báo mắc mưu cậu Trí nhờ tẩm binh và tin tức đăng báo để làm quảng cáo và làm như giấy báo lãnh cho cậu mua chịu từ tung, biết đâu!

VỀ Hoa-Nhật chiến-tranh, chúng tôi lựa chọn mỗi tin do dẫn hư thật rồi mới dám đăng chứ không vô vấp nhởi sợ độc-giả bằng những tin tức quá lố. Chúng tôi ra hàng tuần, cho nên phải do dẫn lựa chọn.

Bởi vậy, hồi mấy tháng trước trận Từ-châu hội chiến, tin Đồng-minh-xã của Nhật nói rằng binh Tàu bị tử thương gần 3 vạn người; tin ấy chúng tôi cho là nói láo.

Cũng như tuần rồi, tin Trung-ương thông tấn xã của Tàu nói trận đánh ở Đức-an hôm mới đây, binh Tàu giết chết 2 vạn binh Nhật, chỉ còn lối 200 tên chạy thoát; tin ấy chúng tôi cũng cho là nói dỏc.

AI cũng phải lấy làm quái lạ rằng những ông lãnh tụ một chánh đảng xứ mình, như ông Bùi-quang-Chiêu, ông Đỗ-hữu-Thỉnh, ông Nguyễn-v-Thỉnh, mà không dám — hay là không biết — mở ra một vài tờ báo quốc văn hằng ngày cho hẳn hoi đúng đắn, mới mẽ, để truyền bá chánh kiến mình và khai-đạo cho dân. Nghĩ mà chán quá.

BÁO chúng tôi bị ít nhĩ ông trạm làng trạm tổng ăn cắp báo của độc-giả luôn luôn, lại bị năm ba ông đại-lý bán báo không trả tiền nữa.

Nhà Lương sơn thơ - quán ở Dalat thay đổi chủ nhơn, hứa sẽ tính toán trả tiền báo châu tất, mà mấy tháng nay ông chủ tưởng đầu nhà báo quên mất chuyện đó rồi.

Thơ-quán Châu-văn-Chương ở Sadeo còn thiếu tiền báo đại-lý 2 tháng rồi, nhà báo viết thơ mấy lần ông đều làm thinh, có lẽ ông định chỉ trả lời cho pháp luật mà thôi chăng?

Còn Thanh-phát ở Cánhthor, còn Lê-vi-Tiên ở Camau còn... còn...

Ái dăm bảo những ông ấy mua bán thành thật. Các bạn đồng-nghiệp hãy coi chừng mấy đại lý ấy nghe.

Hôm thứ tư tuần này, có 50 ngàn Nhật binh đã đổ bộ lên A-si-loan để khởi công Quảng-đông.

Mục-dịch họ muốn cắt đứt con đường tiếp-tế khí-giới lương thực cho Tàu từ Hương-cảng vào Quảng-đông và từ Quảng-đông tới Hán-khẩu.

Lúc họ đổ lên bờ, quân Tàu có chống cự mà không cần nổi. Hôm đó 135 chiếc phi cơ Nhật bay điều trên tầu thành Quảng châu để thị oai, nhưng không liệng xuống trái bom nào.

Thế là Hoa-nam bắt đầu có chiến sự.

PHẦN này Nhật đánh Hoa-nam không khác gì siết họng Anh, vì Anh có quyền lợi ở đây nhiều lắm, nhứt là Hương-cảng ở ngay một bên. Nếu Nhật chiếm cứ Quảng-đông thì chắc thương nghiệp ở Hương-cảng sẽ bị thiệt thòi lớn.

Người ta nói tại bấi lâu Anh không dám hó hé gì, Nhật được trớn làm tới, bây giờ Anh phải trực tiếp thọ hại vậy đó. Nếu Anh cứng cật thì có lẽ Nhật không xâm phạm Hoa-nam.

THỜI cuộc Viễn-đông e nay mai sẽ diễn-biến quan hệ do việc Nhật binh xâm phạm Hoa-nam ngày nay. Nhật là họ có ý muốn chiếm một khu ở Hải-nam để làm không quân căn cứ cho dễ bắn phá Quảng-tây Vân-nam nữa.

Quân Tàu hằng hải quyết chiến lắm. Vì Quảng-đông là quê hương Trung hoa cách mạng là nơi có nhiều đồng sĩ kiền-nhi là nơi đã để ra đạo-quân 19, lẽ nào chịu thua Nhật sao?

HAI quân Hoa-Nhật, tại Hoa nam hiện đang đại chiến ở Huệ-châu, gần Sán-đầu. Nhật dự bị công kích đảo Hải-nam nữa.

Có tin rằng Hoa-nam muốn tách riêng chánh-phủ Tưởng giới Thạch, mà ký hòa ước riêng với Nhật để tránh họa binh đao cho dân miền này.

Có thật vậy chăng? Hay chỉ là trái ba-lông của Nhật thả ra đó.

A Monsieur

H. H. A. AMIL

PROFESSEUR

N° 164 rue Mac-Mahon - SAIGON

Kính ông,

Tôi xin công nhận rằng: Monsieur professeur H. H. A. Amil 164 rue Mac-Mahon Saigon, là ông thầy coi tay màu nhiệm giới hạn nhứt, nói đâu có đó, chẳng sai.

Và là người thầy biết giúp giùm cho ai là kẻ khổ tâm trong đường tình ái.

Chính tôi là kẻ đã mang ơn ông đặc đường chỉ nẻo, đều gặp mọi điều hạnh phúc.

Nên đứng ra báo cáo cho hết thầy chị em được hay, ai có tâm sự chi, mau mau đến nhờ ông thì được như ý nguyện.

Melle JEANNETTE TÂM
MYTHO

thuốc trị bệnh ĐAU THẬN đại tài hiệu Nhàn Mai

Chứng đau thận sanh ra phần nhiều bởi sự dục vô độ, nên khí suy huyết kém, mắt lơ tạt điếc, đau lưng mỏi gối, miệng đầy đàm nhớt, tay chân lạnh, trong bụng ứ trệ, hơi thở gấp, mắt mờ, Xui nhờ dùng thuốc bổ thận hiệu NHÀN MAI Uống một tuần thì thấy sự linh nghiệm phi thường, tình khi đầy đủ, đàm nhớt dần dần hay trả tiền lại và thường các tổ phi. Vì trước khi tôi đau thận cả năm, chạy đi phương không hết sau nhờ thuốc này hết bệnh tôi mới mua toa báo chỗ bán ra, ai dùng rồi cũng khen tặng vô cùng linh nghiệm. Giá mỗi vỏp.50. Do nơi nguyễn-văn-Lượng Boite postale n° 336 Saigon, trừ bán rất nhiều nơi tiệm có Nguyễn-tị-Kính ở góc Chợ mới Saigon. Mua lẻ do nơi các Đại lý.

Giá mỗi vỏ Op.50

MỘT MÓN THUỐC TIỀN

AI HO ?

mà uống thuốc mà cũng không hiệu nghiệm, không dứt tuyệt, thì nên uống thuốc của

GIA - BỬU - ĐƯỜNG
N° 90, Tổng đốc Phụng
CHỢ LỚN

Có thuốc ho rất thần hiệu. Bất cứ đàn bà, con nít, ho gió, ho đàm, hoặc lâu hoặc mau, uống thuốc nước này hết bệnh liền.

• Người đang mạnh uống thuốc này cũng bổ tinh thần khoẻ khoắn.

Quý ngài muốn mua
đàn GUITARE và
MANDOLINE kẻ
và đẹp, xin mời lại:

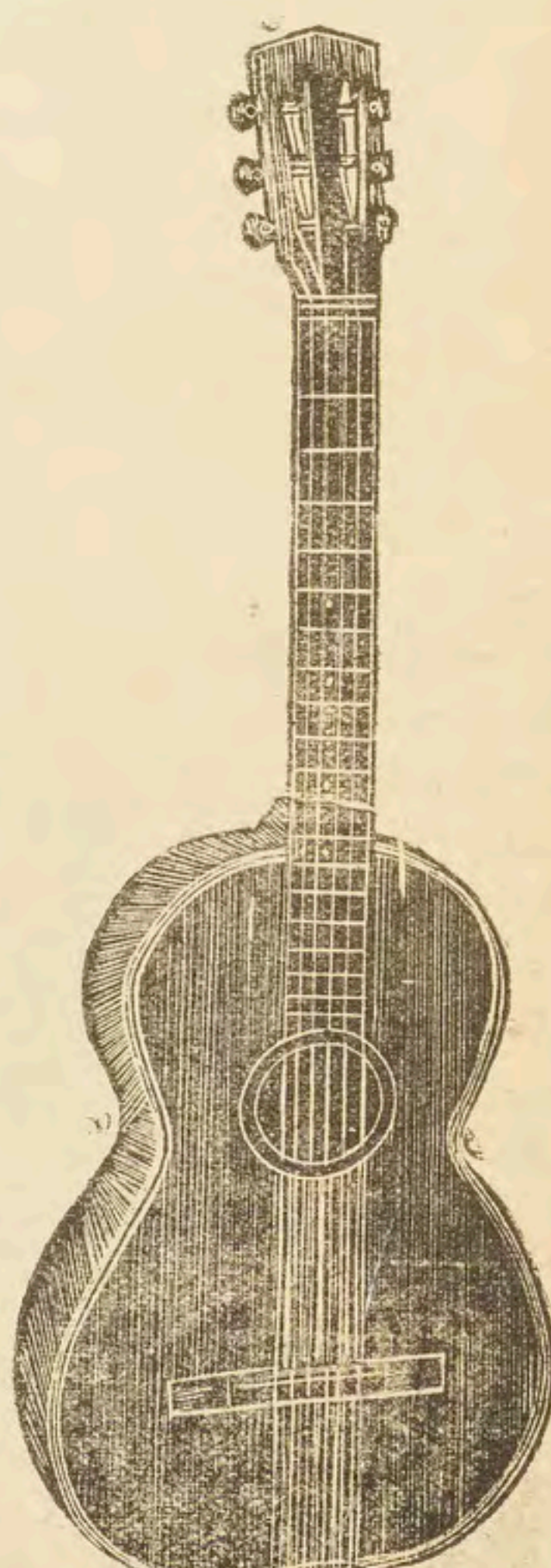
HARMONIA

23, RUE SABOURAIN - SAIGON

Đặc-biệt, giá phải chăng:

XIN CAM ĐOAN THIẾT KẾ,
ĐÃ ĐƯỢC CÁC THẦY ĐỒN
ĐỀU CÔNG NHẬN, CÓ THẦY
ĐỒN Ở RẠCH-GIA

— DAY TẠI TIỆM —

MÂY HÀNG CHỦ' CỨU VỐT ÂU-CHÂU KHỎI CHẾT VÀI TRIỆU NGƯỜI

Hiệp-ước Mu-nich

AI cũng hết tờ hiệp-ước mà chớ không phải làm bộ dọa già lần chót rồi đúng 1 giờ 35 phút tể-tướng tú-cường Đức đầu. Trước kia người ta tưởng mới có thông cáo chánh thức Anh Pháp Ý làm ở Mu-Hitler chỉ làm bộ hăm dọa vậy cho công chúng và thiên hạ biết thời.

Tiếp được cấp-diễn Paris rồi, tức thời ông Chamberlain y kế thi hành.

Hitler chịu mở hội nghị Tú-cường.

Mussolini vui lòng qua dự. Hitler định mở hội nghị ở Munich, là nơi nhao rần của đảng Quốc-xã.

Ngày 27 Septembre thấy tin này, thiên hạ nhẹ hơi được một chút.

Sáng sớm ngày 28, thủ-tướng Pháp tới phi-trường Bourget để lên máy bay. Lúc ấy trời sa-mù tới-lắm, các quan tiễn hành đông lắm. Ông Chautemps bắt tay chúc thủ-tướng Daladier lên đường và nói câu ý vị này:

— « Hy-vọng rằng ngài đi tới chỗ quang đặng » (Espérons que vous allez arriver dans la clarté).

Cũng giờ ấy, thủ-tướng Chamberlain khởi hành bằng máy bay. Duy có Mussolini đi xe lửa.

Hitler thân hành ra đón tại ga Munich. Tay bắt mặt mừng, Mussolini chào Hitler một cách vui vẻ niềm nở: « Chào quan Tướng-quốc của tôi » (Bonjour mon Fuhrer !)

Hội nghị mở ra giữa tòa biệt-thự đồ sộ riêng của Hitler, gọi là « Fuhrerbau ».

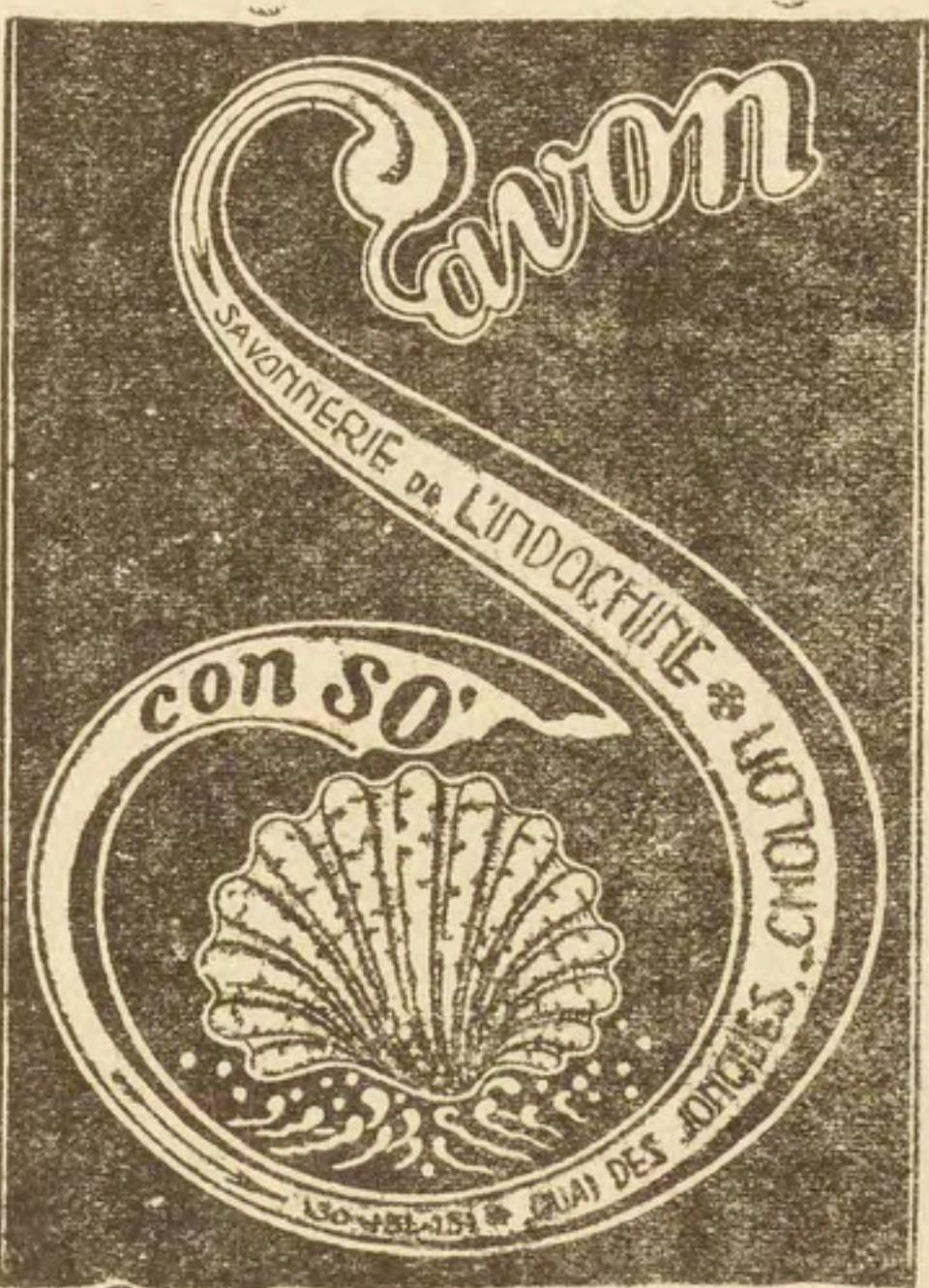
Bốn ông thủ-tướng ngồi quanh cái bàn tròn, nói chuyện với nhau thân mật bình đẳng, chớ không có ai chủ tịch hết.

Hội nghị có thông-ngôn đề dịch mỗi lời nói ra đủ 4 thứ tiếng rất lý-luồng. Vì Hitler nói tiếng Đức, Daladier nói tiếng Pháp, Chamberlain nói tiếng Anh, trừ ra Mussolini thạo cả ba tiếng, cho nên lúc nói tiếng này, lúc nói tiếng kia, không cần thông ngôn.

Từ sáng 29 Septembre, Tú-tướng khởi cuộc hội nghị, tới bữa ăn thì nghỉ rồi lại nhóm nữa, mãi đến 10 giờ đêm nhóm xong.

Hội 2 giờ khuya đêm đó, ở bộ Ngoại-giao Paris, Thủ-tướng Daladier và Ngoại-tướng Bonnet bàn định rồi tức tốc đánh giây thép sang Luân-đôn xin thủ-tướng Anh điện hỏi Hitler nên mở một cuộc hội đàm cuối cùng nữa, và cậy thủ-tướng Anh điện mời cả Mussolini dự vào nữa. Lần này, lổn nhà chấp chánh của bốn cường-quốc Âu-châu ngồi đối mặt nói chuyện với nhau lần chót để răn sức cứu vớt nguy cuộc họa may.

Hai ông Daladier và Bonnet đang đêm này ra cái sáng ý đó là vì hồi tối đã tiếp được mật-tin các nơi gửi về, đều nói rằng Hitler quyết làm tới nơi thật,

rằng Tú-tướng đã ký hiệp ước thỏa thuận xong rồi.

Lúc ký tên xong, 4 ông bắt tay nhau hết sức vui vẻ.

Tức là hiệp ước chúng tôi dịch cho độc-giã xem dưới đây.

Sáng hôm sau, mỗi ông lại lên máy bay hay xe lửa về nước với tấm lòng nhẹ nhàng, nét mặt tươi tỉnh vì mình vừa mới cứu Âu-châu khỏi đại nạn chiến tranh.

Tú-cường: Đức, Anh, Pháp, Ý, chiều theo cái nguyên-tắc của cuộc điều đình đã định cắt nhường cho Đức-quốc những địa-phương có dân Đức Suy-đết, nay cùng nhau định-ước những cách sắp đặt và những điều-kiện sau đây định ra thể-thức cho việc cắt nhường ấy cùng là những phương pháp cần dùng của nó.

Mỗi cường-quốc do theo bản hiệp ước này, cam-doa làm tròn những công việc bổ-ti cần thiết định thi hành hiệp-ước cho đ ng:

1' — Tiếp-khắc triệt binh ra khỏi địa-phương Suy-đết khởi sự từ 1er Octobre.

2' — Anh, Pháp và Ý cam kết rằng cuộc triệt binh (evacuation) ra khỏi khu đất nói đây, tới ngày 10 Octobre phải xong hết mà tất cả những dinh thự cửa nhà đã xây dựng trong đó không một món nào bị hủy hoại đi. Chánh phủ Tiếp-khắc có trách nhiệm lo liệu cuộc triệt binh này, chẳng được để cho vì sự dè mà có tổn-hại máy may cho các dinh thự cửa nhà nói trên.

3' — Các điều kiện quan hệ về việc triệt binh này, sẽ nhưt định rõ ràng bởi một ủy-ban quốc-tế gồm có đại-biểu các nước Đức, Anh, Pháp, Ý và Tiếp-khắc,

4' — Bắt đầu từ 1er Octobre, quân-đội Đức-quốc kéo tới chiếm lãnh lần hồi những khu đất có phần từ Đức lẫn hơn (predominance allemande). Bốn khu-vực vạch ra trong bức địa-đồ ghim theo đây (1), quân-đội Đức-quốc tới chiếm lãnh theo thứ-tự trước sau như vậy:

Khu-vực số 1, ngày 1 và 2 Oct.
Khu-vực số 2, ngày 2 và 3 Oct.
Khu-vực số 3, những ngày 3, 4 và 5 Oct.
Khu-vực số 4, ngày 6 và 7 Oct.

Còn những địa-phương khác có phần từ Đức thắng số thì sẽ do ủy-ban quốc-tế quyết định và quân-đội Đức sẽ chiếm lãnh từ nay tới 10 Oct.

5' — Ủy-ban quốc-tế sẽ quyết định những địa-phương nào sẽ phải mở ra một cuộc toàn-dân bỏ thăm công-quyết (plébiscite).

Các khu đất này sẽ có những toán lính quốc-tế đóng giữ trật-tự cho tới ngày xong cuộc bỏ thăm. Ủy-ban quốc-tế cũng sẽ ấn-định những cách thức mở cuộc toàn dân đầu phiếu, lấy theo cách thức của cuộc toàn dân đầu phiếu ở hạt La Sarre năm nọ làm gốc. Ngoài ra, ủy-ban sẽ nhưt định ngày nào mở cuộc bỏ thăm, mà ngày ấy không có thể sau kỳ cuối tháng Novembre.

6' — Việc chỉ vạch sau hết về cương-giới hai nước, sẽ do ủy-ban quốc-tế xét-định. Ủy-ban này sẽ có đủ quyền hạn để xin bốn cường-quốc Đức, Anh, Pháp và Ý, trong một vài trường hợp đặc-biệt, thay đổi chút đỉnh trong khi hoạch định cương-giới gặp những khu-vực nào có phần số hơn chững có thể dời đi cũng được thì cho dời họ đi không cần mở cuộc bỏ thăm.

7' — Cho dân có cái quyền lựa chọn quốc-tịch nào muốn theo tùy ý, để họ được nhập vô trong những khu-vực di-dân, hay là bỏ đi nơi khác.

Cái quyền lựa chọn quốc-tịch ấy cho trong thời-kỳ-hạn 6 tháng kể từ ngày ký hiệp-ước này trở đi. Một ủy-ban Đức Tiếp sẽ lập ra nhưt định rõ ràng về việc lựa chọn quốc-tịch này, xem xét những cách thức hai bên đối-dân cho nhau được dễ-dàng và giải-quyết những vấn đề nguyên-tắc do cuộc trao đổi nhơn-dân gây ra.

8' — Trong kỳ hạn 4 tuần-lễ kể từ ngày ký hiệp-ước này, chánh phủ Tiếp-khắc thả hết những người dân Đức miền Suy-đết đã sung vào các hàng ngũ binh-linh hay là đăng vào cảnh sát Tiếp-khắc, nhưng nay họ muốn được giải-ngủ cho được về Đức.

Cũng trong thời-hạn ấy, chánh-phủ Tiếp-khắc tha hết những tù phạm là người Đức miền Suy-đết đã phạm tội hoạt-động chánh-trị mà bị ở tù bấy lâu.

MUNICH NGÀY 29 SEPTEMBRE 1938

Đức-quốc Tướng-quốc
ADOLF HITLER
Pháp-quốc Thủ-tướng
EDOUARD DALADIER

Anh-quốc Tể-tướng
NEVILLE CHAMBERLAIN
Y-quốc Tổng-lý
BENITO MUSSOLINI

KÍNH CẢO ĐỘC-GIÃ
Mimot - Snoul
Kratié

Vì tháng Avril 1938, tôi bận việc nhà, không ghé Mimot và Snoul. Nên đến 17 - 10 - 38, tôi nhứt định đi với bạn tôi là M. Trương-văn-Nửa dit Đức-Tâm, lên thăm các bạn ở Mimot và Snoul, rồi thẳng qua Kratié, để thua chuyện về « MAI ».

Các bạn ở hai sở trên này, phần nhiều ở rải rác, lại thêm công việc ít rảnh, thành thử muốn gặp các bạn, không phải là một sự dễ. Vậy tôi xin yêu cầu các bạn: ngày 17 tây trở lên, các bạn có đi ra đường, nhứt là ra chợ Mimot, thì yên trí rằng sẽ gặp tôi, mà bỏ tiền sẵn theo, để bất kỳ gặp ở chỗ nào, chúng tôi cũng có thể thân tiên được.

NGUYỄN-ĐỨC-KINH

Quý ngài đã
thầychắcchắn

Sâm - Nhung Bô -
Thận - Tĩnh

hiệu « ME CON » 1 ve Op. trị đau lưng, mỏi mệt, di-tĩnh, mộng-tĩnh, huyết-tĩnh, dai dèm, tinh-thần suy, sức lực kém.

Bô-Đào-Tiên chỉ khái lược Công hiệu linh-nghiem thế nào

Thi thử thuốc hiệu « ME CON » 1 ve 1p.50 uống nhiều ngày trị ho lao trong b thời-kỳ làm cho ốm o gầy mòn, mệt mỏi, yếu sức cũng Hoàn-toàn công-hiệu chắc chắn.

* Nhà thuốc **PHÚC-ĐĂNG**
130, rue de Paris - Cholon
Téléphone N° 30.383

PHONG, BAN, ĐEN

Con nít thường hay có chứng Phong, Ban, nếu cho uống không nhằm thuốc, dễ diễn tri thì nó sanh biến nhiều bệnh nguy đến tánh mạng, chớ chẳng vừa. Vậy ai có con nít nếu mới ốm đau, phải đề phòng trước, thì cứ cho uống thuốc **CHÂU-PHÁCH-TÁN** hiệu **ÍCH-NGUƠN-ĐƯỜNG** nội trong nửa giờ thấy hết. Vì thuốc này công hiệu cấp kỳ và chuyên môn trị dứt các chứng bệnh con nít: Phong, Ban, Q sữa, ỉa mửa, ỉa nước, đau bụng, ỉn lụng, khóc đêm, sinh bẹn, làm kinh, trực thị v.v.v. trăn bệnh không sai một, nên mua để phòng mà nuôi con nít.

Giá mỗi ve Op.20

Thuốc **HO** bao sấp hiệu **ÍCH-NGUƠN-ĐƯỜNG** trị dứt các chứng ho, danh tiếng hơn 60 năm, không có thứ nào bì kịp, người lớn con nít đều uống được.

Giá mỗi hườn Op.15

Hỏi mua trong các tiệm thuốc Bắc khắp lục-châu.

Tổng phát hành 295 Phú-nhuận - SAIGON.

Savon TRÁI-THO'M

HIỆU THÁI-PHONG

72% dầu - 186 Quai de Belgique - Saigon

THU - NUONG

Ca - k ý

Cái đám ca-nhi khét tiếng một thời như hạng cô Huế, cô Nhơn v.v., đều đã bỏ

« cặp sanh » mà đi theo lạc-thú vợ chồng. Hôn-nhơn đã cướp mất của Đế-kinh, hay nói đúng hơn là của sông Hương, hết bọn những thanh âm réo rắt, náo nùng, mà mỗi lần nhắc đến tên các cô, người ta tưởng như còn đồng vọng đâu đây những giọng ca « mùi mẫn ».

Trong đám tội-nhơn đó, ông bạn Thái-nam-Vân chủ báo Phụ-hưng ở Vinh bây giờ là một ích kỷ, ông đã lấy bớt của Huế đi hết một nét đẹp để làm của riêng mình.

Cái thể-hệ danh ca ấy thành ra tăn mát đi mỗi người một nơi. Họ chẳng chỉ còn lại một người đêm đêm còn thả thuyền trên sông để khốc sự lẽ loi cô độc.

Người đó là Thu-nương. Thu-nương! Thu-nương! Cái tên đẹp như lời thơ, và êm dịu như tiếng đàn tỳ thánh thót.

Nhan sắc của nàng? Nói ra, chắc nhiều bạn sẽ buồn. Nhưng biết làm thế nào? Nàng không đẹp, có thể nói là xấu nữa. Tuổi nàng đã cao, ngoài ba mươi rồi. Vậy mà tiếng ca thì trời ơi! tuyệt diệu, không thể tả nên lời. Có người đã nhận thấy rằng Thu-nương càng cao tuổi, ca càng hay, vì giọng càng thanh.

HUE DEP

của
THUC - TÊ

Tôi đã tìm nàng ở tận nhà và đã cùng nàng trôi nổi trên mặt sông Hương, một đêm trăng tỏ.

Tôi cho thuyền chèo lên phía trên cầu Bạch-Hổ. Mặt nước như một mảnh gương bạc sắp chảy, thỉnh thoảng xôn xao nhẹ nhẹ ánh trăng. Vì lúc ấy đương « sớm » nên nàng chưa vội ca. Chúng tôi còn ngồi ở khoang thuyền uống nước trà nhìn con trăng lơ lửng đậu trên cây phượng đỏ.

Gió nhẹ cùng lên với trăng làm cho tôi cảm giác rằng gió đã từ từ thổi trắng lên và đưa thời gian đi tới chậm chậm.

Mấy câu thơ của Xuân-Diêu trong bài *Thời gian thoáng qua* trong ý nghĩ của tôi:

Dưới thuyền nước trôi,
Trên nước thuyền xuôi.
Và nước, và thuyền
Xuôi giòng đi xuôi.

Tôi không ngăn được nỗi thích thú nên ngâm to lên làm cho cô nàng nhìn tôi với đôi mắt ngạc nhiên theo lối đàn bà Á-đông, ngạc nhiên một cách mờ hồ, kín đáo.

Giòng sông bây giờ xao động bình, riêng một bản Nam-Bình âm thầm làm cho con thuyền mà thôi. Nàng liếc tôi mà cười, ý

xinh đẹp chỗ chúng tôi cũng rún rẩy nhẹ nhàng, gần như là chuyển động vì khoái trá. Từ bước nhùng nhịu, đêm đi sâu vào. Cái nóng của giữa mùa hạ đã tan trong gió trắng và sương xanh. Thuyền buông chèo mặc sức lạc vào trong hão huyền... đầy hương sắc.

Tạo vật như đắm đuối trong tình thơ, trong vẻ dịu ngọt của trời hè hươm chín, trong âm điệu nhịp nhàng của những lời nước, lời thuyền, lời trăng, lời mây, lời gió. Những sinh vật nằm trong lòng của con sông đẹp như đều nhuần gội một thứ sanh khí lạ thường bằng ánh sáng xanh lạnh, bằng lời tình chơi vơi và bằng hương người thơm ngát.

Người kếp đờn bắt đầu so gảy. Tiếng tình tang đã ngọt ngào rót vào đêm vắng.

Thu-nương đặt chén nước trà xuống, lắng hắng lên để lấy giọng, đoạn ỏ là với cặp sanh.

Tôi tỏ ý muốn nghe bản Nam-Nàng mà nàng theo lời ca, nét mặt vẫn thản-nhiên. Cả anh kếp

cho rằng tôi là người sành sỏi. Giọng ca thanh tao nhưng đượm vẻ chán chường dài dặc... Nước non ngàn dặm ra đi; Mỗi tình chi. Mượn màu sơn phấn, đèn nơ Ô-Ly. ... Xót thay vì, Đương độ xuân-thì...

Suốt đời không bao giờ tôi có thể quên cái giọng ca náo nùng đó. Giờ này, trong hai lỗ tai tôi dường còn mang nặng thanh âm réo rắt ấy.

Tôi cảm xúc tất cả cái buồn của trụy lạc. Giọng ca, tiếng đàn lần lần thấm vào xương tủy tôi cùng với trăng mờ sương lạnh. Thu-nương có nhiều tiếng « láy » rất tài tình mà tôi chưa hề tìm thấy ở một ca-ký nào.

Điệu Nam-Bình không có lúc nào bỗng lên cao vút mà chỉ chới-vơi giữa lưng chừng và thường hay hạ xuống trầm, như muốn lắng lơ lan trên mặt nước mà ánh trăng ngập đầy, đương chảy lại lắng.

Mái chèo của một con thuyền lướt qua, cây nước bạc lên, làm rơi những giọt trắng như những tiếng dư-âm của cung đàn, câu hát. .. Mái hồng da tuyết, Quyết liêu cho hoa tàn trắng khuyết:

Vàng lộn theo chi. Tôi để ý nhìn Thu-nương. Lúc ấy nàng không phải là một cô có cái nhan sắc tầm thường nữa, mà là một pho tượng sống. Nàng như thoát lốt tục và đã mang vào một mặt nạ khác rồi. Nàng mê man theo lời ca, nét mặt vẫn thản-nhiên. Cả anh kếp

đòn cũng thế, gục đầu xuống dưới cung đàn, không còn muốn nghe nhìn cái gì nữa. Có lẽ đôi hồi này còn nhĩ nhảnh, bây giờ đã ngủ.

Tôi cảm như giữa sông rộng bây giờ chỉ còn có một mình tôi tỉnh để mà giải-phẫu những phiền phức của tâm trạng mình.

Thuyền lạc vào trong xa lạ của đêm chầy, đầy cả yêu mến vu vơ và tình duyên bay bướm.

Giọng nàng lên cao, toàn thân tôi căng rung động. Tôi tưởng như lúc ấy tôi đã mất các giác quan khác, chỉ còn lại trong hình hài một thính-giác đầy đủ và mạnh mẽ, để thấu thái cho hết bao nhiêu thính sắc của điệu Nam-Bình.

Tôi khoái-trá để cho lời ca tiếng nhạc đưa tôi đến bến Mê-Ly và muốn toàn thân tan ra trong bóng trắng lạnh lẽo. Một nỗi buồn di-truyền lên tôi, một nỗi buồn không bờ, không bến. Một thứ ảo não không nguồn cũng thừa dịp hành hạ cõi lòng tôi. Tôi rung động gần đến sự đau đớn và muốn nhỏ vài giọt nước mắt nóng ào lòng sông lạnh lẽo để cho ấm áp một cái gì mà tôi không thể nhận ra.

Thuyền lạc vào trong khuya. Lời ca đã dứt. Điện Nam-Bình đồng vọng còn làm lung lay xao xiển cả ngàn sao xa.

Thu-nương đối với tôi có lúc là công-chúa Huyền-trần, có lúc là một thiếu-nữ Chiêm-thành buổi đã « gia vong quốc phá ».

Coi qua trang 15

TAI SAO CÓ DI-TÍNH ?

Bệnh di-tính sanh ra bởi 3 nguyên-nhơn:

- 1) Bẩm tánh yếu quá chăm lo học tập.
- 2) Độc bệnh phong tình nhập vào thân.
- 3) Chối cách thủ dâm.

Trong 3 nguyên-nhơn này sau cả ngày lẫn đêm tính muốn 5 hộp thì không còn tái trở lại gà kêu. Cảm mà ho. Ho nhiều mà không có đàm. Đàn bà có thai ho hoặc đẻ rồi ho sần hậu Chử ý. — Có nhiều thứ thuốc thai ho hoặc đẻ rồi ho sần hậu Chử ý. — Có nhiều thứ thuốc thai ho hoặc đẻ rồi ho sần hậu Chử ý. — Có nhiều thứ thuốc thai ho hoặc đẻ rồi ho sần hậu Chử ý.

MỚI CÓ BỆNH

Ban đầu đêm nằm ngủ mơ mộng thấy giao hợp với đàn bà, tỉnh vừa ra thì giật mình thức giấc. Như thế gọi là Mộng tinh. Trường-hợp này bệnh rất dễ trị. Người chỉ thấy đau lưng, mỗi chút ít thôi.

BỆNH HƠI NẶNG

Lấy tất các bạn thanh-niên cho thể là thường. Bệnh càng thêm, sau ngủ không còn thấy xương bớt mỏi, ngủ êm không hay, sáng thức mới biết. Người thấy mỗi mệt, đau lưng một hộp thì người đã thấy khỏe hơn. Các khớp xương rêm mỏi, nhiều rồi, làm việc hằng hái trở không muốn dậy. Hai mắt có ghèn và hơi có buồn đen. Ăn không biết ngon, làm việc biếng nhác, người quạo quọ. Bệnh như thế gọi là Di tính.

BỆNH ĐÃ NẶNG

Các bạn mới bắt đầu uống thuốc, nhưng không nhăm thuốc chuyên môn. Bệnh càng tăng rồi

Muốn mau mau Hãy dùng thuốc cổ danh

Chú ý. — Có nhiều thứ thuốc thai ho hoặc đẻ rồi ho sần hậu Chử ý. — Có nhiều thứ thuốc thai ho hoặc đẻ rồi ho sần hậu Chử ý. — Có nhiều thứ thuốc thai ho hoặc đẻ rồi ho sần hậu Chử ý.

Chú ý. — Có nhiều thứ thuốc thai ho hoặc đẻ rồi ho sần hậu Chử ý. — Có nhiều thứ thuốc thai ho hoặc đẻ rồi ho sần hậu Chử ý. — Có nhiều thứ thuốc thai ho hoặc đẻ rồi ho sần hậu Chử ý.

Chú ý. — Có nhiều thứ thuốc thai ho hoặc đẻ rồi ho sần hậu Chử ý. — Có nhiều thứ thuốc thai ho hoặc đẻ rồi ho sần hậu Chử ý. — Có nhiều thứ thuốc thai ho hoặc đẻ rồi ho sần hậu Chử ý.

Chú ý. — Có nhiều thứ thuốc thai ho hoặc đẻ rồi ho sần hậu Chử ý. — Có nhiều thứ thuốc thai ho hoặc đẻ rồi ho sần hậu Chử ý. — Có nhiều thứ thuốc thai ho hoặc đẻ rồi ho sần hậu Chử ý.

Chú ý. — Có nhiều thứ thuốc thai ho hoặc đẻ rồi ho sần hậu Chử ý. — Có nhiều thứ thuốc thai ho hoặc đẻ rồi ho sần hậu Chử ý. — Có nhiều thứ thuốc thai ho hoặc đẻ rồi ho sần hậu Chử ý.

Chú ý. — Có nhiều thứ thuốc thai ho hoặc đẻ rồi ho sần hậu Chử ý. — Có nhiều thứ thuốc thai ho hoặc đẻ rồi ho sần hậu Chử ý. — Có nhiều thứ thuốc thai ho hoặc đẻ rồi ho sần hậu Chử ý.

Chú ý. — Có nhiều thứ thuốc thai ho hoặc đẻ rồi ho sần hậu Chử ý. — Có nhiều thứ thuốc thai ho hoặc đẻ rồi ho sần hậu Chử ý. — Có nhiều thứ thuốc thai ho hoặc đẻ rồi ho sần hậu Chử ý.

Chú ý. — Có nhiều thứ thuốc thai ho hoặc đẻ rồi ho sần hậu Chử ý. — Có nhiều thứ thuốc thai ho hoặc đẻ rồi ho sần hậu Chử ý. — Có nhiều thứ thuốc thai ho hoặc đẻ rồi ho sần hậu Chử ý.

Chú ý. — Có nhiều thứ thuốc thai ho hoặc đẻ rồi ho sần hậu Chử ý. — Có nhiều thứ thuốc thai ho hoặc đẻ rồi ho sần hậu Chử ý. — Có nhiều thứ thuốc thai ho hoặc đẻ rồi ho sần hậu Chử ý.

PHỤ-NỮ-BẠCH-YẾN-HOÀN

Trị kinh nguyệt không đều, trời sụt, huyết kinh bầm dợt. Huyết kinh khi nhiều, khi ít. Trị kinh nguyệt thất thường bởi làm việc quá sức mình, hoặc những việc vui buồn sức động quá kích thích đến tâm trí. Trị Bạch-đái, sưng tử-cung, bởi kinh nguyệt không đều sanh ra.

Thuốc Bạch-yến-hoàn giúp các bà đỡ ba tháng thai, máu huyết hồng hào, mau có thai.

Kinh nguyệt không đúng đã lâu rồi, uống trong 1 hộp Bạch-yến-hoàn. thì kinh sẽ trở lại đúng ngày luôn luôn. Thuốc Bạch-yến-hoàn rất dễ uống. Các bà các cô nhất thuốc cách nào đi nữa gặp thuốc Bạch-yến-hoàn cũng uống được.

Giá 1 hộp 1p.00

Đặc biệt cho các bạn ở xa

Thuốc PHỤC-HƯNG bán y giá, nhưng muốn cho các bạn ở xa có thuốc hay dùng mà chỉ trả theo giá thường, khỏi phải chịu cước phí, vậy chúng tôi vui

Thuốc Bảo Phế linh được lại lòng gởi contre remboursement có tánh chất ngừa được bệnh. từ 2 hộp để thí-nghiệm.

Mạnh uống vào bổ phổi, trị tức ngực, không ho mà tăng hắng (Cắt tẩm giấy mua thuốc sau đây) có đàm, ngừa bệnh lao.

Hiệu nghiệm trong Chuyên trị các bệnh ho mới 24 giờ.

phát. Ho khan, ho có đàm, tắc Giọng một hộp 1p.00

Ho khô khô trong cổ như

Bảo chế tại: PHỤC-HƯNG-Y-QUÁN - Cholon

PHÁT HÀNH DO: Nhà thuốc VO-DINH-DAN
323, rue des Marins CHOLON — 118, rue d'Espagne SAIGON — 4, rue Ohier P. PENH

PHỤC-HƯNG-Y-QUÁN 323, rue des Marins, CHOLON

Xin gởi cho tôi C. Rembt.

.... hộp BẢO-PHẾ hộp CỐ-TINH

.... hộp BẠCH-YẾN (Khởi cước phí)

Nom :

Adresse :

MỘT SỔ BÁO RA RIÊNG CHO MỘT ĐỘC-GIẢ: SỔ MẬT THẨM

MẤY LỜI NÓI ĐẦU

Dã hai năm nay, tôi có nặng cho đôi vai nhỏ bé của một mỗi kỷ-niệm. Một kỷ-niệm về nghề nghiệp mà tôi tin rằng rất thiêng liêng và đáng ghi nhớ nhất trong đời cầm viết của tôi. Chút kỷ-ức này tôi chưa hề viết ra ở một nơi nào.

Hôm nay ngủ dậy, tôi trông ra thấy tờ nắng vàng đua nhau rớt trên tầng lá me xanh dịu. Mua gió hôm qua đã hết hẳn từ lúc nào. Con gió heo may đầy hương sắc đưa mạnh vào mặt tôi làm hiện ra cái cảnh tượng trong sáng tung bừng của bao nhiêu mùa thu tươi đẹp chưa từng đến trong đời tôi, cái đời bạc bẽo của người thanh niên viết báo.

Chỉ dụ 30 Aout 1938 vừa rồi đã thiêu-tiêu cái chỉ dụ 30 Décembre 1898.

Tự-do báo-chí đã thực hiện ở Nam-kỳ, ngày nay bắt tôi nghĩ đến bao nhiêu công cuộc vận động đòi hỏi nó, bao nhiêu chiến-sĩ đã tranh đấu và đã bị làm vật hy-sanh cho nó.

Tôi không dám quên việc làm của hội A. J. A. C. đã ba lần yêu cầu nhà cầm quyền cho tự-do ngôn-luận :

Một lần với ông Thống-đốc Pagès hồi Novembre 1936.

Một lần với đại-sứ Godard hồi Janvier 1937.

Một lần với ông Brévié hồi Février 1937.

Và một lần cho ra quyền « Ré-gime de la Presse en Indochine » để vận-dộng cho nó có tiếng dội ở các giới chính-trị bên Pháp.

Nhưng tôi cần phải nhớ ông Cendrieux và tờ báo Dân-Quyền. Lòng công bình bắt tôi phải cùng một bạn đồng-nghiep ngoài Bắc nhìn nhận :

« Rằng công cuộc vận-dộng để đòi quyền tự do ngôn luận (ngôn luận chứ không phải báo chí) sẽ đưa chúng ta đến con số « dé-rô » nếu tờ Dân-Quyền của ông Cendrieux không cứ tự do xuất bản sau khi đã bị tâu giấy phép.

« Rằng phong-trào do báo-giới gây nên sẽ cứ đưa chúng ta về chỗ cũ nếu tờ Dân-Quyền không giết chết được đạo sắc-lịnh ngày 30 Décembre 1898.

« Rằng chỉ có tờ Dân-Quyền là đã làm được một việc có kết quả tốt cho báo chí quốc ngữ.

« Rằng một mình nó đã vượt được hết các công cuộc vận động của làng báo xứ này.

Tôi đã được cái hân hạnh giữ

chọn thơ-ký tòa soạn cho tờ báo Dân-Quyền. Cái hân hạnh ấy tuy có nặng cho đôi vai nhỏ bé của tôi, nhưng có lẽ tôi phải cao quý mang nó suốt đời vì dầu sao nó cũng cho tôi an ủi và hăng hái trong những giờ hiu buồn phiến muộn mà đời chìm nổi của kẻ viết báo, viết văn, luôn luôn gặp thất bại nhiều, thành công ít.

Hôm nay, lòng tôi nao nao một niềm sung sướng. Tôi muốn trong giây phút vui vẻ thoáng qua này tưởng đến ông Trương-duy-Toãn, người cha nuôi của tôi nay đã đi tu hành ở một ngôi chùa xa vắng và các bạn trong tòa soạn, Trọng-Miên và Văn-Sinh nay đã yên thân ở các tòa soạn khác, tiếp tục cái công cuộc tranh đấu thường trực với cuộc đời.

Trang-sư COUGET và trang-sư TRỊNH-ĐÌNH-THẢO lúc nào cũng sôi sảng bình vực quyền tự do ngôn luận

Riêng phần tôi, chí-nguyện vẫn chưa thành mà mái tóc xanh chịu nhiều sương gió đã gần muốn hoa râm trước tuổi. Dĩ vãng hải hùng lại rần rần kéo về với giải nặng ban mai đeo trên đợt me xanh thắm.

Tôi soạn lại những bức thơ mà độ ấy tôi đã viết cho một mái tóc bạc ở xa xôi và nay xin công bố ra đây, gọi là tỏ chút lòng thành đối với cảm tình của bạn đọc báo MAI.

SEPT. 1936

Saigon 1er Septembre 1936

Mẹ yêu quý của con,

« Mẹ không thể nào tưởng tượng được rằng một tờ báo quốc âm dưới chế độ hiện hành mà lại có thể viết một cách mạnh dạn và can đảm dường ấy. Trời! nếu báo Dân-Quyền không bị cấm lưu hành ở Trung-kỳ để mẹ có thể đọc được thì con sung sướng đến bậc nào! Còn gì đau đớn

CỦA

THUC-TÊ

Tổng-thơ-ký tòa soạn «DÂN-QUYỀN» giữa lúc báo này bị cấm và bị tâu sổ chết

cho con hơn là mẹ không đọc được những lời tâm huyết mà con bày tỏ trên mặt báo hằng ngày.

« Phong trào « Đông-Dương đại hội » đã tràn khắp cả ba kỳ. Dư luận mãnh liệt cơ hồ như nước vỡ bờ, không gì ngăn cản nổi. Báo chí là cơ-quan dẫn đạo, vì vậy Dân-Quyền đứng ra đi tiên phong, vừa phản đối, vừa phản công, làm việc nhiệt liệt cho Ủy-ban lâm-thời hiệu triệu.

« Con chưa từng thấy đời con khi nào có nghĩa lý cho bằng lúc này. Con cũng thầm cảm ơn những cái gì đã đẩy con vào cái nghề cao quý này : nghề viết báo.

« Mẹ yêu quý của con, mẹ nên tự hào đi! Tự hào vì đã hiến con mà để cho con tự do lựa chọn lấy nghề và đã có một đứa con muốn vượt ra ngoài khuôn sáo của phần đông, muốn thử một lý tưởng mà mẹ ham thích.

« Tuy nhiên con cũng đương pháp phòng cho số phận tờ Dân-Quyền. Nhà cai-trị có quyền lớn của họ, không lý lại chịu thua. Còn chỉ dụ ngày 30 Dec. 1898 đó!

« Con kính chào mẹ và xin cầu-nguyện cho mẹ đừng mạnh! ».

Dân-Quyền bi tâu phép

Saigon, 7 giờ rưỡi sáng
ngày 3 Septembre 1936

Mẹ yêu quý của con,

CON đương ngồi viết bài cho số báo ngày mai thì một đứa nhỏ sắp chữ nhà in chạy sộc sộc vào cho con hay rằng : ở dưới, người ta đương bàn tán về chuyện báo Dân-Quyền bị đóng cửa.

« Con vội vã chạy xuống xem thử. Thì ra cái tin ấy báo Saigon đăng. Con giật tờ báo coi mấy hàng chữ nhảy nhót trước mắt con. Con cố tìm những lẽ nào để không tin, nhưng trời ơi! không tin làm sao được! con cảm thấy trong người như khó thở. Sắc mặt con tái đi. Lòng con thấy đau đớn như được tin một người thân yêu vừa khuất.

Coi qua trường 14

(Thuê mồi! Khó ngủ! Hãy uống)

Kim Tinh Don

Vũ Ngân.

Chuyên trị các chứng bệnh thuộc về thần kinh như là : tay rung, trong lòng hồi hộp, sầu cảm, hay giận hờn tánh tình không chừng đoái hay rầy rà quạo quạo. Ban đêm hay thao thức, toàn tỉnh mơ-mạng những chuyện đầu đầu. Trị những chứng hay như gần ban đêm, giật tay chơn trong khi ngủ, mồ-mê trong lúc trở mình.

Nhưng người tôi ngày làm lụng mệt nhọc, hoặc ngồi lâu, hoặc đi xa, hoặc làm việc bằng trí nếu đêm nằm xuống thì bất oái, đau nhức từ chỗ, không ngủ yên, uống KIM-TINH-ĐƠN này thật hiệu nghiệm. Nếu được ngon, mà sáng ngày được thư thái vui vẻ. Những người có bệnh như đầu đông uống vài ve hết tuyệt. Nhức đầu thường, uống một ve thì hết liền. Đàn bà có thai, mỗi mẹ đau nhức, uống KIM-TINH-ĐƠN hay lắm. Khi nằm chờ trong mình rêm đau uống một ve thì được êm ái ngủ yên. Giá mỗi ve : 0p.25

Nhà thuốc VÔ-ĐÌNH-DẪN

323 Marins Cholon
118 Espagne Saigon
4 Obier P. Penh.

Những người bị quên:

TRẦN-BÁ-LỘC, ĐỖ-HỮU-PHÚC, NG

NG-HỮU-HUÂN, MAI-XUÂN-THU'ÔNG

(Bài thứ nhì và hết)

Ông Tổng-độc Lộc có mò bụng đàn bà và bắt lính ăn gan của nghịch - đảng hay không?

LÚC lên đoạn-dầu-dầu, khai một mình cử-sự, xin một ông Huân văn binh-mình chịu hình » (Huân déclara tỉnh cho đến đời còn librement avoir agi tout seul et làm bài thơ tuyệt-demanda à subir lui seul le châti-

bút, đến nay quốc-dân vẫn còn truyền tụng. Trong bài đó có hai câu tỏ ra ông coi chết như không :

« Vô bố dĩ kinh hồ-lỗ phách,

« Bất hàng cam đoạn tương quân đầu.

Và đôi liền đề cho vợ con thơ :

« Hữu chí nan thân, không xữ

« Tục công bất tư, diệc tương

nhất tử báo quân-ân.

Người có chí khí dường ấy, hay cười ông.

coi chết như không dường ấy, Ông T. D. còn trách người mà ông T. D. lại bảo rằng quá Nam và quan Pháp, như Cao-

nghe người ngoài xúi giục và văn-Sanh, như De Lanessan, nhẹ dạ mà bị anh em bày biểu Villard, De Champeaux, vì nặng

làm can, thì mới lạ làm sao! lòng gan ghét mà nói xấu Tổng-

Hay là chỉ có ông T. D. mới đức Lộc về chỗ các thùng đem

nói được câu ấy, để chứng tỏ không xài phải chỗ về, lại nói

sự mâu-luẩn của mình, vì một là thùng vàng nên (del'or en bar-

đoạn ở trên ông vừa nói : « Huân re ; những sự tàn phá do loạn-

Lựa rất tốt của người Việt-nam mới chế tạo
Nguyên chất 100 % : trắng, mịn, bền, không hề nổ

Ày là lựa tiên **VAN-MINH** và **NHƯ-Y** trừ bán ở
N° 128 rue Lagrandière - 160 rue Lagrandière - 18 rue Garros - SAIGON

đang lại cho là do lính mộ của quan lớn Cái-bè.

Đó là chuyện lão thiên lão địa cả (accusations aussi montrueuses que mensongères).

Những điều này, mấy lần bươi ra, rồi cũng mấy lần dập lại. Không biết có phải vì ganh-ghét mà phan-phui, hay vì có thiệt mà người ta muốn «tống» ông Lộc, rồi không tống được, người ta lại làm ngài khổ đời (ne pouvant le mettre à la porte, on chercha à lui rendre la vie dure).

Sao mà không tống được?

Nhờ thế-lực riêng, hay vì xét ngài vô tội, hay vì người Pháp tưởng công mà bỏ qua? Ai biết!

Lại còn những điều lão-xuộc nói ông Tổng-Đốc Lộc là tên lính hung dữ, say máu đồng-bào (un soldat cruel ivre du sang de ses semblables), một cửu-dịch hung ác và ghiền máu (un adversaire cruel et avide du sang), cho quân lính ăn gan kẻ nghịch đã bị bắt hay là cho mổ bụng đàn-bà chữa, vì họ không chịu chỉ chỗ trốn của chúng họ (faisant manger à ses soldats le foie des partisans captivés ou ouvrir le ventre des femmes enceintes qui refusaient de dénoncer la cachette de leur mari), những chuyện đó, ông T. D. xin ta hãy quên đi, bắt đi, bỏ đi.

Thì người ta đã quên hầu hết rồi, ông T. D. à! Chẳng vậy sao mấy ông bạn nào của ông lại đã nói với ông:

«Viết lịch-sử Tổng-Đốc Lộc? Ý-kiến gì hì hèm vậy? Há nên khươi lại một cái dĩ-vãng đau thương trong can-trường chúng ta ư?» (Ecrire l'histoire du Tổng-dốc Lộc? Quelle idée saugrenue? Nous appartient-il vraiment de remuer en nos cœurs un passé douloureux?)

Bây giờ bạn đọc cùng tôi nên xét xem người Pháp lúc bấy giờ có quả toàn thị nóng nảy như De Champeaux, hung-tợn như Piquet, (Đến đối hảo sát: Passez-les tous par les armes! — Đem bắn cả!), phụ bạc kẻ có công to như De Lanessan (làm Toàn-quyền mà ghét Lộc lắm), hay vô-tình như các quan lúc đưa đám xác ông Tổng-Đốc Cái bè (chỉ có bốn người Pháp, dẫn rằng lúc đó ông Paul Doumer, bạn của ông Lộc đương làm Toàn-quyền) như trong bài ông không?

Thật ra thì cũng có những hạng ấy, nhưng cũng phải nhận rằng có nhiều người Pháp — trừ chỗ khéo xử — có độ-lượng hơn, biết xét hơn nhiều người nước ta «hình thì còn, bụng chết đời nào!»

Xin đem vài thí-dụ về thời ấy:

1' Ông Ponchon ba lần đi thăm Nguyễn-dinh-Chiều (xem cuốn Nỗi lòng Đỗ-Chiều).

2' Ông Âu-dương-Lân (Huyện Lân, Phú-kiết Mỹ-tho) chống với quân Pháp (1). Có người biết lòng hiếu của Lân, xin quan Pháp đào mồ cha mẹ Lân để xuống sông. Việc ấy chưa làm thì có người tới nói với Lân: — «Nếu ra thú với quan Tổng-dốc Lộc thì Ngài sẽ rồi cho được toàn thân»

Lân đuổi kẻ ấy đi. Rồi một hôm

sau khi Huân chết, đang tan, người con hiếu kia cặp cái nón xếp đến ngay trước dinh Tham biện Mỹ-tho mà nói lớn:

— «Tao là Huyện Lân, đến đây chịu chết».

Vì vậy trên bờ sông Bửu-định (cầu quay Mỹ-tho), theo lần gươm bạc, đầu ông rơi vào bọc vật áo lụa trắng của một người con gái con riêng của vợ bé ông ở tại chợ Bưng.

Ông Lân nhận rằng chết với người Pháp còn hơn sống với ông Lộc, và có lẽ vì không ra thú với Lộc mà Lân bị chết gấp.

Bác-bình-vương Nguyễn-Huê người cùng làng của Mai-xuân-Thượng, mà các cụ trao thân lúc ấy kết án Mai - khởi nghĩa vì muốn phục thù cho nhà Tây sơn

3' Hai anh em tên nông-phu kia bị quan binh Pháp bắt đưa đường đi tìm nghịch đảng (có lẽ tìm Nguyễn-trung-Trực) ở vùng đó. Họ nói trước nếu đến giờ định mà không tìm được thì bắn. Thế mà hai chú nông phu ta cố tâm dắt quân Pháp đi quanh quẩn trong cánh đồng sinh lầy cho mệt, để cho đồng bào mình có thể lánh xa. Tới giờ, một người

bị bắn. Người kia lại phải bị đưa đường nữa, trước những lời hăm dọa như trên. Tới giờ nữa, anh này chịu chết chứ không chỉ đường.

Vì phận sự và quân-lệnh mà quan binh Pháp phải bắn chết hai vị anh hùng vô danh nói đây chứ bắn thâm-tâm họ cũng phải kính trọng cái khí tiết ái-quốc, ái-quần, đến nỗi ông quan vô ấy phải sa hai hàng lụy.

Câu chuyện cảm động này tôi nhớ như đọc trong một cuốn sách do một người Pháp (chừng như là Lôn-bà) viết ra, hay là trong báo Echo annamite của ông Dejean de la Batie hồi đó, bạn đọc có rõ biết chỉ dùm.

4. — Sau khi Mai - xuân - Thương bị chém và bêu đầu ở dịch-xá Bình-định, gia-quyến họ Mai bị giao cho quan binh Pháp coi chừng. Nhiều vị võ - quan cũng như nhiều anh sơn-dã, thường âm bồng, nung-nịu hai con của Linh-đồng-điền Nguyễn-soái, một lẽ vì họ không hét lấy đến con-nít, dẫu rằng cha chúng đã làm khổ sở họ, một lẽ nữa vì yêu chúng, con của một người «vì quốc quyền sanh». (theo lời thuật của Mai-Chân con ông Mai, và ông Phụng, Đĩnh (học-trò Nghè Tri) tương cũ của Mai)

5' — Nguyễn-trung-Trực đốt thuyền Espérance ở Nhứt-tảo ngày 10 Décembre 1861, và phá đồn Rạch giá ngày 16 Juin 1868, giết hại nhiều lính Pháp. Sau Trực bị bắt ông Obier dạy đem hành-hình nhưng không phải ông Obier không thật tình thương tiếc (non sans un véritable sentiment de regret — Vial).

(Abrégé de l'Histoire d'Annam — Schreiner)

NÊN CHỮ Ý

SỰ THẬT NÓI NGAY

SÂM-NHUNG-TINH, CÓ NHIỀU THƠ

Người tinh-thần suy, sức lực kém, hay đau gân, đau cơ, ngan lưng, di-tinh, mộng-tinh, huyết-tinh, ăn ngủ thất hững, bởi sự chơi bời quá độ.

Mời quý ngài nên uống ngay thuốc Sâm-Nhung-Tinh BỔ Tinh hiệu HAI THẮNG NHỎ của nhà thuốc HỒI-XUÂN-CÁC, đã dùng qua rồi thấy công hiệu cấp kỳ, ăn ngon, ngủ khỏe bởi bổ sức lực rất mau chóng. Biết uống rượu pha rượu, để dành uống, bằng không thì pha với nước sôi để nguội. Mùi nó thơm ngon.

Ai mắc phải bệnh ho ?? đã dùng đủ thứ thuốc mà không hết, khuyên dùng ngay thuốc HÓA-ĐÀM CHI-KHÁI-TÁN hiệu HAI THẮNG NHỎ gói thuốc hình ba góc.

* Hai thứ thuốc trên đây danh tiếng hơn hết. Có bán ở các tiệm thuốc Bắc.

Nhà thuốc HỒI-XUÂN-CÁC 12 Bđ Bonhomme GEOLON

Thế là người Pháp cũng nhận Nam-kỳ không còn ai trung thành thiết hai câu:

«Lòng nghĩa-dân phải với Ngô

«Tiếng nghịch-dãng lời cùng

Mà ghim sao được? Càng ghim e người ta càng thấy rõ chỗ dụng ý của ông.

Vì tình Pháp-Nam thân-thiện

của ông Đỗ-Chiều, chứ không phải như ông T. D. mà chỗ nào cũng «loại-dãng, quân khốn-kiếp (les misérables), cướp bóc».

Sau rồi, ta thử tìm xem vì đâu mà ông T. D. viết mấy bài đó.

Vì tình quyền-thuộc chăng? Vì tình Pháp Nam thân thiện

chẳng? Nếu vì tình quyền-thuộc mà viết — nếu quả ông vì bà con (chỗ tôi không được biết) — thì còn tạm cho là được, miễn là

đừng cố ý ghim ông Phụng về chỗ vận động bất cứ cách gì để được phẩm-hàm và địa-vị, về chỗ ông Phụng quả quyết với

đức Tổng-thống Pháp rằng ở

Ông Tự Do muốn đóng vai Lê-thành-Tướng viết quyền Phan

thanh-Giễn (Un patriote Annamite) chẳng? Muốn đóng vai

ông Phạm Thượng-Chi nói chuyện Đỗ-hữu-Vị chẳng?

Ông Tự-Do không phải ở địa-vị của hai ông Lê, Phạm, mà ông Lộc cũng không phải là Đỗ hay Phan.

Ông Tự-Do ngó tới mà đi sụt lui, coi chừng kéo ngã.

LÊ-THO-XUÂN

TAM KỶ DƯỢC PHONG TONG CUỘC

52 đường Aviateur Garros, 52 (sau chợ) SAIGON

Bảo chế do toa của Cụ NGUYỄN - AN - CƯ

14 phương thuốc thần, danh tiếng nhất trong nước:

Đôi ăn rau, đau thì uống thuốc ông CƯ mạnh liền (Tục-ngữ)

Khâm Ly Bồ Thận số 34

Bổ khí-huyết cho mấy người sức yếu kém. Làm việc thấy mệt nhọc nhiều và hay đau như: ăn lâu tiêu, buồn, đần lụng, tê môi tay chân. Bệnh nhiều thì mộng-tinh, hoạt-tinh di-tinh.

Các ông lão, bà lão dùng thuốc này để bổ khoả và ngừa các bệnh,

Một hộp (uống 5 ngày) giá 1p.00,

Thuốc trừ ho lao số 35

Nam, phụ lão ấu ai bị bệnh ho lao, ho thổ-huyết hoặc lao ruột, lao gan

hễ gặp thuốc số 35 này thì cũng như gặp thuốc tiên.

Bệnh lao mà không gặp thuốc số 35 thì không có thứ nào trị lành được.

Nếu bệnh nặng phải uống cấp với thuốc số 31.

Một hộp uống 6 ngày giá: 1p.20,

Thiên-Kim Bảo-Thai số 28

Thuốc này uống dưỡng thai, giúp cho người mẹ được khỏe khoắn nhẹ

nhàn vui vẻ, đến lúc đẻ thì sẽ được mau lẹ và bình an.

Một hộp uống 6 ngày giá 1p.00.

Điều-Kinh Bồ-Huyết số 26

Chuyên trị đàn-bà con gái kinh-

nguyệt không đều, mình gầy vóc ốm,

ăn uống không được, tay chân mỏi

nhức, thường có huyết bạch nhiều.

Hoặc tử-cung có bệnh rồi biến ra

hiều chứng. Mấy bà vì huyết suy rồi

da mặt nhàn, khô, mệt, hình sắc buồn

bực, dùng thuốc này trong hai tuần thì sẽ thấy khí sắc vui vẻ, da mặt trắng đỏ. Thiệt là một phương thuốc rất quý báu cho phụ-nữ.

Một hộp uống 6 ngày giá 1p.00.

Bạch Đái Hoàn số 27

Hoàn thuốc này chuyên trị bệnh

tử-cung, Bạch-đái có nhiều quả, uống

thuốc không bớt, dùng hoàn thuốc

này để trong «cửa-minh» thì dứt được

bệnh bạch-bái. Hiệu nghiệm lạ kỳ.

Một hộp hai hoàn giá 0p.60.

Thần-Thông Chương-Tử số 29

Đàn bà ít con, hoặc nhỏ lớn chưa

sanh đẻ lần nào, uống thuốc này thì

trong hai tháng sẽ thấy linh nghiệm

được như ý muốn. Đã có nhiều

người có chồng năm bảy năm mà

không có con, uống chưa hết 3 hộp

thuốc này thì đã thấy có thai.

Một hộp uống 5 ngày giá 1p.00.

Bính Tân Hoàn số 15

Chuyên trị con nít từ một tới 16

tuổi, hay đau trong mình nóng nhiệt

nhiều, lâu lớn, ban đêm ngủ đồ mồ

hôi đầu, ốm gầy ít ăn, ít chơi.

Hoặc trong mình có ban trái, máu

xấu ăn uống không tiêu, bụng lớn.

Thuốc này uống trong một tháng thì

thấy mập mạnh, da thịt tươi tốt nở

nan.

Mỗi hộp uống 6 ngày giá: 0p.60.

Tứ Quý Hoàn số 36

Thuốc này trị các chứng ho thường,

như ho gió, ho ban, đau ngực, tức

ngực. Bệnh nặng cách mấy uống cũng

mạnh được.

Một hộp uống 3 ngày giá 0p.50.

Sâm Nhung Bảo Thọ

(Thuốc nhà giàu số 32)

Thuốc này dùng toàn Sâm, Nhung,

Quế thứ thiệt tốt mà chế ra để bổ

dưỡng thân thể.

Sức bổ của Sâm, Nhung là quý vô

giá, nhưng phải là thiệt sâm thiệt

nhưng thì mới có giá trị.

Đàn ông, đàn bà đều dùng được,

Một hộp uống 2 ngày giá: 1p.20.

Mô Kỳ Hoàn

(Thuốc hồi số 31)

Chuyên trị các chứng bệnh hậu,

bệnh lao, bệnh rét rừng, bệnh chói

nước, bệnh bao tử, thương hàn, bệnh

thũng, bệnh suyền vân vân...

Kỳ thai.

Một hộp uống 6 ngày giá 0p.50.

Tế Sanh Hoàn số 40

Trị tuyệt chứng bệnh bốn huất.

Thuốc này dùng những vị thuốc

bổ dưỡng tạng phủ. Hễ ngũ tạng

được điều hòa khỏe mạnh thì bệnh

bón phải dứt. Thuốc thơm ngọt dễ

uống. Uống rồi đêm ngủ 9 giờ thì tiêu

được chứ không bợn dạ xót xa.

Kỳ thai,

Một hộp uống 5 ngày giá 0p.50,

Thuốc Rượu số 39

Thuốc ngâm rượu số 39 chuyên trị

các bệnh phong tê, bại liệt. Thuốc

này cũng bổ huyết và đổi máu xấu

ra tốt.

Thuốc chế bằng sâm tốt và hiệp

với các thứ rễ thuốc trên mới thiệt hay, cách bào chế rất công phu phải

trộn mười ngày đêm mới thành

hoàn thuốc, linh-nghiem phi-thường.

Một hoàn thuốc và bột quế: 1p.00.

(Ngâm rượu uống 15 ngày).

Thuốc như đầu số 25

Bệnh nhưc đầu tuy không phải là

bệnh nặng nhưng rất khó trị. Phần

nhiều đàn bà thường mang bệnh này.

Có bệnh nhưc đầu là do trong mình

máu không tốt, khí uất gân yếu.

Hoàn thuốc này chế ra trị tuyệt bệnh

nhưc đầu bất kỳ bệnh lâu hay mau.

Bệnh nặng uống nhiều ngày.

Kỳ thai.

Mỗi hộp uống 5 ngày giá: 0p.50.

Bảo Anh Đĩnh thuốc số 10

Con nít thì phải mập mạnh, chơi

đón vui vẻ, dứa nào không được

vậy là có bệnh và bị mất sức lớn.

Thuốc này trị các bệnh cho trẻ em,

nhứt là trị tuyệt gốc ban. Trẻ em

lúc nhỏ có bệnh mà không gặp thuốc

hay trị cho thiệt mạnh thì trong

mình nó còn bệnh hoài lâu ngày

thành bệnh hậu làm cho nước da

vàng mét, lớn bụng, ăn uống không

tiêu, sắc mặt buồn bã, khi ngủ thì

đổ mồ hôi đầu, hay mê hay mớ.

Thuốc số 10 này là một món linh

đơn của trẻ em. Có bệnh nhiều thể

nào uống hết hai hộp thì cũng lành

mạnh.

Một hộp 10 thể giá: 0p.50.

-1- Chỗ là mũi giặc vô ra, Thôi dân địch-khải trẻ già thảng ngay, Tập quen rồi đến ngày nay, Huân, Lân khởi nghĩa, người say tâm lòng

NAM-KỶ NHÂN-VẬT PHONG-TỤC-ĐIỂN-CA

Các nhà Đại-lý ở các tỉnh: Travina: Bazar Phước-Thiện (ngang tòa bố) — Sadeo: Bazar Phước-Thành tại chợ — Longxuyên: Hiệu Hiệp-Phổ

Lá-ván-Hiền — Tânan: M. Huỳnh-duy-Thinh c. Huỳnh-văn-Khoé ở gần nhà việc — Mỹtho Bazar Nam-Thành —

Namvang: hiệu Huỳnh-Trí (tại chợ) — Battambang: Sangké Bazar — Phanhiết: Maison Minh-Nguyệt — Tourcham: Bazar

: Nhà thuốc Ung-văn-Cánh (tại chợ cũ) — Bentré: Tân-Thanh — Vinhlong: Hiệu Nguyễn-văn-Nghiêm,

Bacliêu: Hiệu Trương-Hữu-Thanh. — Camau: Nguyễn-Đạo-Đức, Soctrang: Hồng-Điền

LÀM-THAN CỦA LAN-KHAI

Lần thứ nhất tôi thấy Lan-Khai một nhà văn chuyên viết tiểu-thuyết lịch-sử, lại viết cả tiểu-thuyết xã-hội.

Ái đã đọc « Chiếu ngai vàng » « Gái thời loạn » và « Ai lên Phố cát » đều nhận thấy ngòi bút sắc sảo của Lan-Khai, đã kêu gọi những cảnh chết rục trong lịch-sử được sống lại, mà sống lại một cách hoạt động, nó đem nghệ thuật của Lan-Khai lên một bậc khá cao, đáng hẹn hò một tương-lai đầy hy-vọng tốt đẹp. Tôi muốn nói về phương diện tiểu-thuyết lịch-sử.

Nay với cuốn « Làm-Than », sau khi đã đọc hết tôi phải khen là tác-giả đã dụng công quan sát rất kỹ lưỡng, điều tra rất tường tận : như một cuốn phim chỉ thấu riêng những cảnh sanh hoạt vất vả của đám phu mỗ dưới hầm than.

Họ đã sống trong cảnh tối tăm ẩm ướt đầy những nỗi nguy hơi độc, và chính họ cũng chết ở trong đó, thê thảm, đau đớn.

Lan-Khai khéo tả cuộc đời làm than của phu mỗ, một bi-kịch, một thảm-cảnh nhứt đời.

Nói đến đám dân-phu làm mỗ ở miệt Hongay, Cẩm-phả, Uông-Bi, Đồng-duong và Vàng-danh, tức là nói hàng ngàn ngàn muôn muôn con người ta sống vất vả gian nan bực nhứt trong hàng lao-động. Họ vui mình xuống dưới tìm ruột trái đất, đem hết mồ hôi nước mắt, đổi lấy bát cơm nuôi sống sanh mạng mình và vợ con mình, nhưng mà vẫn sống không được no đủ. Đứng tương phu mỗ xú mình cũng như phu mỗ bên Tây bên Nhựt kia mà làm. Ở đây, sức lực của phu mỗ bị lợi dụng thái-quá, mà không được đền bù lại bằng tiền công cho xứng đáng.

Họ không có liên-đoan lao công binh vực, che chở. Đời họ hoàn toàn làm tôi mọi cho một hạng người tới khai phá nguyên-liệu tại vì nó có nhiều, mà lợi dụng nhưn công ta vì nó quá rẻ. Bị con ta đem bao nhiêu huyết hân sức lực ra làm cho bọn kia được đi trên bạc, nằm trên vàng. Nhờ bà con ta mỗi năm sinh lợi hàng muôn hàng triệu cho họ yên ổn ngồi hưởng mọi sự giàu sang sung sướng, ăn ngon mặc ấm, ở nhà lầu, đi xe hơi, gói biết bao nhiêu tiền trong nhà băng, hay là chia bao nhiêu tiền lời cho người hùn hiệp, thế mà gặp lúc sanh hoạt mắc mỗ, ta có xin thêm công nhứt năm bấy xu một cắt, họ là lên là nhiều, họ cự-nự không muốn cho, họ bảo ta cứng đầu, toan sự bạo động phản đối.

Than ôi ! kiếp sống của phu

mỏ ta thật là đầy những làm than và làm than.

Cũng như đời Thuật và Tép, tác giả « Làm than » không ngần ngại gì mà vạch rõ cho ta thấy một hạng người bị ruồng rẫy, ghét bỏ. Chính hạng người ấy là sanh mạng của nền kinh-tế là nền tảng của xã-hội. Họ bị bỏ quên trên rừng xanh, đất đỏ, để chịu vi-trùng sốt rét, ngả nước hoành-hành, và sẽ chết vì bàn tay sắt của một hạng tư bản quá tham quá gắt; họ sống dưới hầm than như ma lem, quỉ đói, để đợi cảnh thảm khốc sắp lò, ngạt « ghi-du », chết thui như con heo quay.

Một lần xảy ra tai nạn, một lần gây nên khùng-bổ trong lòng mọi người. Sự ăn làm không một tý gì bảo đảm cho họ yên ổn. Họ biết rất gần gũi với cái chết, nhưng phải tìm cái sống trong cái chết, để qua ngày đoạn tháng cái kiếp nhân sanh.

Ôi ! sao lại có cái thảm cảnh đến thế ? Vì chế-độ lao động, hay vì thế lực tư-bản ? Có nên thay đổi sự sanh hoạt cho họ hay không ? Vì một điều kiện gì ? Và nên thay đổi theo một phương-pháp nào ? Ấy đều là những câu hỏi ta chỉ đợi thời gian trả lời. Cũng như trong « Làm than », Lan-khai chỉ biết vạch ra sự làm than của phu mỗ mà thôi.

Hôm nay, trong một cái phạm vi lao-công còn hẹp hòi, cực khổ, phu mỗ ta tuyệt nhiên không có một tia sáng nào làm cứu-cánh cho đời họ. Tôi thấy Lan-Khai muốn « Xích-Hóa » những linh hồn sống trong làm than. Nhưng trước sức phản-động dữ dội ghê gớm do lòng công phẫn nó đã bị đàn áp, đập tắt ngay. Khác nào giấc mộng của cô Tép, chế độ lao động vẫn không thay đổi, vẫn bó trong một nguyên-tắc nhứt định, dưới màu mực của bọn tư-bản. Sự phản-động chỉ là một sự ngoắc ngoải của

bầy trùng bị dầy đập muốn ngoe cật đầu vậy thôi.

Một lần nữa, trước khi dừng bút, tôi thành thật khen Lan-Khai có một ngòi bút rất thành thật, đã làm thông ngôn cho một hạng người có miệng như câm, có mặt như mù ; đã nhìn thấy tận đáy lòng phần uất, bất bình của họ. Với cuốn « Làm-than » đáng làm kinh nhát tụng cho dân phu mỗ, vì đã yên ủi họ, thấy rõ cõi lòng đau đớn âm thầm của họ. Nếu ai đã sống một cuộc đời làm than, đọc « Làm-than » mới thấy thú-vị, một cái thú-vị nở trên môi một nụ cười với bao nhiêu sự mai mỉa cay đắng, sâu xa. —

ĐÔNG-CHI

Nên đề ý

Quý ngài muốn có đồ trang-sức vừa đẹp đẽ, vừa tối tân, vừa rẻ tiền, chỉ đến tiệm BA-QUAN sẽ có đủ đồ, cho quý ngài ưa chọn. Chỗ đáng tin cậy.

BA-QUAN
58 rue Vannier

Chuyên môn mai và bán bộ toàn mới Đức-Quốc.

Ngang hông kho bạc. Chợ-củ Saigon

Nhà nho thôi dạy học về đi cày

Nghĩ tới lưu-li giận đã no.
Thêm nghe chuyện bác nực cười cho !
Bút hoa tỉnh giấc, tay cầm cuốc
Án tuyết từng phen miệng mắng bò !
Ruộng chữ, ao nghiên, cày bết lười.
Đồng sâu, chăn rộng, lội vui giò.
« Thục vi phu-tử » câu trong sách,
Có gặp nhắc cho bọn học trò !

ĐẤU-TIỆP.

Mưa ...

Trời mưa .. Trời mưa .. Trời
vẫn mưa !
Gió như ướt cánh biêng bay qua...
Cỏ cây ướt lá, nghiêng đầu mộng
— Ao xóm Thu về kéo thướt-tha !
Em đã mở tung đôi cánh cửa,
Mà phòng em vẫn thấy âm-u !
Làm em lạnh-lẽo, buồn ngáy ngáy
Tại vắng thơ về, hay tại mưa ?
Đệ nhứt buồn là tiếng giọt-tranh

Tin sách báo

DÂN-LUẬT NAM-KỲ CỦA
ÔNG PHAN-VĂN-THIỆT

Quyển « DÂN-LUẬT NAM-KỲ » bằng quốc-văn của ông Cử-nhơn-Luật Phan - văn - Thiệt đã ra. Bộ sách ấy hồi năm ngoái đã có xuất-bản kỳ nhứt, vì bán hết rất gấp nên nay in ra kỳ thứ nhì, có sửa đổi và bồi bổ thêm rất nhiều, thật là đúng với pháp-luật và án lệ đương hành, có lời tựa của trạng-sư Trịnh-dinh-Thảo.

Nội-dung sách phân ra làm ba chương : I. — Về Người (Des personnes), II. — Về Tài Sản (Des biens), III. — Về những phương-pháp thủ-đắc quyền sở-hữu (Des différentes manières d'acquérir la propriété), tất cả các vấn-đề về luật hộ thực hành ở Nam-kỳ và Hanoi, Haiphong, Tourane.

Sau rốt lại có 8 trươ g Tự-Vựng cắt nghĩa rõ những danh từ mới dịch theo tự-điền Tàn và

do ý của tác-giả đặt lấy cũng có. Lần này, vì sách in tại nhà in tây Testelin (là chỗ in tờ báo này) nên cách in và cách sắp đặt khéo léo làm cho quyển sách có một vẻ rất mỹ thuật.

Phận sự mỗi vị nào làm gia-trưởng, tưởng đều phải mua một quyển mà để giành trong nhà, có thể gọi là « gia-bửu » vậy. Muốn mua hãy gửi mandat 1p.20 (thêm 0p.10 tiền cước thường và 0p.30 tiền cước đảm bảo) cho M. Phan-văn-Thiệt Cố-Vấn Luật Sư N° 43 Rue Garros Saigon.

Y-HOC TÂN-THANH

NHƯ lời chúng tôi đã nói kỳ trước : « Y-học Tân-thanh » cơ quan phổ thông khoa học thuốc, đã ra số 1 ngày 1er Octobre, do ông Vũ-Trang chủ nhiệm. Báo đông thành tập, in đẹp, nhiều bài khảo cứu giá trị.

TIỂU THUYẾT THƠ NĂM

ÔNG Lê-Cường ở Hanoi mới cải tạo tập báo này với một thể tài mới mẻ vui lạ, in rất công phu và có vẻ đẹp, chắc được độc-giả hoan nghinh. Có cuộc thi mới lạ, gọi là giải thưởng Du-lịch Hanoi Paris. Độc giả nên mua xem, chẳng rồi không sao rời bỏ « Tiểu thuyết thơ năm » được.

Đều đều rơi xuống lớp rêu xanh
Em nghe, em nghe thời-gian bước.
Chăm chăm đầy lên những đoạn tình

« CỎ NGỌC-HUÔNG »

Đời thi-sĩ

« Cỏ lai hiền thánh giai tịch mịch
« Duy hữu thi-giả lưu kỳ danh.
Tri mơ màng bóng nguyệt đêm thanh ;
Hồn rung động rặng tùng xanh,
con gió thoảng ;
Lòng yên lặng nước hồ thu lai-làng ;
Tri bao hàm muốn vật một màu xuân,
Vui tình thần quên hẳn bước gian truân.
Ngắm mây hạ, đón gió xuân, đời vẫn sóng !
« Tự thị thanh cao vô tục thượng
« Tung lai văn nhả tức phong lưu
Đêm thanh nhàn thử sánh ái-ưu,
Chừng sẵn định, lộ là mưu cho nhọc xác,
Khi cao hứng ngấm vài câu tuyệt tác,
Nhẹ hồn thơ như hóa hạc lừng mây.
Mặc dầu cuộc thế vẫn xây ..

ĐOÀN BA-KHÊ

Dịch bài thi

Hán-văn của thi-sĩ Hoài-nam cảm-tạ ông A. Soue

NGUYỄN VĂN

Trần bài th o thao cách hưởng thù

Văn chương tàn cuộc kỷ nhân tri
Tao gia tâm-sự hồn thu nguyệt
Cổ-quốc tình thần đối lạc huy,
Đồng khốc ngã vì kim Nguyễn-Tịch
Thầm âm quân thị cổ Chung-Kỳ
Phân kim nghị trọng tương hà đáp

DỊCH NÔM

I — Biên trần cuốn cuộn, biết phương nào !
Tàn cuộc văn chương, khó hiểu nhau !
Tâm sự khách thơ hòa bóng nguyệt,
Tinh thần nước cũ xế cảnh dâu,
Tiếng gào Nguyễn-Tịch đầy đành thế,
Tai lắng Chung Kỳ đầy khác đầu,
Nghĩa nặng chia vàng khôn báo đáp,
Mọc moi túi rách được vài câu...

II — Biên trần cuốn cuộn, bạn phương mô ?
Thời buổi văn tàn ai hiểu cho
Tâm sự nhà thơ hòa nguyệt sáng,
Tinh thần nước cũ sánh dương mờ,
Đầy như Nguyễn-Tịch trào nguồn lệ,
Đầy thật Chung-Kỳ lắng tiếng tơ,
Nghĩa nặng chia vàng, ối khó đáp...
Túi nghèo xơ xác, chỉ còn Thơ !
VIỆT-CHÂU

HÀNG ĐỀ CUNG NHƯ MÓN ĂN, AI CÓ LỰA THỨ XẤU MUA ĐAU ?

MUA « LÁNH NAM-KỲ » DÙNG, TỨC LÀ DÙNG TIỀN XÀI NHẢM CHỖ

TỔNG PHÁT HÀNH TRAN-LOIKY N° 38 Boulevard Bonhoure, CHOLON - Tel : 80.913

THIỆT HAY?... HAY LẮM?

Huê-liên linh-don số 01 trừ tuyệt vi-trùng Tim-La, Dương-Mai, đầu bình thám-cần cổ-đế 2, 3 mươi năm, cũng lãnh tuyệt nọc, chữa bệnh lâu kinh niên thiệt hay lắm.

BÌNH LẬU,

Đầu đau, tức, buồn, gắt bí đái, uống thuốc lậu số 08 vào một giờ thấy kiến hiệu, bình nhẹ liền, hôm thuốc số 18 giết sạch vi-trùng, khi mạnh không bao giờ phục phát.

BỊ H TRẦU, BỎ, HEO,

Thuốc Lục-sắc hồi-sanh-hoàn số 13 cứu sống sức-vật vô số kẻ được nhiều thơ khen tặng, mà nhất là cố đạo Ignatio Bùi-công-Thích ở Chi-hòa (Saigon) và ông xã H-ân-Khiết ở An-Bình (Cao-lãnh) khen ngợi chẳng cùng.

BÌNH ĐẦU LƯNG,

Bất cứ đau lưng, đau cổ nặng nhẹ thế nào hề dùng Bỏ thận tự-lai-tinh số 17 thì bình phứt tuyệt, đảm cam đoan.

Nhà thuốc ĐINH-THÀNH-SONG

112 Rue d'Espagne - Saigon

có bán khắp nơi: chỉ cuộc tại PNMPEH Trương-long-Bảo đit Xiêu Bao 47 rue Okha-um, Kim Seng 120 rue Armand Rousseau, MYTHO T&T 43 route Gocong, T&NAN Nguyễn-hữu-Dur, C&MON Nguyễn-vân-Ba, TR&VINH Liên-Hiệp và Tô-vinh-Trường, CHOLACH Nguyễn-vân-Ba, VINHLONG Nguyễn-thành-Liêu, M&C&Y Đoàn-tho-Như, TI&UC&N Phan-tân-Triệu, B&NTRE Tân-Thanh, S&OCTR&NG Hồng-Điền, B&C&IEU Nguyễn-tân-Biên, C&NTHO Librairie Tân-Vân, PH&NTHI&T Lê-nam-Hưng, HU&E Phò minh Nguyễn-hữu-Song, LONG-XUY&N hiệu Bạch-Loan (nhà dùm) ville và tại Nguyễn-vân-Ty Bắc-vàm-Cống, G&OC&NG Huỳnh-vân-Mên.

Bán máy xay lúa gạo

Trở đủ đồ phụ-tùng dùng theo nhà máy xay. Những đồ phụ thuộc như bàn găng, cối lức, cối trắng, cối chà có quạt hút mắt gạo, xa gió, bàn dũa, bù dũa v.v.v. Đại-lý nhiều hiệu máy chạy dầu cũng, máy chạy trâu và đã ráp nhiều nhà máy được kết quả mỹ-mãng.

ÉTABLISSEMENTS
21, Bd GALLIENI
TRẦN-VÂN-HANH
TÉL. N° 21.089 SAIGON

BÌNH PHONG-TÌNH

Lậu, Dương-mai, Sang-độc

Hiện bây giờ, không biết bao nhiêu là thuốc đề trị, nhưng chưa thấy có thứ nào đem lại được một cái kết quả cho hoàn toàn, có chăng đi nữa là những lời nói phớt phờ để gạt gẫm người bệnh nào rở tiền, nào công hiệu trong đôi ba ngày, người bệnh không hiểu rõ tưởng thật nên có nhiều khi gặp nhầm thứ thuốc uống cho độc nhập vào cốt, đôi ba ngày thấy bớt, rồi đôi khi làm công chuyên mệt, uống rượu nhiều thì bệnh trở lại lập tức, vì gốc độc vi-trùng đã ăn sâu vào ngũ tạng lục phủ, hành nóng lạnh, tay chân nhức mỏi, đau xương sống, đau cùng lắt léo, đau nhức ngang lưng, đau rang nơi ngực, đờm đờn đờn, đường tiểu không thông hoặc có chút mũi hay là tiểu có máu, thế lâu ngày lấy cho vợ, truyền độc cho con hết sức nguy hiểm, nên có nhiều người không hiểu nói tới đau binh phong-tình uống thuốc hết rồi không chơi bởi nữa sao bệnh trở lại, là tại nghe những lời phỉnh phờ: nào rở tiền, nào trị mau mạnh như đã nói trên.

Vậy phải tìm thứ thuốc nào trị tận gốc mới có thể tuyệt-độc.

Sưu độc bá-ưng-hoàn

Hiện **ÔNG-TI&N** là một thứ thuốc bí truyền gồm trị tận gốc, tuyệt độc các chứng bệnh phong tình như: lậu Lậu Tim-la, cốt-koi, Sang-độc, Dương-mai, Hạch-xoài, bất cứ bệnh nặng nhẹ lâu hay mau, hay là độc nhập vào cốt đi nữa, thuốc Sưu-Độc Bá-Ưng-Hoàn hiệu Ông-Tiên càng tổng vi trùng gốc độc ra dứt tuyệt, khỏi cần trừ căn, không hành bệnh như (chắc vậy).

Vậy những người bệnh đã nhiều thứ thuốc rồi không hết bệnh như nói trên mà muốn thấy rõ sự công hiệu thuốc Sưu-Độc Bá-Ưng-Hoàn hiệu Ông-Tiên đem lại một cách kết quả tốt đẹp mỹ-mãng thế nào nên hỏi những người đã dùng rồi mới tin chắc. Cho đến quan N&h Phẩm Hồng-Lô Tự Khanh-Lô triều đình Huế còn công nhận mà cũng không riêng gì người Anam mình cho đến Tây, Tàu, Ấn-độ, Cao-mi&e, Xi&em-L&o cũng đều khen tặng, những thơ ấy đã từng in hành lên mặt các báo quốc an hằng ngày.

Vậy người bệnh lỡ mắc phải bệnh phong-tình muốn dứt tuyệt độc cơ quả quyết tìm kiếm chắc chắn thuốc Sưu-Độc Bá-Ưng-Hoàn hiệu Ông-Tiên mà dùng. Có bán khắp nơi đại-lý và chi-cuộc Ông-Tiên ở Lục-tinh; Saigon 228, đường d'Espagne, D&kao, 186, Bd. Albertier, Ph&om-P&nh 57, rue An-dương. Mỹ tho: M&ng Hoa

Hoa-Nhật chiến tranh

TỔNG MỸ-LINH làm

nữ' khán-hộ

TU&NG gi&oi-Th&ch phu-nh&n, Tổng Mỹ-Linh nữ-sĩ trước kia có học khoa chánh-trị ở Mỹ quốc, từ ngày lấy họ Tướng,

Nói với các chiến sĩ bị thương:

— Tôi phải làm vậy để chuộc tội mình không ra 1 ận đánh gi&e được như các anh em.

Tổng Mỹ-Linh và người cố-vân Anh Mac Donald

không dám. Nhưng Tổng cử việc làm phận sự tự nhiên ra nói: — Vít thương này là vít thương rất vẻ vang. Tôi đã không ra mặt trận chia sót cam khổ với các anh em được, đành vì các anh em bằng bỏ chỗ bị thương để chuộc lại tội mình vậy mà.

đem học thức mình ra giúp đỡ phu-quân được nhiều việc. Tướng nghe câu nói ấy đều cảm động vẫn hỏi ý kiến bà vợ mỗi khi gặp quốc-gia đại sự. Tổng bày tỏ ý kiến mưu lược, thường được họ Tướng tán-thành và tâm phục lòng.

Những người gánh vác quốc-gia trọng trách, không phải ông nào cũng có vợ giỏi như thế. Viên cố-vân Mac Donald của Tướng-gi&oi-Th&ch phải khen họ Tướng là người có thiên tài chánh trị.

Từ lúc kháng Nhật đến nay, Tổng vất vả nh&e nh&e với việc quân việc nước đến đôi nhiều khi bỏ cả ăn ngủ.

Mỗi ngày Tổng nữ-sĩ dùng vô tuyến-di&en kêu gào các nước hữu-bang giúp Tàu cự địch kẻ xâm lược.

Những khi Tướng-gi&oi-Th&ch tiếp kiến tân-kh&ch ngoại-qu&e thì chính bà vợ ngồi bên làm thông-ng&en. Lúc nào hơi có giờ rảnh, Tổng đi ra mặt trận thăm nom tướng-sĩ và săn sóc những binh lính bị thương ở mặt trận chỗ về H&n-kh&u.

Hôm làm lễ kỷ-niệm « Cửu nhưi bát » (tức là ngày 18 tháng 9, mất Đông-t&nh), Tổng với hai mươi mấy bà khác đều mặc áo thơ truyền thống, móng mạnh, v&o nhà thương binh làm việc.

Gặp ác ở mặt-trận vừa mới ch&y về hơn một trăm chiến-sĩ bị thương, Tổng không nề hà máu me do đất, tự mình lấy nước rửa ráy băng bó vết thương cho họ. Có người còn tỉnh táo, ngộ thấy Đại-nguyên-so&i phu-nh&n ra tay rửa máu cho mình thì lấy làm kinh-ho&ng, từ tạ

Nhật vàn ki&ng nề Pháp nhiều

H&M cuối tháng rồi, thừa lúc Âu-ch&u r&e r&e gần có chiến-tranh, hải-quân Nhật liền chiếm ngay đảo Vi-ch&u (ở trong vịnh Bắc-k&y ta, phía Bắc đảo Hải-nam và cách xa Hải-ph&ng ta 200 cây số) làm căn cứ cho phi-c&o đi bắn phá Quảng-t&y và V&n-nam.

Lúc ấy hải-quân Pháp sắp đặt phòng bị ở Quảng-ch&u-lo&n và quần-đ&o Tây-s& nghiêm lắm. Nhưng cách sau mấy hôm, tự nhiên binh Nhật bỏ c&u-l&o Đông-s&-đ&o, vì có ba lẽ:

1' — Bị Vi-ch&u ở ngay bên cạnh lãnh-th& Pháp, sợ có xảy ra sự xung-đ&ot với Pháp, cho nên Nhật bỏ đi trước.

2' — Vi-ch&u hẹp h&oi quá, không có giá-trị gì về quân-sự, vừa khó khởi-th&e công, vừa khó tiếp t&e hơn.

3' — Họ bỏ Vi-ch&u mà chiếm Đông-s&-đ&o cho được liên lạc với H&u-m&on (Ph&u&c-k&ie&n) và Nam-&o (Qu&ng-d&ng), để việc tiếp t&e hơn.

C&N 8 R&O S&T

T&R&N D&ng-t&e-gi&ang, hải-quân chiến-h&am Nhật không thể tấn mau được. Vì trên luôn luôn, dưới bị những hàng rào bằng ngư-l&o Tàu đặt khắp lòng-s&ng, đ&ng phải thì chết. Còn 3 hàng rào sắt kiên-c& như thế, Nhật phải mất công vi&t thương lại h&am h&o ra trận tức thời.

100 su'-đo&n Hoa-binh

T&ng-gi&oi-Th&ch khuyên dân ra lính hết th&y để cứu quốc-gia

T&nh hình quân-sự ở chung quanh H&n-kh&u đến hôm 10 Oct. đại-kh&ai như v&y:

Đ&-b&t-l&-qu&n có trách-nhi&em chống giữ đạo binh Nhật ở phía Sơn-t&y đánh xuống, bấy lâu cầm cự Ng&u-d&ai-s&on bằng hải-l&u, nhưng hôm m&ng 7, tổng-t&e-l&-b& của đạo binh ấy ở H&n-kh&u đã phải nhìn nhận rằng quân Tàu đã phải bỏ Ng&u-d&ai-s&on mà tháo lui, vì Nhật-binh chia làm 4 ng&u &e-b&c dứt l&u.

Mặt trận Hà-n&u, binh Nhật đã tới con đường xe lửa Kinh-H&n từ chiến thứ sáu tuần trước phá nhà ga và đường sắt đoạn này để cắt đứt đường lui của binh Tàu ở ở Shinhan.

Theo một tin chắc chắn thì hiện thời Hoa-binh tụ tập cả th&y trên 100 su'-đ&on ở chung quanh H&n-kh&u để có giữ thành này như quân chánh-ph&u Y-ph&u-nh&o giữ Madrid một năm mấy nay vậy.

Ri&ng mặt trận Nam-x&ng

Li&u-gia-Lu'u

kh&i từ-tr&en, còn kêu tướng-sĩ mà nói: — « Nếu ai không đánh gi&e mà ch&st ở sa-tr&ng thì đừng trông g&ap mặt tôi ở dưới chín suối! »

CH&NG tôi đã nói trong một tháng đánh xong Võ H&u và sắp đặt xâm phạm Hoa-nam

N&u ai n&y đã biết: mới rồi ngoại-gi&ao đại-th&u v&ng lấy những khu vực đã chiếm nước: Nhật là Vũ-vi&en từ chức và thủ tướng C&u-V&e kiểm luôn chức ấy từ hôm đó tới nay, chưa có ông nào khác chịu lãnh. Vì thế lực của phái quân-nh&u (thiếu tướng xem chừng lại mạnh lên rồi, chẳng những là Nhật cứ tiếp d&ng binh ở Tàu cho đến hoàn-th&nh xâm lược mới thôi, kinh tế xâm lược, &e ai và có lợi dự bị xâm phạm Hoa-nam càng khích xung-đ&ot với liệt cường Âu-Mỹ nữa không chừng.

Th&u giờ trong quân-b& Nhật vẫn chia làm hai phe. Một là phe quân-nh&u thiếu tướng có tư tưởng phát-xít, do mấy vị danh-t&ng là Hoàng-m&e và Ch&u-k&e làm đầu. Chánh sách của phe này cốt đánh đổ các cụ nguyên-l&o để dành lấy chánh quyền và phát huy vô lực xâm Hoa; tranh đoạt quyền lợi người Âu-Mỹ ở Viễn-d&ng.

Một phe nữa thì ôn-h&u, do đại-t&ng Vũ-vi&en làm lãnh tụ, vẫn chủ trương cái chánh sách yên &u, chỉ xâm lược về mặt kinh tế. Phe này được các cụ nguyên-l&o như Tây-vi&en công-t&e tán thành ủng hộ.

Hai phe đi theo hai ng&e, thành ra ch&oi nhau dữ dội.

Th&y người ít tuổi kia kh&nh khi mình nhu nhược vô-n&ng, Vũ-vi&en cảm giận lắm, có lần muốn d&o qu&u-th&at cao cường của mình ra cho B&n-vi&en biết thử b&p thị của ông già ra sao, nhưng thủ-t&ng C&u-v&e khéo hòa giải hai bên khỏi sanh ra chuyện đại-th&u &u-đ&u nhau khó coi.

Đến hôm gần đây, Vũ-vi&en tìm cách phục thù, lại đề-nh&i ở giữa cuộc nhóm N&u-c&e rằng nếu như trong một tháng nữa mà công-h&am Vũ H&u không được thì xin hải binh đi cho rồi. Vì sao? Vũ-vi&en lấy c&e rằng mùa này nước sông D&ng-t&e đã rút xuống, khiến cho Hải-quân chiến-h&am không thể phát triển oai lực để trợ chiến cho Lục-quân. Và chẳng đại quân kéo vào mãi trong xa, lao khổ gian tru&u hết sức, nếu cầm cự lâu ngày chắc việc vận-l&u&ng thực khi-gi&oi tr&e trở nhiều bề, ấy là sự hiểm nguy rất lớn cho Hoàng-quân.

Lục-t&ng B&n-vi&en không tìm ra lý-do gì c&ai lại được; cái đề-nh&i của ngoại-t&ng Vũ-vi&en được N&u-c&e chuẩn-y. Nhưng không phải B&n-vi&en chịu nhận d&u, một mặt sai thêm viên-binh qua Tàu, khích-l&e các tướng-sĩ ở trận phải tấn công với những tay có thể-l&e ng&u a trong các chánh đ&ng và trong các giới công-thương để họ tấn thành cái chủ-tr&ng của mình. Chủ-tr&ng thế nào? Vũ-Vi&en một mực đề x&ng

V& VIỆC T&N CÔNG V&O H&N

C&ai &n tình xung-đ&ot GI&U'A H&I C&U L&O'N

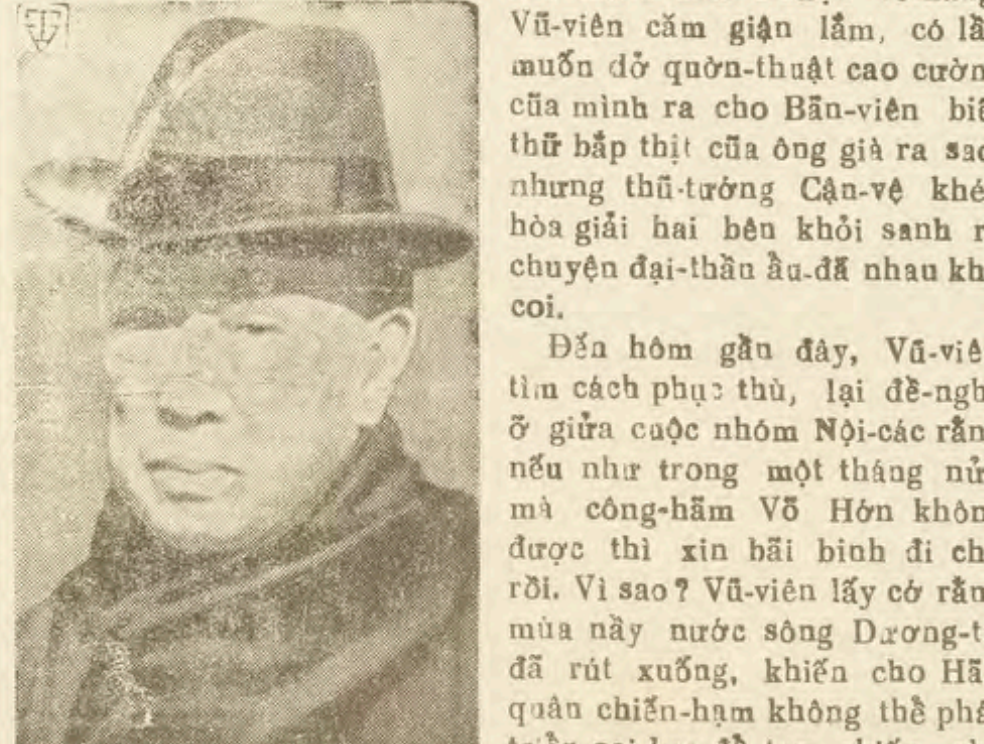
Tại sao Vũ-Vi&en từ chức? -- Quân-b& Nhật quyết trong vòng một tháng đánh xong Võ H&u và sắp đặt xâm phạm Hoa-nam

N&u ai n&y đã biết: mới rồi ngoại-gi&ao đại-th&u v&ng lấy những khu vực đã chiếm nước: Nhật là Vũ-vi&en từ chức và thủ tướng C&u-V&e kiểm luôn chức ấy từ hôm đó tới nay, chưa có ông nào khác chịu lãnh. Vì thế lực của phái quân-nh&u (thiếu tướng xem chừng lại mạnh lên rồi, chẳng những là Nhật cứ tiếp d&ng binh ở Tàu cho đến hoàn-th&nh xâm lược mới thôi, kinh tế xâm lược, &e ai và có lợi dự bị xâm phạm Hoa-nam càng khích xung-đ&ot với liệt cường Âu-Mỹ nữa không chừng.

Th&u giờ trong quân-b& Nhật vẫn chia làm hai phe. Một là phe quân-nh&u thiếu tướng có tư tưởng phát-xít, do mấy vị danh-t&ng là Hoàng-m&e và Ch&u-k&e làm đầu. Chánh sách của phe này cốt đánh đổ các cụ nguyên-l&o để dành lấy chánh quyền và phát huy vô lực xâm Hoa; tranh đoạt quyền lợi người Âu-Mỹ ở Viễn-d&ng.

Một phe nữa thì ôn-h&u, do đại-t&ng Vũ-vi&en làm lãnh tụ, vẫn chủ trương cái chánh sách yên &u, chỉ xâm lược về mặt kinh tế. Phe này được các cụ nguyên-l&o như Tây-vi&en công-t&e tán thành ủng hộ.

Hai phe đi theo hai ng&e, thành ra ch&oi nhau dữ dội.

Tây viên Công-t&e Đầu phe nguyên-l&o hiện nay

Từ lúc cũ binh đánh Hoa, cả hai phe đều nghĩ rộng về ch&oi quan-h&e tới quốc vận còn mất an nguy phen n&y, cho nên th&u phải tam-th&oi hiệp tác với nhau. Vì đó mà hải thủ tướng C&u-v&e đề-ch&u lại nội-c&u, có Vũ-Vi&en vô lãnh chức Ngoại-gi&ao.

Vũ-Vi&en muốn thực-h&nh cái t&e-ch&i của mình, bên n&ng dựa vào các cụ nguyên-l&o, liên lạc với những tay có thể-l&e ng&u a trong các chánh đ&ng và trong các giới công-thương để họ tấn thành cái chủ-tr&ng của mình. Chủ-tr&ng thế nào? Vũ-Vi&en một mực đề x&ng

Thuốc MANH Đại-Quang

Thuốc nước chế Sâm-nh&u&ng cũng các thượng-ph&u&u, bổ trung ích kh&u, bổ thần t&ng d&ng, sự công h&u thuốc này kể ra không xi&e. Nơi t&u lại, ai muốn hạnh phúc, muốn gia-đ&nh vui vẻ, thì đừng quên trong nhà có một chai thuốc MANH, pha với nước l&u&u hay nước chín, mỗi rất thơm tho dịu dàng dễ uống, dùng tức mau chóng được, uống nhiều càng tốt mau thấy khoẻ kho&u, lại ngăn tr&e diệt các chứng bệnh. Già, trẻ, đàn bà có thai, không thai hoặc sau khi sanh sản dùng thuốc MANH cũng mau thấy công hiệu. Thuốc MANH là một vị thuốc đại bổ khí huyết, rất cần ích cho tất cả mọi người.

Nhà thuốc chánh CHOLON: 27 Bd Tổng-d&e Ph&u&ng Chi-cu&e, 231 rue d'Esp&ne: SAIGON

H&ng làm gạch bông của người Annam

Chuyên môn làm các thứ gạch bông (carreaux en ciment) và granito thiết tốt lại giá rất rẻ. Cũng có lãnh làm má và mặt bằng đá cẩm thạch nh&u t&u (marbre artificiel) và bằng Granites. Chúng tôi đã được ban thưởng Médaille vàng, Long B&u tỉnh của Đức Đại-Nam Hoàng-Đ&e Bảo-Đại và nhiều cấp bằng ngoại h&ng, h&ng nh&u của các hội-chợ Huế, Hanoi và Hải-ph&ng. Qui ngài ở xa muốn mua hoặc xin catalogue thì g&oi thơ thương lượng với chúng tôi rất cảm ƠN.

COMPTOIR DES INDUSTRIES RÉUNIES
« CARREAUX IMPERIAL »
B&O TR&C et NGUY&N-V&N HU&T
88, Quai de B&gique - SAIGON Téléphone 21 069

D&U THI&N-H&A

VE L&N
O 28

VE NH&O
O 110

TR& BA CH&NG H&Y H&N H&E
THI&N-H&A Đ&NG 208 rue Marins, CHOLON

Tiểu-ky Quốc-chiến lãnh chức Thác-tướng (tức là họ khai thác thuộc địa) coi luôn cả công việc quan hệ với nước Tàu, làm vậy Bản-viên cốt muốn trước hết một chức của Vũ-viên đi, bởi lâu nay Vũ-viên lãnh chức Ngại-tướng và kiêm-lãnh Thác-tướng nữa.

Vì vậy mà có họ Chi-na mới lập ra, như tin Havas đã cho đọc-giả hay cách này hơn một tuần lễ đó.

Việc này Vũ-viên cực lực phản đối mà không được, cho nên mới từ chức Ngoại-tướng Chính-phần nhậm đó, Lục-tướng và Ngoại-tướng lại xô xát nhau kịch-liệt, đến nỗi Vũ-viên bị Bản-viên đánh cho mấy cú.

Thế là phe quân-nhơn thiếu vắng làm cho Vũ-viên phải đi, tức là nhờ được cây đinh trước con mắt mình rồi, cứ tiếp tục «cùng binh độc võ» ở bên Tàu theo ý của Bản-viên muốn.

Hôm đầu tháng này, Bản-viên đã rút trong sổ lính trấn thủ ở biên-giới Nga, lấy 3 sư-đoàn, sai xuống mặt trận Võ Hôn trợ chiến cho mau. Đồng thời lại một lệnh cho đại-tướng Tăng-tĩnh — người đã thắng trận Thượng-bãi và công-hãm Nam-kinh — ngầm tới Hạ-môn, tính cách khởi binh xâm-phạm Hoa-nam để níu kéo binh lực của mấy tỉnh Quảng-đông, Quảng-tây, Vân-nam phải ở nhà cự-địch phòng-hàn, không lên hiệp lực hộ vệ Võ Hôn được. Bản-viên cốt làm sao một tháng nữa thì công-hãm Võ Hôn vậy.

Nhưng cả hai bên bờ trường-giang và chung quanh Võ Hôn, binh Tàu tụ-hội tới 100 sư-đoàn, quyết tâm kháng-cự, có gì là chắc một tháng nữa Nhựt-binh làm nổi cái số-định của họ được không?

Chúng ta chờ coi chung quanh Võ Hôn, hai quân Hoa Nhựt tằm máu của nhau.

Sắp xuất bản :

HUẾ ĐẸP

của THÚC-TỀ

tựa của THANH-TỊNH

Sẽ đăng tựa trong một số sau

Mách giùm làm nghĩa cho ai mắc bệnh lao

Bệnh ho lao là bệnh mà dân tộc ta dễ mắc hơn hết. Ban sơ bệnh chỉ phát ra bằng ho gió, ho cảm, nhưng nếu lâu ngày không điều trị phổi yếu, vi-trùng ho lao (bacille de kock) hóa sanh ra từ chỗ phổi yếu. Chứng ấy người ho khan, rang tức cả ngực, khạc ra đàm trắng, xanh hoặc vàng, đôi khi khạc ra máu. Vậy ai lỡ mắc bệnh ấy, mà đã chạy cùng thầy Tây, Tàu, nhưng bệnh vẫn trơ trơ thì mau gởi thơ đến cầu phương thuốc gia truyền của ông TRỊNH-HẢI-LONG (nội tổ của ông đốc-học TRỊNH-VĂN-HÀO Saigon) để lại. Ở xa muốn có thuốc dùng gởi mandat 3p.50 thì có thuốc gởi lại. Thơ, mandat đề cho M. TRỊNH-VĂN-HÀO Directeur Ecole Villa n° 110 rue Vassoigne (Tân-định) - SAIGON

Gái đi Châu giang ra lính.

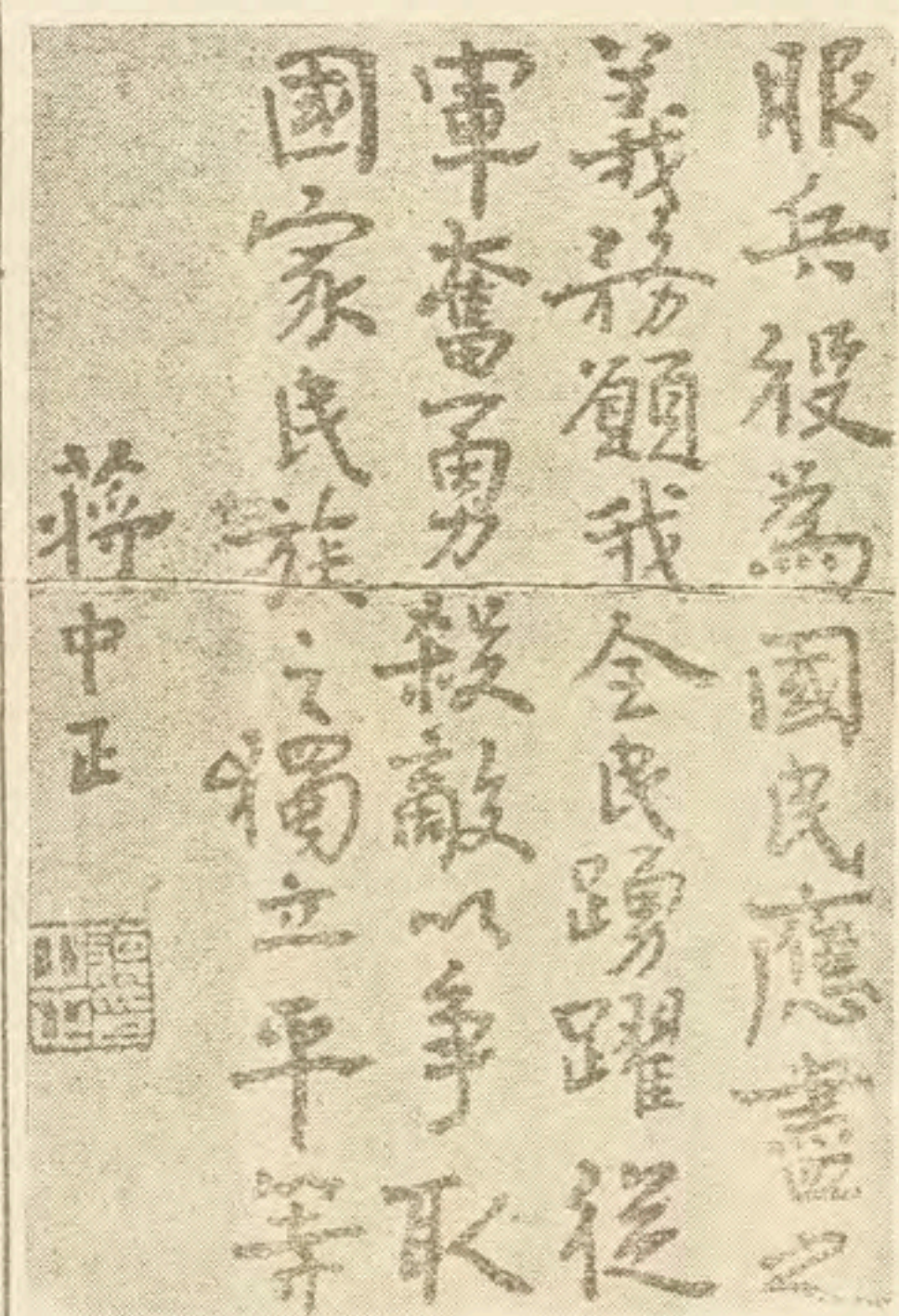
Vì Hoa-nam làm mối cho Nhựt dòm nom, rục rịch xâm lược từ lâu, nên chỉ các nhà đương cuộc Quảng-đông Quảng-tây ra sức phòng bị, và rèn tập nhơn dân đều thành binh lính. Quảng-tây đã có mấy toán nữ-binh như độc-giả đã rõ.

Quảng-đông cũng vậy, phàm làm quốc dân không chia nam nữ, đều phải rèn tập việc binh hết thấy. Sốt sắng nhất là những hạng phụ nữ trung-lưu hạ-lưu, nghe tới sự bắt buộc luyện tập quân sự để hộ vệ quốc gia, họ đều hăm hở ra đăng tên ứng mộ ngay.

Cũng có các cô nhà khuê-các phú hào nhưng là phần ít. Trong khi các cô này tìm cách đi Hương cảng lánh nạn cho yên ổn sung sướng lắm thân, các cô ca-kỹ ở trên Châu-giang cũng lập ra hội «Phụ nữ kháng Nhựt đồng chí» và tất cả chị em rủ nhau tập binh một cách sốt sắng.

Mấy hàng chữ
thống thiết của

TU'ONG-GIO'I-THACH

Hôm lễ kỷ-niệm Cử Nhứt Bát (18 Septembre), chính tay Tu'ong-gio'i-Thach viết mấy hàng chữ này dán khắp Hòn-khẩu khuyến khích toàn dân ra lính cứu nước. (Xem bài ở trang 10)

Ông Khanh-Son ngoài Bắc

Một nhà tiên tri coi sô mạng

Nói mười trúng tám (chỉ có thánh thần mới nói được hoàn toàn cả mười thôi). Bà con trong Nam ta nếu đã từng mất tiền coi nhiều thầy mà chưa được ý thì mau biên thơ cho ông Khanh Son — 36 Jambert Hanoi.

Nhiều ông thầy chỉ nói mới mấp mép rằng: Có thể bảo cho ta biết được con số mà mua giấy đăng trúng số bạc lớn, hãy hỏi ông thầy ấy sao chẳng tìm cách mua cho mình trước để có nhà lầu xe hơi, và chỉ mà phải ngồi làm nghề này.

Lại còn có thầy mang phép mường mán làm mê hoặc lòng người, định pha sự dị-đoan vào với khoa học văn minh sao đáng.

Nay bà con ta hãy gởi tuồng chữ ký, hoặc viết tên họ, tuổi (tuổi ta cũng được) kèm ngân-phiếu 9 các làm bút-phi trong năm hôm sẽ nhận đăng quy-ký cần tắc.

KHANH-SON

N° 36, RUE JAMBERT, HANOI

Nếu chẳng biết viết thì cần cho biết ngày sanh tháng đẻ và tên tuổi cũng được.
(Xin gởi thơ báo đảm hay là muốn trả tiền bằng có lại càng tiện)

Chế Giới TAN VAN

MÂY GIÁC MỘNG BÍ-MẬT

Một ông đốc-tơ rằm mộng thấy phương thuốc thần trong một quyển sách thuốc mà kỳ quái thay! quyển sách ấy cách sau mấy năm mới in ra đời

CHẮC độc-giả chưa quên vụ tể, đại khái như vụ án-mạng án-mạng ái-tình ở miệt trên đây, xuanay xử minh thiếu Thủ-đức năm ngoái, mà mới gì. Đến tây-phương ngày nay đây tòa Đại-hình đã kêu án thi-phạm rất nặng. Tức là vụ đây tội thông gian với bà chủ nhà rồi phục rượt giết chết ông chủ, đem xác chôn sâu ngoài đồng, cách mấy tháng không ai hay biết gì cả. Cặp gian phu dâm-phụ đã tưởng yên ổn sống đời với nhau trong cái ổ tình.

Không dè người bà con của kẻ bị giết, thỉnh linh tế-giác ra manh mối, nhà chuyên trách tìm được cái xác chôn sâu dưới ba bốn thước đất, và khám phá vụ án lòi ra từ kẻ tóc chùn tơ. Hỏi vì sao biết mà tế-giác thì bà con người ấy nói:

—Tôi năm mộng thấy hồn anh tôi về chỉ nơi chôn xác. Thế là giấc-mộng đã phát-giác ra một vụ án-mạng.

Mặc dầu giấc-mộng là một việc bí-mật khó giải, nhưng nó vẫn là một việc có thiệt. Những chuyện giấc-mộng có liên can hay làm học-lộ ra chuyện thiệt-hiếu.

Năm mộng thấy đầu
bài kỳ thi ngày mai

HỎI xứ ta còn khoa-cử Hán-học, các cụ trước khi đi thi, cầu tiên hay rằm mộng biết đầu bài trước là sự thường có.

Té ra bên Pháp ngày nay cũng có chuyện năm mộng đầu bài thi một cách thật là bí-mật khó hiểu.

Ngày 9 Juin năm ngoái, M. Pierre Solanet ở Aveyron cùng đi với một bạn đồng học lên Paris để thi vô trường Luật-khoa đại-học.

Ngồi trên xe lửa, M. Solanet chop mắt ngủ đi một lúc thức dậy nói với một người bạn ngồi bên cạnh:

—Kỳ quá! Tôi vừa năm mộng thấy lúc thi, người ta ra đầu bài về vấn đề dòng họ (patronymique) Đề tôi phải mở coi lại chạng đó mới được, vì năm nọ tôi thi tú-tài cũng mộng thấy quan chủ-khảo hỏi tôi về dãy núi trung-ương, thiệt quả ngày hôm ra thi tôi bị hỏi y chỗ đó.

Lúc tới Paris, M. Solanet ghé thăm một bạn học khác và kể chuyện năm mộng cho bạn nghe, nhưng mà người này trề mồm, tỏ ý không thêm tin.

Quả nhiên sáng hôm 11 vô trường thi, đầu bài luận-văn hỏi về cái quyền thuộc về danh tánh (droit au nom).

M. Solanet thi đậu rất cao, vì tin giấc-mộng mà coi lại chạng sách luật này kỹ lắm.

Năm mộng bài thuốc tr
được một bệnh nguy cấp

ÔNG đốc-tơ V. Rumbaum ở Breslau nước Đức mấy ngày gần khoản về chứng bệnh thập tử nhất sanh của một người bệnh mà ông hết phương cứu chữa.

NHÀ MÁY CHẾ TẠO
HAI PHONG
(Tonkin)

Còn cần ph ếu
đại lý ở các tỉnh

Nên dùng thứ dầu sơn

RÉSISTANCO

Vừa láng, vừa bền, vừa rẻ tiền

Bán sỉ và bán lẻ
ở hiệu

NGUYỄN-SƠN-HA

97 rue Charner - SAIGON

Téléphone : 21.786

« TU'-PHÁP BẢO-TRỢ » tục gọi sự XIN KIẾN THÍ

TỤC ngữ An-nam ta có câu « Thắng kiện mười tám quan năm, thất kiện mười tám quan chẵn » còn tục ngữ Tây cũng có câu: « một sự điều đình lỗ hơn một sự tranh tụng thắng » (un mauvais arrangement vaut mieux qu'un bon procès), cốt khuyên giải người đời đừng ham tranh hơn tranh thua nhau, sanh ra sự thua kiện lòng dòn, vì sao vậy? Các bạn đọc chắc đã biết hai bài ngụ-ngôn của hai nhà văn-sĩ Pháp trứ danh Boileau và La Fontaine nhan đề là « L'huître et les plaideurs » mà Nguyễn-văn-Vĩnh tiên sanh đã dịch cách khéo léo « Con sò và hai người tranh tụng ». Chuyện đời xưa của ta cũng có bài « Ngao Cò » tương tự. Cả hai bài tây nam đều ngụ một ý: « Bạng duật tương tri, ngư ông đắc lợi » (Cò ngao cẩu lộn, ông cẩu được lợi).

Sở dĩ như thế là vì lẽ có đám ra thưa kiện bao giờ cũng hao tổn. Được kiện thì còn may, chờ nếu thất thì ô hô! phải mang nợ mang năn, có khi đến tan sản khuyhin gia là khác. Ấy vậy, phi những trường-hợp cần phải bảo hộ quyền-lợi mình đừng để cho người khác áp bức lường gạt thì không xẽ, còn thì chúng ta nên tránh sự thưa kiện cho lắm, những việc gì nhỏ nhặt không đáng thì tự lo trang trải cho ổn thỏa với nhau không thời cày người điều đình giúp, làm sao xong việc thì thôi, khỏi phải sanh sự kiện thưa chéo chéo. Vì kinh-nghiệm, tôi thấy rõ người an-nam mình có lẽ vì đã hấp thụ lâu đời cái thói tục của người Tàu rất ham việc tranh tụng, mặc dầu cái thói việc tranh tụng mập mờ nhen vô lối đến bức nào! Bởi vậy, khi nào có thể thì tôi luôn luôn khuyên giải người ta tránh việc thưa kiện tổn hao và chính tôi cũng đã điều đình hộ cho họ nhiều khi bởi vì trong những trường hợp ấy cái nguyên do thù nghịch nhau chỉ bởi ở sự nghe lầm hiểu lộn mà thôi, chứ không phải cố tâm oán ghét chi cả.

Tuy nhiên, lắm lúc lại vì tình cảnh bó buộc, nếu không đi đến chốn tụng đình thì thật không có cách gì khác nữa, đó chẳng qua là trên đời, bao giờ có một số người vô lương tâm, quyết giành giật tài sản hay cố ý làm phung hại đến danh giá của người ta, coi rõ cái câu « người quân tử không bao giờ đoạt cái chỗ thích của kẻ khác ».

Nhưng khi gặp việc phải kiện thưa mà vì gia thế sa sút thì biết làm sao bây giờ. Nhà lập luật đã xét nghĩ chỗ đó nên mới đặt ra cơ-quan « Tư Pháp Bảo Trợ » tục gọi là « Sự xin kiện thí » (Assistance judiciaire) cốt

PHÁP-LUẬT LUÂN-ĐÀM
của
PHAN-VAN-THIỆT
Luật khoa Cử-nhơn

để giúp đỡ những người kém tiền của có thể làm cho quyền-lợi mình được thắng trước tòa án mà khỏi tổn tiền đơn án, tiền bách-phần, tiền cò, tiền mướn trạng-sư văn vãn.

Ai được xin kiện-thí

TRÁI lại với sự tưởng lầm của nhiều người, không cần phải thật nghèo (indigent) mới xin « kiện thí » được, điều cần yếu là trong lúc cần phải bình-vực quyền-lợi mình, mình phải ở trong cái hoàn-cảnh không thể xuất tiền bạc ra mà lo lắng việc thưa kiện ấy, thế là đủ.

Ấy vậy, người nào ở vào cái cảnh-ngộ như thế thì có thể xin « kiện-thí », vô luận là mình ở vào cái địa-vị nguyên-cáo (demandeur) hay bị-cáo (défendeur) trong vụ kiện, và vô luận là mình phải tranh-tụng trước tòa nào: tòa trị-an (tòa tập-tụng), tòa dân-sự đệ nhất thẩm, (hay tòa trị-an rộng quyền), tòa thương-sự, tòa Phúc-thẩm, tòa Tham-chánh hay là xin kiện nửa hình nửa hộ (se constituer partie civile) trước một sở tài phán dự thẩm hay hình-sự (juridiction d'instruction ou de répressions).

Bên Pháp những người thợ thuyền bị tai nạn trong khi làm công việc thì được đương nhiên hưởng sự « kiện thí » chiếu theo đạo luật đề ngày 9 avril 1898; còn ở xứ Đông-dương ta thì chiếu theo điều 112 đạo sắc-lệnh ngày 30 Décembre 1936, những thợ thuyền hay người giúp việc mà thua kiện chủ thì cũng được đương nhiên hưởng sự « kiện-thí » nhưng trong các vụ kiện ấy thì phải có quan thanh-tra lao-động thay mặt cho mình.

Thế thức xin kiện-thí

MUỐN xin kiện-thí, mình phải làm một lá đơn nạp cho quan Biện-lý nơi tòa án dân-sự đệ nhất thẩm chỗ trụ-cư của mình. Trong lá đơn ấy, mình phải kê đại-lược mà rành rẽ, vụ thưa kiện của mình, hầu ban Tư Pháp Bảo Trợ thấy rõ cái chỗ ức lý của mình mà nhận đơn mình. Cho được rõ

sự thiếu thốn của mình, mình phải nạp theo lá đơn ấy:

- 1' - Một tờ của làng chứng nhận mình không có đứng bộ đóng thuế điền thổ.
- 2' - Một tờ của làng chứng nhận mình nghèo khổ không thể chịu tổn phí thưa kiện.

Không cần phải xin kiện-thí ngay lúc ban sơ, giữa vụ kiện cũng có thể xin được nữa.

Hiệu quả của sự xin kiện thí

KHI đã xin được kiện-thí thì người tranh-tụng khỏi tổn chi về vụ kiện cả.

Khi vụ kiện ở tại tòa tập tụng thì ban-Tư-Pháp Bảo-trợ cử một vị trưởng-tòa lo lắng cho mình, còn nếu vụ kiện ở tại tòa dân-sự đệ nhất thẩm hay tòa Phúc-thẩm hay tòa Thương-thẩm thì Ban cử một vị trưởng tòa và một vị trạng-sư lo lắng cho mình. Vụ kiện xảy ra cũng y như thế thường giữa hai người đương sự có tổn tiền vậy.

Khi tòa đọc án thì có hai lẽ: Kể dịch của người kiện thí thất kiện. - Lẽ cổ nhiên, kẻ ấy phải chịu tất cả tiền tổn-phí tụng-lệ, bách phần, con niêm, trưởng-tòa văn vãn mà người kiện thí phải tốn nếu không xin kiện thí được.

3' Người kiện thí thất kiện. - Trong trường-hợp này thì tòa chỉ đòi họ một phần tiền tổn-phí tụng lệ mà thôi chứ không đòi hết; trừ ra khi nào giữa cuộc kiện mà người kiện thí bị rút phép kiện thí đi thì không kể.

Vì sao bị rút phép ấy? Vì hai lẽ: 1' người xin đã bày mưu gian dối mà xin cho được kiện thí; 2' sau khi được phép, người ấy trở nên giàu có đủ sức chịu tổn phí thưa kiện (ví dụ trúng số hay được hưởng gia tài).

Cả quan Biện-Lý và bên dịch đều được quyền xin rút phép kiện thí. Khi có lệnh rút phép thì bao nhiêu tiền tổn phí đã làm, người được kiện thí phải thối hồi lại lập tức.

Khi nào vì sự gian dối mà bị rút phép thì người được kiện-thí ấy có thể bị đưa ra tiền-hình mà chịu án phạt và bằng số tiền tổn phí tụng lệ và chịu án phạt tù từ sáu ngày là ít nhất cho tới sáu tháng là nhiều nhất

PHAN-VĂN-THIỆT

Giúp người làm phước

Thuốc gia-truyền của danh-y chuyên-môn đã cứu được cả muôn người, bệnh ho lao, ho khạc ra đàm trắng, xanh, vàng, ho khức khức, ra máu, đã dùng đủ thuốc Tây-Nam không hết, mau viết thơ kèm mandat cho M. TRINH-VĂN-TU Ancien Institutleur à Hiệp đức MYTHO sẽ có thuốc uống lành bệnh.

Có thuốc 5 đồng và thứ 3p.80

Vì là một chứng bệnh lạ lùng ở tỉnh Conception, nước Chili, hồi tháng 9 năm 1910, vẫn là người béo tốt khỏe mạnh, không có bệnh tật gì hết. Thế mà hôm đầu tháng đó, một đêm ông ta nằm mộng thấy mình dạo chơi ngoài phố, đến đầu đường kia, có một ngôi mộ, cắm cây thánh-giá khắc hàng chữ này:

« Reed, nhà vạn-vật-học, 7 Septembre 1910 »

Hôm sau ông thuật lại giấc-mộng cho nhiều anh em bạn nghe, vừa nói vừa cười đùa, tỏ ý khinh khi mộng mị.

Không ngờ đến ngày 7 No-

vembre 1910, tự-nhiên ông lần đùng ra chết thật.

Cách sau mấy năm, tới năm rồi đây, có một quyển sách thuốc người ta vừa mới xuất-bản, tình cờ bữa nọ ông đốc-tơ Rumbaum mở ra coi khiến ông sững sốt hết hồn, là vì có phương thuốc năm xưa ông đã thấy trong giấc-mộng, lại đúng y cả số trường mà ông còn nhớ rõ mới kỳ.

Thế là ông nằm mộng thấy trước một bài thuốc thần ở trong một cuốn sách năm bảy năm sau mới xuất-bản. Các nhà chuyên môn về khoa mộng-học đang tìm tòi cái lý do này chưa ra.

Nằm mộng thấy tấm mộ bia của mình

HÌNH như có nhiều người nằm mộng thấy trước ngày giờ nào mình chết rồi sau quả chết đúng vào ngày giờ ấy. Nhà vạn-vật-học Edwin Reed, giám-đốc kho Vạn-vật Bảo-tàng đó.

dầu
ĐỒNG
BẢO

VE TRON
0.20

Thượng hạng hơn hết các thứ dầu trị bá chứng

Những bộ Âu - phục
cắt, may đúng kiểu
đều có ký tên:

PARFAIT COUPEUR

79, Boulevard Charner, Saigon

Tiệm mới tổ chức lại rất mỹ
quan có nhiều hàng mới,
lạ, chưa đâu có, quý ngài
không nên bỏ qua một dịp tốt

Một số báo chí có một độc-giả : Sở mật thám

« Hồi hôm con đã thức đến 3 giờ sáng để coi báo in. Sáng này, lúc chưa đầy 6 giờ con đã phải dậy để viết bài. Ngực con còn tức ran, chưa hết.

« Con thấy dạ nao nao và muốn khóc. Có thiệt vậy chăng? Từ đây hết cơ-quan để làm việc rồi! Đau đớn nhỉ?

« Nhưng con cứ viết cho xong bài cái đã! Kính chào mẹ... »

Đêm hải hùng MỘT SỐ BÁO MỘT ĐỘC-GIẢ

Saigon, le 8 Septembre 1936

Từ mấy hôm nay, cả tòa báo ù-rũ như bị một cái tang nặng. Ông chủ-nhiệm cũng như ông chủ-bút, ông chủ-bút cũng như ông quản-lý, ông quản-lý cũng như mấy người thợ nhà in, ai nấy đều phải mang một vết thương nặng trong lòng. Còn nói gì con là kẻ dẩu vì cái tin ấy mà như mất hồn!

« Thì ra sự báo Dân-Quyền bị tâu phép đã là chuyện thực-tại, không chối cãi được. Tuy nhiên, ông chủ-nhiệm vẫn chưa nhận được mệnh-lệnh của chánh phủ. Thành ra báo vẫn ra bán

như thường với cái mực can đảm, mạnh dạn như hằng ngày không hơn, không kém.

« Tối hôm qua 7 Septembre vào lối 8 giờ, trong khi cả tòa soạn đương chăm chú lo bài vở số hôm nay, thì có xe hơi của sở Mật-Thám đến. Các nhân viên của sở ấy tới giao cho ông Cendrieux ký lãnh cái nghị-dịnh thủ tiêu báo Dân-Quyền.

« Nghĩa là ngay từ giờ phút ấy báo Dân-quyền không được ra nữa.

« Lúc ấy trong tòa soạn chẳng ai dám nhìn nhau, ai nấy đều yên lặng ngồi nghĩ đầu đầu để đầu cầm động; sự thiệt đã hoàn toàn là sự thiệt!

« Sở mật-thám ra về. Bỗng ông Cendrieux cho mời ông chủ bút sang phòng giấy của người. Sau một cuộc đàm luận, ông chủ bút trở về cho anh em trong tòa soạn hay rằng:

« Ngày mai, báo Dân-quyền cứ vẫn ra bán như thường, Dân-quyền không kể đến gì đến lệnh cấm xuất bản, Dân-quyền không chịu khuất phục dưới sắc lệnh 30 Decembre 1898! Dân-quyền muốn phân-đổi chế độ báo-giới hiện hành!

« Anh em trong tòa soạn, đôi mắt bỗng sáng quắc lên, ai nấy đều thấy ấm áp trong lòng. Riêng con, thì sự vui sướng đến cái điểm nào mẹ có thể đoán biết.

đi qua để khuyến khích tòa soạn. Ông nói:

« Chúng ta phải làm việc cho tự do, chúng ta hãy đập đổ những hàng rào. Chúng ta nên tỏ ra cho chánh phủ và dân gian biết rằng vẫn đương còn có 1 hàng viết báo biết yêu tự do và có thể làm luôn được cả công việc của người chiến-sĩ».

« Cái buồn tự mấy hôm nay đã bị đuổi đi để nhường chỗ lại cho một niềm lạc-quan không bờ bến. Ai nấy đều thấy mình như đương làm một công việc lịch sử, như có mặt trong hàng ngũ của một mặt trận tranh đấu tự do cho cả một đoàn thể, một hậu-thế.

« Giờ phút ấy đã trở nên oai nghiêm vô cùng! Cả tòa soạn đều trịnh trọng viết, viết như chưa hề xảy ra chuyện gì hết cả.

« Đến 10 giờ, anh em chia tay nhau ra về. Con, vì là thợ kỹ của tòa soạn nên phải ở lại để coi báo lên khuôn chạy.

« Y như lệ thường, 12 giờ khuya, báo đã lên khuôn, sắp in. Suốt đời làm báo chưa từng khi nào con sửa bài kỹ bằng hôm nay. Vì con biết rằng, muốn đòi hỏi một tự-do, thì trước hết mình phải tỏ ra có đủ tư-cách để hưởng tự-do ấy. Sở báo này ai nấy biết trước sẽ bị tịch thu, nhưng cứ việc ra. Sở báo này chắc ngày mai chỉ có một người đọc; người độc-giả quý hóa ấy sẽ là sở Mật-thám, sẽ là Chánh-phủ.

Vậy càng thêm lễ để cho con tỏ ra rằng tờ Dân-Quyền là một tờ báo không phải tầm thường.

« Máy đã bắt đầu chạy rầm rầm. Một tờ, một tờ, lại một tờ. Thứ nhất trong đời con.

Trời ơi! có thể thế được chăng? Mai đây, cái tựa tờ báo này sẽ không còn in ra nữa rồi à? Rồi đây, cái máy rầy sẽ không còn nhả ra những tờ báo xinh xinh đầy cả tâm huyết nữa rồi?

« Con nhìn chổng giắt in càng ngày càng cao mà nao-nao trong dạ. Con thấy như con đã để trong đồng nhứt trình ấy một phần nữa tâm hồn con, một nửa ruột gan xương máu của con vậy. Con muốn ôm những tờ giấy đương còn hơi hơi ấy vào lòng mà hôn hít, mà nung nịu.

« Không ngăn nổi sự đau lòng, con chạy lên lầu vào tòa soạn ngồi thẩn thức khóc như một đứa bé.

« Bốn giờ sáng, con đi uống cà-phê về thì đã thấy những người khả-nghĩ đi qua đi lại trước tòa báo. Sở mật-thám hay tin đã cần-thận cho người đến canh phòng, không cho một tờ Dân-quyền mới in kia ra cửa sáng nay.

« Năm giờ sáng. Người của ty quân-lý đã đến xếp báo, gián tiếp, làm việc y như ngày thường. Trước cửa, tiếng ồn ào huyền ảo đã nổi giậy. Ở cửa sổ nhìn của sở mật-thám đã đến một đám đông. Con thấy giờ phút đi qua một cách tiếc rẻ, bởi hồi. Trong lòng con lúc ấy sôi nổi những cảm giác lạ lùng.

« Sáu giờ sáng. Báo phát hành ra cho đi gởi về Lục-tỉnh và để «đề-bỏ» đều bị lính mật-thám đón trước đường gặt sạch. Tòa soạn lúc này có đủ mặt. Ông chủ-nhiệm cũng vừa đến. Thiệt là một buổi mai đáng ghi nhớ thứ nhất trong đời con.

« Bảy giờ sáng. Hai chiếc xe C.X. đậu trước tòa báo. Nhân viên của sở mật thám, trình giấy cho ông chủ-nhiệm rồi ùa vào, vơ vét sạch sành sanh, không để sót lại một tờ nào. Đại-lộ Charner rợn rợn đông đảo, như có một chuyện biến-cổ gì vậy.

« Sở báo Dân-quyền hôm ấy chỉ có một người được đọc, là sở Mật-thám. Nó sẽ là một vật quý báu mai sau cho ai viết cuốn sử báo-giới nước nhà.

« Con nhìn theo hai chiếc xe mang đi cả một số báo phân-đổi mà lòng vui vui phơn phớt một niềm buồn. Mẹ yêu quý của con ơi! an ủi và khuyến khích đứa con khổ sở của mẹ với!...

THÚC-TÊ

MỎI RA

M. Sáu HUÔNG ca :
Mỗi tuyệt tình

(Đàn guitar giảy Rachgiá và cò)

M. Ba GIÁO (Bacliêu) ca :
Tâm sự chiết đàn

(Đàn guitar)

M. NHUẬN và cô Ba ĐƯỢC ca :
Cánh chia lìa

(Đàn guitar độc và cò)

VONG CỎ MỎI BỘ 2 DĨA

asia

LÀM SAO CHO HIẾT BỊNH

NHƯC MỎI TIẾT BẠ

CHỨNG BỊNH. — Nhức mỗi phong tê bại xuội, hoặc tê bại nửa thân mình, hoặc bên tả bên hữu (bán thân bất toại) hoặc hai chơn bại xuội như mỗi, đi đứng không đứng, hoặc hình khó nhọc thoát, đầu gối lớn, ống chơn nhỏ, đau nhức rên siết đêm ngày, tục gọi là « hạt tất phong », hoặc đau đầu voi, hoặc sưng nơi mắt cá, hoặc thốn dưới bàn chơn, hoặc đau thắt ngang lưng, hai chơn rung yếu, hoặc nhức mỗi tê bại cùng mình, hoặc nhức trong gân cốt, gọi là BẠCH HỒ LỊCH TUYẾT PHONG, hoặc bởi gộc độc phong-tinh nhập trong xương cốt thân thể làm đau nhức cả tay chơn muốn bại xuội, kêu là tiền lậu hậu bại, hoặc đàn bà khi sanh để uống thuốc phá máu thái quá làm cho thiếu máu thành ra nhức mỗi tê bại.

Quý ông, quý bà, ai mắc phải mấy chứng bệnh kể trên bất luận lâu mau nặng nhẹ thế nào, cứ trường phục thuốc :

KHU PHONG BỎ HUYẾT TRẮNG CÂN HOÀN

thì sẽ hết dứt,

Mỗi hộp 5 Hoàn giá Op.80

Nếu quý ông, quý bà, biết uống rượu thì nên uống xen thêm rượu PHONG-THÁP-ĐƯỢC-TỬ U trong mấy bữa ăn thì lại càng mau hết lạ thường. « 1/4 litre Op.50. Một litre 1p 50.

Nhà thuốc

VÔ-VĂN-VÂN
* THUDAUMOT

Các đại lý :

VÔ-VĂN-VÂN đều có bán
Saigon N° 229, Rue d'Espagne

MÁY BAY CHỖ 300 NGƯỜI và BAY 1.400 CÂY SỐ

Máy bay này hiệu *Clipers*, chỗ được 36 hành-khách, có phòng ăn buồng ngủ hẳn hoi.

Nhờ sự kinh-nghiệm của kiểu phi-cơ *Clipers*, nhiều nước đang nghiên-cứu để chế-tạo ra những phi-cơ chiến-trận, lớn hơn hết các kiểu lớn nhất hiện thời.

Thị nhà chế-tạo Glen Martin ở xứ Argentine (Mỹ-châu) đã khởi công chế-tạo mấy chiếc máy bay đánh trận có sức nặng tới 142 tấn và bay được tới 27.000 cây số.

Người ta có thể gọi nó là cái đồn-lũy biết bay (*forteresse volante*), sẽ diễn một vai tuồng rất quan hệ trong trận không chiến nay mai.

Tuy hình thù nặng nề kích côm, nhưng nó có thể bay mau 350 cây số một giờ, và bay lên đến 10.000 thước cao, không khó khăn gì hết.

Đã vậy mà nó không cần chỗ nhiều bom cho nặng, vì người ta đã tìm ra cách chế-tạo một thứ bom riêng, hình dáng nhỏ bé mà mãnh-lực có thể chuyển đất long trời. Cho nên kiểu máy bay nói đây chỉ chở 32 kilô trái bom đặc-biệt đó cũng đủ phá tan những thành thị như Bá-linh hay Luân-đôn rồi.

Hễ có vô quýt dầy tự nhiên có móng tay nhọn. Nhiều nước đã dự bị chế-tạo ra thứ máy bay còn lớn hơn và ghê hơn của nhà Glen Martin.

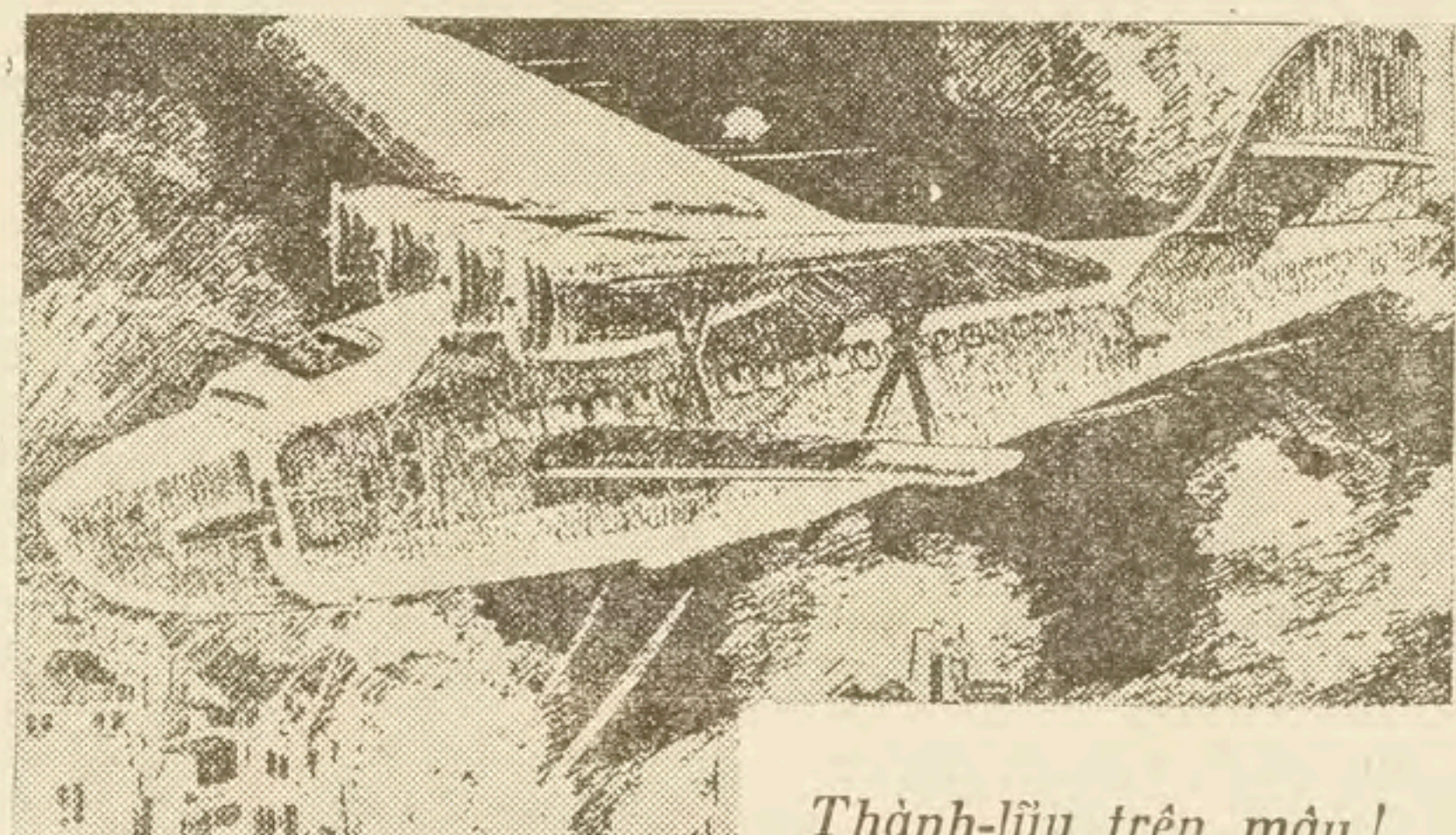
Hiện nay có mấy nhà chế-tạo chuyên-môn sửa soạn đóng ra thứ phi-cơ chiến trận thật là khổng-lồ, đến nỗi người ta có thể đặt cho nó cái tên là « không trung thiết-giáp-xa » cũng được. Bề dài nó 85 thước, có chỗ bao dung tới 300 người, không kể phi-công và những kẻ phục-dịch. Ngoài ra còn chỗ nôi 160.000 kilô trái bom và tạc đạn.

Trên phi-cơ này, người ta sẽ đặt nhiều súng liên-thanh, và cả súng thần-công hạng nhẹ hạng nặng nữa. Nó sẽ là một thứ chiến-hạm bay trên mây xanh, cũng như là thiết-giáp-hạm chạy dưới nước bây giờ vậy. Người ta dùng nó đi công phá, đi giao-chiến và vận-tải binh lính ra trận cho mau lẹ, thế cho xe lửa xe hơi, vì mỗi chuyến nó cũng nôi 300 con người ta kia mà.

Nếu như thế-giới đại-chiến phát ra cấp kỳ trong một vài năm sau, thì không biết đã có những chiếc máy bay khổng-lồ, những phi-cơ « không trung thiết giáp » này xuất trận chưa, nhưng đến khoảng năm 1950 thì chắc là có nó.

Về kỹ-thuật máy bay đời nay, các nước ganh đua mở mang ra mau chóng lạ lùng. Những kiểu máy chiến đấu hiện giờ cũng đã tài tình, đáng sợ, mười năm trước có ai dám ngờ.

Thành-lũy trên mây!

Ngày 5 Juin 1938, đại tướng Udet nước Đức, với một chiếc máy bay khu-trục, hiệu « *Heinkel* » đã bay mau được 634 km 37, đoạt giải bay mau nhất trong thiên-hạ. Thế nghĩa là ngày nay một chiếc phi-cơ có bộ máy cho tốt, có thể bay từ Paris sang Londres hết có nửa giờ mà thôi.

Trong ít năm nữa đây, người ta sẽ thành-công chế-tạo ra thứ phi-cơ mỗi giờ bay mau đến 1400 cây số lặn.

Ấy là loài chim máy sẽ bay tuyệt-mù trên thượng tầng không khí nay mai.

Ngày hôm sau đại-tướng Udet đoạt giải bay mau, phi-công Kim derman cỡi máy « *Junkers* » bay lên cao được 9 312 thước.

Khoảng 1950 là trễ, giải quán quân bay cao này phải để cho người bay cao 15 000 thước, và tốc-độ của phi-cơ lúc ấy mỗi giờ 1400 cây số là sự thường.

Hiện nay về phương-diện kỹ thuật phi-cơ, người Đức đã thâu hoạch được lắm sự tấn tới tân kỳ, nhưng chỉ trong ít lâu nữa họ bị Anh Mỹ lấn hơn. Nga xô-viết sẽ khiến thế-giới phải trầm trồ vì những sự tấn bộ lạ lùng về

kỹ thuật phi-cơ của họ. Mai sau nghề phi-cơ của Pháp sẽ lợi dụng các chỗ chính đồn của phi-cơ Anh, Mỹ, Nga mà sửa sang thêm tài lạ hơn. Phải nói đầu xa, nói ngay năm 1939 tới, người ta chế tạo ra kiểu máy bay khu-trục bay 750 cây số mỗi giờ. Với những máy ấy Anh với Pháp có một cái lực lượng không quân vô địch trong thiên hạ ít lâu.

Thế-kỹ trước người ta nói tương lai thế-giới ở trên mặt biển, bây giờ chắc phải nói sửa lại : « Tương lai thế-giới ở trên mây xanh ! ».

ĐI CHƠI CHỢ LỚN DỰ TIỆC TRUNG-HOA

Ai đã đi tới Chợ Lớn, mà chẳng hề bước lên « Thái-Hồ-Từu-Lầu » thì cũng thiệt ! Vì chốn này : đã dành sẵn đủ thức sơn-trân hải-vị, để cho ta chùng chình nhâm-nhâm ba chén chén trong khi nhâm-nhâm, chẳng những món ăn đẹp miệng, thức uống đủ mùi, mà lại một tòa nhà nguy-nga : lầu cao sảnh rộng ; Có vườn hoa đẹp, có gió thanh-tần, muốn an-bộ đường-xa, lại sẵn sàng thang điếu. Ta có thể đến đây :

Khi chén rượu, khi cuộc cờ, (có đề sẵn cờ tướng) ;

Khi xem hoa nở, Khi chờ trăng lên !

Thật là vô-cùng hứng-thú, lắm đều thanh-tần !!

Ban ngày từ 12 giờ trưa đến 3 giờ chiều !

Có bán trà, bánh, mỳ, cháo để điểm-tâm ; theo giá kinh-tế. Có ca-né trỗi giọng du-dương, giúp vui cho quí khách.

Lành tiếc lễ đám, đề đãi đàng khách-quí, phòng huê rộng rãi, tiện lợi nhiều bề. Xin quí-khách chiếu-cổ, ắt sẽ đẹp lòng !

« THÁI-HỒ TỪU-LẦU »

284, Rue des Marins 284

Téléphone Automatique N° 30861, CHOLON

PHOTO NGHỆ-QUANG

190-192, rue des Marins (Đường Thủy-binh, hàng cháo mủi)

CHOLON — Tél. : 30.209

Bốn hiệu khai trương tại Cholon là nơi trung tâm điểm của thương trường, cho tiện bề giao thông cùng lực-châu quí khách. Chẳng những bốn hiệu chuyên-môn về nghệ chụp hình theo điện ảnh nhà nghệ thiết đẹp thiết giống mà thôi, bốn hiệu cũng có trữ bán những đồ dùng trong nghệ chụp hình tính giá riêng cho nhà nghệ như kiếng, giấy films, thuốc rửa hình v.v.. Ngoài ra bốn hiệu lại có trữ bán các thứ đồ đồng hồ lớn nhỏ đủ kiểu, đồ hiệu cũng là mấy lát đĩa hát bài bản tân-thời. Đồng thời bốn hiệu có sẵn thợ chuyên môn lành sửa các thứ đồng hồ bất luận lớn nhỏ, máy may, máy hát và bán cả đồ phụ tùng của mấy thứ máy ấy nữa. Mua sỉ tính giá rẻ đặc-biệt, HÌNH ĐẸP, ĐỒ TỐT, GIÁ NHẸ KHÔNG ĐAU BẮNG.

Hình kim-thời : 1p.40 bốn tấm cartes postales tại tặng thêm một tấm hình rọi lớn format 18 x 24.

Cô Nguyễn-thị Nguyệt-Tiên

Ai muốn biết những cái bí-ẩn của đời mình thì xin viết tên, tuổi và chữ ký hoặc tự tay gach ba đường mực gởi cho Mme NGUYỄN-THỊ NGUYỆT-TIÊN n° 191, rue Frères Louis Saigon kèm theo mandat 1p.00 (coi 2 năm), 3p.00 (coi suốt đời). Trong 7 ngày sẽ có thơ trả lời và bản số (không mandat không trả lời).

Có tiếp khách tại nhà và nhận dạy khoa thời-miền.

NGUYỄN-THỊ NGUYỆT-TIÊN

Nữ giáo-sư chuyên dạy khoa thời-miền. Nữ tiên-tri coi tướng số đoán vận mạng theo khoa-học mới

Xacat, le 27 Avril 1938

Kính chào cô.

Tôi có tiếp dạng bản số của cô đoán cho tôi... Tôi rất khâm phục tài nghệ của cô...

Cuộc đời, thân thể, sự nghiệp, tình duyên, sự thọ, yêu và tiền của của đời tôi từ nhỏ tới 35 tuổi thiệt đúng in như lời cô đoán mà trong mấy tháng đây tôi cũng gặp đủ cảnh ngộ y như lời tiên đoán của cô. Xin cảm ơn cô. Kính chào cô dạng vận an.

M. NGUYỄN-BÁ MƯỜI

Surveillant général des Plantations de Xacat

Thu-Nương ca kỹ

(Tiếp theo trước 6)

Nhưng cả thấy đều tượng trưng cho sự truy lạc. Chính ngày trước, trên giòng sông này, có Chiêm-nữ đã mượn nhạc điệu kia để ru hồn nước, ngày nay cũng trên giòng sông này, có gái annam lại cũng lấy nhạc điệu ấy than khóc cho thế-hệ mình.

Vì sự liên-quan vay trả ấy mà tôi tưởng như đã nghe điệu ca Nam-Bình ấy ở một tiền kiếp, ở một đời thuở nào rồi. Ông cha tôi trước kia trong cuộc Nam-tiến, giầy đạp lên một giang sơn, cũng đã từng được nghe lời than thở tuyệt vọng ấy. Nay tôi, sống mấy mươi đời sau, lại cũng nghe điệu ca cuối cùng của người chiến-bại.

Nhưng tôi bỗng thấy trong tôi máu huyết như ứ lạnh, tâm hồn như tê tái. Trời ơi ! thì ra tôi cũng chỉ là một kẻ bại-trận vừa được nghe một người chị em cùng nước, cùng thế-hệ, khóc lóc hộ mình.

Tiếng ca ban nãy là một khúc chiêu hồn nước. Điệu Nam-Bình là một nhạc điệu vong quốc. Đó là cả một lời than bi thiết của cái thời-đại mà hiện ta đương sống, đương làm thanh-niên !

Tôi bàng hoàng như tỉnh giấc chiêm bao. Sự rầu rĩ của tôi làm cho Thu-nương không hiểu ra làm sao cả. Tôi lúc ấy cảm thấy một cách mãnh liệt bao nhiêu cái chua chát, bao nhiêu cái đau lòng, khổ nhục của một người dân bị trị.

Tôi không ngăn được nguồn thắm. Đêm khuya rớt hết cả lạnh lẽo vào lòng tôi. Tôi gục đầu vào gối của Thu-nương, khóc cái nhàn nhác sẵn có của giống nòi, và cái khí-phách đã tiêu, đã mất.

Người con gái ấy tưởng tôi buồn duyên tử phận gì nên hết sức an ủi vỗ về. Sao Thu-nương, nàng lại không cố gắng để hiền giúp ta với ?

THÚC-TÈ

BÁN CÁI CƯỚI MỖI NĂM 18 NGÀN

CHUYỆN cổ phương Đông thường khoe những nhan sắc tuyệt-thế có cái đặc-biệt là « như tiểu thiên kim » (một nụ cười ngàn vàng), nhưng có lẽ chỉ là chuyện tiểu-thuyết vậy thôi.

Đời nay mới có hạng người ấy. Có VERA HALL (hình trên đây) người Huế-kỳ, là một cô có duyên có sắc, làm cho mơ màng bao nhiêu đàn ông thiên hạ :

Ước gì ta được mà ta đề,

Ta đề ta mà, đề nữa ta...

Người ta tranh nhau chụp lấy hình cô đề trên bìa báo, in trên nhãn kẹo, thuốc điếu và lời rao xe hơi. Nhờ có hình cô mà những món hàng này tăng số bán lên thập bội.

Chỉ để cho người ta chụp hình như thế thôi, mà mỗi năm cô thâu lợi vô 180.000 quan, tức là 18 ngàn đồng bạc xứ ta.

AI CŨNG NÊN NHỚ

-1- Trong bà con, ai có cần chỉ về về pháp-luật thì hãy đến nơi Phòng Văn ủa ông Phan-văn-Thiết n° 43 rue Aviateur Garros Saigon. Mỗi lần cố vấn về một khoản giá 5 đồng ngoài ra có làm việc gì khác thì từ 15 đồng tới 100 đồng.

TIN VĂN THỂ THAO

Tử-tước Von Cramm, một chiếc 'ập lại và mong sẽ gỡ tiếng thua vợt có tên tuổi ở Đức mà không may hồi xưa. Nghe như cả thế-giới biết tiếng, ngày 15 cuộc đua này có phần thưởng tới 360 đồng.

Va bị tội gì?
Chắc bạn đọc đều nhớ là Hitler ghét va về tội thượng-luân / Song ai lại không biết rằng ai nghịch với chủ nghĩa độc tài của Hitler thì tội gì lâu bày ra mà trông vào cổ không được? Von Cramm sẽ không còn xách vợt ra sân nữa.

NGÀY 11 Novembre tới đây tuy ở Namvương có cuộc đua chặn chột vòng quanh Biển-hồ song nghe những hội N. V. C. ở đây sẽ tổ-chức một cuộc đua tại vườn ông thượng có tới 200 đồng tạc thưởng.

CUỘC đua phụ-nữ ở Cap hiện giờ đã được gần 20 chị em đăng tên. Trong số đó có cả c Jeanine Vassout là một cô chạy có nét lăm, nhưng kỳ đua của bạn Công-minh tổ-chức, cô vì rủi ro mà không về mức được. Ngày nay binh đã lãnh cô luyện

Vì phải sửa soạn bãi cỏ lại cho tốt đẹp mà sân set tuần rồi và tuần này không có trận đá banh nào hết. Nghe như người ta rân o-bể cái sân ấy cho tốt để cho các đội banh Đông-dương gặp nhau trong kỳ tranh « cúp » quan trọng thuộc bộ thuộc địa Mandel hiến cho.

SUỐT cả Đông-Dương chỉ có một tờ học báo về bậc tiểu-học (cycle primaire):

POUR LA JEUNESSE SCOLAIRE

là tờ học-báo soạn riêng cho nam-nữ học sinh lớp nhứt và 2 lớp nhì các trường Pháp-Việt ở Đông-Dương.

Các bạn muốn luyện Pháp-văn cho mau giỏi và muốn đi thi C. E. P. C. I. chắc chắn được đậu thì không có một tờ học-báo nào giúp ích các bạn tốt bằng tờ:

POUR LA JEUNESSE SCOLAIRE

của nhà in Mai-Linh Hanoi, Haiphong, Saigon xuất-bản đã được 2 năm nay.

Về niên học 1937-1938 báo

POUR LA JEUNESSE SCOLAIRE

vì thêm bài, thêm tranh nên bán 5 xu một số và một năm 2, \$50. Nhưng bạn nào mua báo trả tiền ngay trước ngày 15 Octobre 1938 vẫn được hưởng giá cũ 1 p.80 một năm.

Về niên học 1937-1938 báo

POUR LA JEUNESSE SCOLAIRE

đã đóng xong thành bộ gáy-da, mạ chữ vàng, dày ngót 2.000 trang có 1.764 bài, bán giá đặc-biệt 3 p.00. Ở xa thêm 0p. 50 cước gởi. Thơ và mandat mua báo gởi về.

Nhà in Mai-Linh, 57, Phúc-kien Hanoi

hTơ mua báo không có tiền xin miễn gởi và trả lời.

Cuộc đua xe đạp «Vòng quanh biển hồ»

Điều-lệ

Cuộc đua xe đạp «vòng quanh biển-hồ» tranh lần thứ nhứt năm 1937 là một cuộc đua hằng năm:

1' Thể thức — cuộc ấy chia ra làm 5 chặn, sẽ tranh theo thể thức sau đây:

7 Novembre. — Chặn thứ nhứt: Prom-penh — Kompong-Thom đường dài 167 cây số.

Khởi hành tại Namvương vào 5 giờ sáng.

Tới bên đò Prek-Dam (31 cây số) không có sắp hạng, nhưng cu-rơ nào chạy quá số 1 giờ 5 phút thời sẽ bị sa thải.

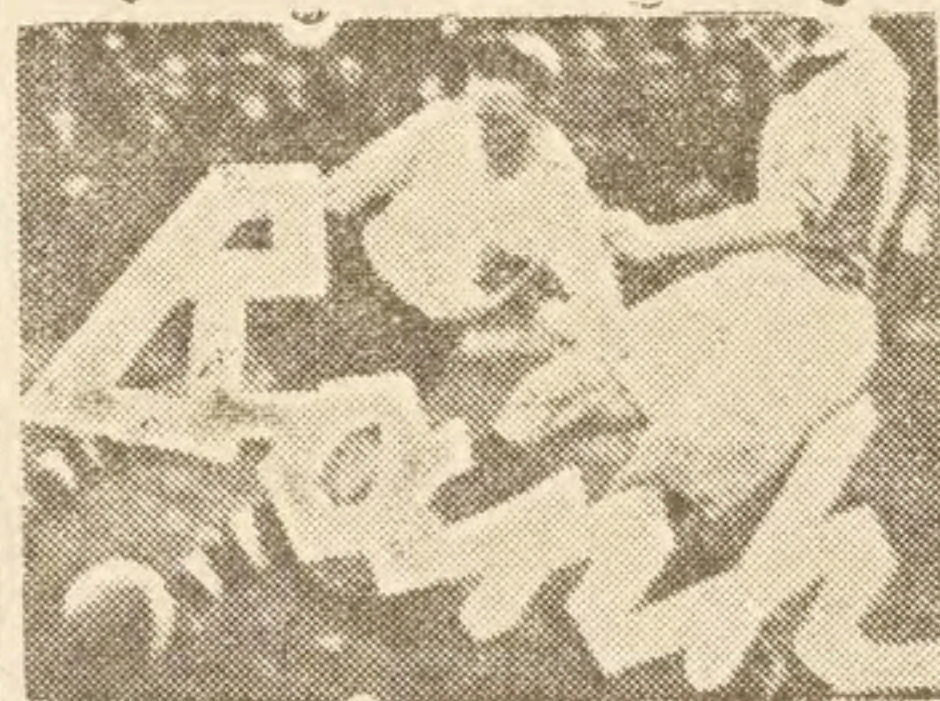
Sắp hạng chạy tiếp tại bờ sông phía Bắc. Mức về và sắp hạng chặn thứ nhứt tại Kompong-Thom, cách bên đò Prek-Dam 135 cây số.

8 Novembre. — Chặn thứ nhì: Kompong-Thom — Siemréap. Đường dài 147 cây số. Khởi hành vào 6 giờ sáng. Mức về sắp hạng Siemréap

9 Nov. — Chặn thứ ba: Siemréap — Battambang 172 cây số. Khởi chạy 5 giờ sáng. Mức về sắp hạng tại Battambang.

10 Nov. — Chặn thứ tư: Battambang — Kompong-chhnang 210 cây số. Khởi chạy 5 giờ sáng. Mức về sắp hạng tại Kompong-chhnang.

11 Nov. — Chặn thứ năm: Kompong-chhnang — Phom-penh: 91 cây số. Khởi chạy 7 giờ sáng. Mức về và sắp hạng tại Namvương.

TỔNG CUỘC TÂY

Ngày chúa nhật 16.10.38

SAN LAREYNIÈRE

Electro A — Police A
Auto-Hall — Stade militaire

SAN STADE RENAUL

U. S. Cholonaise — Baader
Cercle Sportif — Jean Comte

SAN STELLA

Electro B — Distamy
Stella A — Etoile du Sud

SAN B.I.S.

Port de commerce — E. Phunhuan
B.I.S — Saigon Spt.

SAN R.T.A.

Phu-Hoa — Auto-Hall B
Police B — Av. Biênhoa

SAN PHU-HOA

P. Commerce B — Chi-hoà
Phu hoa B — Đông-Hoà

SAN DONG-CHI

Dong-chi B. — Thanh-Tân
C. Sportif B — Dong Chi A

SAN CAY QUEO

A S. Journal — J. S. Thudaumo
Cay Queo — A. S. Micheliet

SAN THUDUC

Stella B — Cho-dau

SAN ANNHON

F.A.C.I — Annhon B
Annhon A — Electro C.

SAN CAT LAI

Hiệp-Hoa — Cat-lai

SAN PORT COMMERCE

Lac-Hông — E. Phu-nhuân

SAN MYTHO

Thudaumot — Mytho

THI TRU'ONG TIÊU TỨC

Giá lúa

Giá bạc

Ngày 13 Octobre 1938 theo giá Taux Officiel 10f.00
lúa ở các nhà máy Cholon bán Banque de l'Indochine 10.00
nguyên bao 68 kí-lô. Banque Franco-Chinoise 10.00

Lúa thượng hạng: 5,19—5,28 Honkong et Shanghai 10.00
Lúa hạng nhứt: 5,08—5,07 Chartered Bank 10.00

Lúa h. nhì 40% Japon 4,85—4,89
Lúa h. nhì 50/55% Java 4,75—4,79

Lúa thượng dùng 4,40—4,41

Giá gạo

Ngày 13 Octobre 1938 bán độc Đổ mỗi 100 k. 7,70—7,85
theo mà sống không kể tiền số Trắng (không định giá)

phí, bán luôn bao 60 k. 700.
Gạo số 1 25 % tấm 7,12—7,16 Dừa khô Saigon 100 k. 13,65

Gạo số 2 40 % tấm 6,62—6,66
Gạo số 3 50/55 % tấm 6,32—6,36 Đường

Gạo lức 5 % lúa 5,58—5,57 Đường cát trắng 100k. 27,00
Tấm số 1, số 2 5,68—5,72

Tấm số 3 5,16—5,20
Cám trắng 3,16—3,20

Cám lức 2,20—2,30

Heo

Mỗi 100 kí-lô 29,00—31,00

RƯỢU BÒ MẠNH

NÉO - TONIQ

Của Bác sĩ PÉRIÉ

Ăn ngon, Ngũ khỏe, Bỏ sức, Vượng
thần, Trị rét, Ngừa Lao
Nam, Phụ, Lão, Ấu, đều dùng được.

Bán tại: PHARMACIE KIM-QUAN
90 Bonard SAIGON

MỘT PHƯƠNG LẬP BỀN

có tiền đầu chôn chôn, vãng vãng mà lại mỗi tháng, có hy vọng trắng một số vốn lớn đây là về mới cách thức P. mại

Hội Vạn Quốc Tiết Kiệm

Hội từ bền chiếu theo chỉ dụ ngày 12 Avril 1936

vốn đã đóng tất: 1 triệu lượng bạc và 3.000.000 quan tiền Pháp

Hội quán: 7, Đại-lộ Edouard VII & THUẬN-HẢI

Hàng chánh & Đông-pháp: 28 đường Chaigneau — SAIGON

Sở thương mại Saigon 20

giúp cho qui ngài đóng góp ra số vốn

400 \$.	mỗi tháng đóng	1 \$ 00	5.000 \$	mỗi tháng đóng	12 \$ 50
500	—	1 25	6.000	—	15 00
1.000	—	2 50	7.000	—	17 50
1.500	—	3 75	8.000	—	20 00
2.000	—	5 00	9.000	—	22 50
3.000	—	7 50	10.000	—	25 00
4.000	—	10 00			

Vé này đóng lãnh vốn mục-đích (từ 400 \$ tới 1.000 \$) bởi cuộc xổ số hằng tháng, hay là khi mãn hạn (25 năm) nếu vé không đóng may trắng ra trong 300 cuộc xổ số hằng tháng.

HỘI BẢO ĐẢM 12 CUỘC XỔ SỐ MỖI NĂM

Vé tiết kiệm cách thức P. đóng dự cuộc xổ số hằng tháng từ tháng đầu mỗi năm. Như vậy nếu người mua vé, chẳng những chôn chôn số đóng lập nên một số vốn, mà lại có hy vọng được lập tức một số tiền to (400 lần số tiền tháng đã góp nếu vé trắng ra trong tháng đầu).

PHẦN LỢI KHÁC CỦA VÉ TIẾT-KIỆM

của

Hội Vạn Quốc Tiết Kiệm

ĐÔI CHỮ DỄ DÀNG, khỏi tốn hao rắc rối chi hết
CÓ GIÁ CHUỘC LẠI khi đóng góp được hai năm.

ĐANG VAY 90 %, số giá chuộc về.

ĐƯỢC BẮT ĐÓNG LẠI, trả số góp trả và tiền lãi hay là gán kỳ hạn

ĐƯỢC CHIA HƯỞNG LỢI CỦA HỘI bởi cuộc xổ số phụ hay là tăng thêm số bảo hiểm

ĐƯỢC ĐÓNG GÓP TRẢ MỘT THÁNG

gỗ VỐN hườn lại bởi cuộc xổ số tới ngày 31 Dec. 1937 gần.... 455.000 \$
TIỀN LỢI đã chia ra cho người cầm vé ở Đông-Pháp tới ngày 31 Décembre 1937, gần 72.000 \$

SỰ BẢO ĐẢM CHO VÉ TIẾT KIỆM

của

hội vạn quốc tiết kiệm

Số vốn đã đóng tất cả: Đông - sản và bất - động - sản ở Đông - Pháp tới ngày 31 Décembre 1937 2.403.548 \$ 30

MUA VÉ HAY HỎI ĐIỀU-LỆ XIN ĐO NƠI:

hội vạn quốc tiết kiệm

Chi nhánh: SAIGON, 26, đường Chaigneau;
HANOI, 8 ter Phở Tràng thi;
và nơi Đại-lý khắp cõi Đông-pháp.

VIỆN THỂ DỤC

(STUDIO DE CULTURE PHYSIQUE)

48, Rue Charles Cappe Khá-h-Hội -:- Saigon
Nếu các ngài ốm yếu? — Hãy đến chúng tôi, chúng tôi sẽ làm cho thân thể quý ngài nở nang, làm cho các ngài sẽ mạnh khoẻ trong ít lâu.

Các ngài mập quá? — Chúng tôi có thể làm cho giảm bớt.

Các ngài ăn không ngon? — Đến chúng tôi, chúng tôi sẽ chỉ cách cho ăn ngon như thường.

Bao tử của các ngài lớn quá? — Hãy nói cho chúng tôi biết, chúng tôi sẽ làm cho nhỏ lại.

Hãy đến M. ANDREW T. KANCHENG, một hội-viên trong hội « Health-and Streng » thờ Londres sẽ đem lại cho ngài :

Sức khoẻ — Sắc đẹp — Sức mạnh

Mr ANDREW T. KANCHENG trước kia có ở Honolulu, San Francisco, Singapore, Java, Hongkong và Thượng hải

tuyệt vọng

Trường thiên tiểu-thuyết của PUCHO

(TIẾP THEO SỐ BÁO 56)

— Thấy hiểu sao được ! Tôi nghe càng điên đầu rồi trí thêm hiểu được là nhờ cô Kim-Huê. Tuy vậy anh cũng tìm được ý nói cho tôi nghe rằng lúc cha muốn của ông nên anh hồi lại : cô chết có để tờ chúc-ngôn lại, chia cái gia tài đó ra làm hai, cô lãnh phần rửa, là Lê cũng được phần nữa. Cái phần của cô Kim-Huê, bà Lê vẫn còn nắm giữ. Nhưng nó có ăn chung vào cái ăn mạng ấy ở chỗ nào thầy có thấy chưa ?

Mãng lắc đầu, tỏ mình bí lối. Ông Phan ném điều thuốc tàn, đốt điều khác cầm hút vài hơi, thở ra phì phà, rồi nói :

— Nếu bà Lê chết đi thì phần ăn của bà Lê tất nhiên sẽ về tay con ruột của bà là cô hai Hồng, còn nếu cô Kim-Huê bị ăn tử hình hoặc chung-thân cấm cố vì tôi cố ý sát nhơn này, thì trọn cả phần gia tài của cô nữa, cô Hồng được hưởng chứ ai ! Đó thầy đã hiểu chưa ?

Mãng có ý nghi hoặc về chỗ ông Phan buộc tội vô cơ cho cô Hồng nên anh cãi lại.

— Có lẽ nào con mà đi giết mẹ bao giờ, hả ông ?

Câu hỏi của Mãng làm cho ông Phan cười ngất, ông cười như người rồ dại. Đoạn bước lại đứng dựa lưng vào vách tường, treo căng lại và rung-rung một cách đắc ý, rồi ông hỏi anh :

— Thầy biết tôi đi đường nào chưa ?

— Ông muốn nói cô Hồng là thủ-phạm !

— Tại sao có Hồng mà thôi ? Tôi hỏi thầy, nếu có người nào quan-hệ với cô muốn cho cô hưởng trọn cả hai phần gia tài đó, rồi họ được hưởng với cô một cách gián-tiếp, họ thì hành kẻ độc, mà cô không hay biết, tôi xin hỏi thầy, cô ta có thể nào mà cần họ được không ? Đâu thầy thử nghĩ kỹ coi nào !

Ông Phan gãi đầu bởi ấy hai ba lần, lại tiếp theo giọng cười rất khó chịu, khiến Mãng ta càng

chui dọn bữa ăn, anh cũng theo phụ với ông. Đến chừng đầu đó đã xong, chủ khách đều ngồi lại cầm đũa, Mãng thấy cử chỉ của ông Phan tử tế quá, anh không khỏi ái ngại, anh nói thật tình :
— Thiet tôi làm nhọc lòng ông hết sức.
— Thấy cứ việc dùng bữa thiet tình với tôi, có việc gì mà e ngại, vậy chờ thầy cứu con nhỏ tôi đó không nhọc cho thầy hay sao ! Tôi cũng biết thầy sợ người lạ nên tôi cho phép bồi bếp tôi nghỉ hết.
— Tôi cảm ơn ông lắm !
Hai đôi đũa bắt đầu lay động, thiam thoát đồ ăn trên bàn cũng biến mất lần lần. Bỗng chốc ông Phan nói :

XV. — CHỖ KỶ HẸN

CHUYỆN của ông Phan mới nói cho Mãng nghe thật là quan-hệ. Lễ thì bỏ ịch cho anh lắm chớ. Anh cần phải suy đi xét lại coi thử lời lẽ ông Phan nói đó có đúng với sự thật hay không mới phải, nhưng anh nghe thì nghe mà lời thiet lẽ hơn gì anh không xét đến. Anh cho là một câu chuyện xoàng ; phần thì con ma buồn ngủ nó cứ theo vẩn vơ luôn, nó đề anh xuống, nên đầu cho anh muốn dẫn đo suy nghĩ, nhưng mà trí anh rã rượi, không cho. Bởi vậy đêm ấy anh vừa đặt lưng lên giường thì tiếng ngáy đã nổi vang như sấm.

Mãng ngủ như người chết già. Đến sáng tới chừng mặt trời rọi ngay trên mặt, phá giấc của anh anh mới chịu thức. Trí anh lúc ấy không nhớ gì lạ hơn là lời ước hẹn của Kim Huê, rồi anh liếc mắt dòm ngang cửa sổ, ngó chừng bóng mặt trời mà đoán giờ. Mặt trời đã lên cao, ánh sáng không được êm dịu, anh cho là trễ rồi nên anh lật đặt bước xuống giường. Vừa lúc ấy ông Phan ở ngoài bước vô trao cho anh một cái áo sơ-mi rồi trở ra liền. Mãng tiếp lấy rồi nhìn lại áo đương bận trong mình, đến lúc thay đi là phải, nó đã dơ quá tệ.

Ông Phan gãi đầu bởi ấy hai ba lần, lại tiếp theo giọng cười rất khó chịu, khiến Mãng ta càng

chui dọn bữa ăn, anh cũng theo phụ với ông. Đến chừng đầu đó đã xong, chủ khách đều ngồi lại cầm đũa, Mãng thấy cử chỉ của ông Phan tử tế quá, anh không khỏi ái ngại, anh nói thật tình :
— Thiet tôi làm nhọc lòng ông hết sức.
— Thấy cứ việc dùng bữa thiet tình với tôi, có việc gì mà e ngại, vậy chờ thầy cứu con nhỏ tôi đó không nhọc cho thầy hay sao ! Tôi cũng biết thầy sợ người lạ nên tôi cho phép bồi bếp tôi nghỉ hết.
— Tôi cảm ơn ông lắm !
Hai đôi đũa bắt đầu lay động, thiam thoát đồ ăn trên bàn cũng biến mất lần lần. Bỗng chốc ông Phan nói :

— Bề thế của thầy nguy hiểm lắm đa ! Không biết thầy có nghĩ đến hay không ?
— Dạ thưa ông tôi cũng tự biết lắm !
Mãng trả lời vậy. Ông Phan mỉm cười rồi hỏi :

— Thầy biết thì hãy rán giữ mình ! Thầy có 'inh đến chỗ kỷ hện của cô Kim-Huê không ?
— Tôi trông cho mau tới giờ đứng đi, mà cô lẽ dùng bữa rồi tôi đi cũng vừa.

— Thầy nhớ về sớm tôi đợi thầy trở về dùng cơm nghe. Bữa ăn điểm tâm vừa xong, Mãng lật đặt cặp nón ra đi, ông Phan theo đưa anh tới cửa rồi vịn vai Mãng mà căn dặn :

— Thầy đi phải rán cẩn thận cho lắm mới được.

Mãng không trả lời. Ra ngoài anh dòm chừng hai bên đường rồi lăm lăm đi riết, cố đi cho mau để gặp mặt Kim-Huê cho yên lòng. Chợt bỏ bước, trí lo xa, bỗng dưng anh ngừng đầu lên ngó ngay phía trước mặt mấy bước nữa thì tới cái chòi lá là chỗ kỷ hện. Lòng Mãng rất khoan khoái mà trí cũng không khỏi tự hỏi :

— Có lẽ nào đi mau quá vậy ? Hay mình đi lạc đường chăng ?

Dừng bước rảo mắt dòm chung quanh bốn phía để cố nhìn lại những cảnh vật của anh đã được thấy ngày hôm qua :

— Ừ phải mà đấy là chỗ bờ đất lở, chỗ này nếu hôm qua

không có mình đỡ kịp thì chắc có Kim-Huê phải té đó chi.

Ngó lại phía sau lưng, Mãng thấy một lỗ hổng khá sâu anh tìm tìm cười và nghĩ thầm :

— Phải ! hôm qua gió thổi mạnh quá làm cho cái nón mình bay, rồi nhờ nó rót ở dưới lỗ hổng này mình mới lượm lại được.

Nhìn kỹ rồi Mãng biết không phải đi lạc, mà sợ dĩ anh đi mau chóng tới là tại trí anh mắc lo xa nên không có để ý đến cái khoảng đường đã đi.

Gần tới chòi, anh để ý thấy cánh cửa lá rục-rịch, anh định chắc cô Kim-Huê đã đến trước rồi, có lẽ hiện lúc này, cô đương ngồi chờ anh bên trong. Mãng đẩy nhẹ cánh cửa bước vô, thì cái eo xích của anh vừa bị có người ôm chặt. Hai cánh tay ấy, Mãng cảm-biết không phải là cánh tay của đàn bà. Người có cánh tay ấy bận áo ca-ki vàng trên hai tay áo lại có đeo lon cảnh-sát. Mãng nhận rõ, kẻ ôm anh là một viên cai hoặc viên đội gì đó chứ trí anh chưa kịp đoán biết chuyện lành dữ ra sao. Người ấy ôm cứng eo-xích Mãng vừa xiết chặt vừa la lớn :

— Hương-quần !.. được rồi... tôi bắt nó được rồi...

Mãng bấy giờ đã biết mình mắc vào nguy-cơ, anh tính phải kiểm thử giải thoát. Lanh lẹ và chuyển thân lẹ, anh lòn hai tay ra phía sau ôm riết lấy cổ

người áo vàng rồi khum lưng lại bắt một cái thật mạnh, làm cho người ấy té văng, đập đầu vô vách nằm bất tỉnh. Phía sau chòi, một người — có lẽ là chú hương-quần — chạy tới, thấy sự chẳng lành, chủ tơn ra tay, nhưng thấy bộ tịch của địch-thủ vạm-vỡ quá, chú chưa biết tính lẽ nào, chợt thấy cái tu-bít của chú cai làm rơi dưới đất, chú lượm lên toan thổi ra hiệu cầu cứu. Nhưng Mãng đã biết, lẹ cẳng xông tới, đá ngay vào tay chú nọ, cái tu-bít chưa kịp thổi đã rớt nằm lại dưới đất.

(Còn nữa)

NGUYỆT NGUYỆT VIÊN

Thuốc bổ đàn bà sữa đường kinh xấu ra tốt, trị các chứng bệnh bởi máu huyết, bổ sức lực, giúp tươi trẻ, làm xinh đẹp, giữ hậu-tự, là một thứ thuốc quý nhứt, tuyệt hay. Nhà thuốc VINH AN HÒA bảo chế sau 13 năm nghiên cứu, 3 năm thí nghiệm. Mỗi tháng uống 3 hộp. Mỗi hộp giá 0p.50.

Có bán tại : Saigon : Nguyễn-thị-Kính, Thanh Thanh, Xuân Nga, Quảng An, Tân-định : Vũ Lai, Tân-định thư xả, Dakao : Đức Thắng, Phú-nhuận : Nam-Xương, Cholon : Nam-Thanh.

Mytho : Nam-Cường, Cantho : Tân-Văn, Thotnot : Trần-vinh-Tường, Namvang : Vương-ngọc-Chánh.

Người ta có thể dùng khoa-học tìm sự may mắn được không?

Chẳng nên nói rằng : « không thể nào được ». Hãy hỏi cho được cuốn « De l'influence des radiations sur la personnalité » mà đọc. Tác-giả cho không chờ không lấy tiền. Cứ viết thư hỏi : M. Laurensy - 2, Rue Garcerie -:- Saigon

A LA MODE

48, Rue Gialong -:- Phanhiết

May khéo — giá rẻ

Mới lại nhiều kiểu hàng mới.

Hạ giá đặc-biệt trong 1 tháng.

Coupeur : PHAN-DUY-VĂN

TÂN-NỮ HỌC-ĐƯỜNG

1, 2, 3, rue du Grand Couronné — CHOQUAN

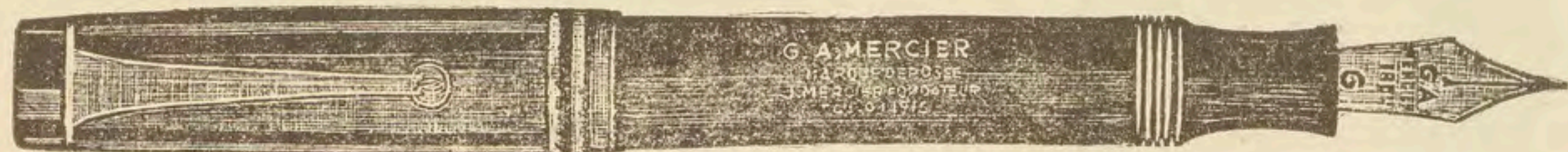
Chuyên dạy đủ các khoa nữ-công thường thức : thêu, may, cắt, thắt, ép, dệt, bánh, nút, nấu ăn v.v.. nhứt là các môn : bắc màu, bắc trắng, mực bóng, bóng đường nắn, bóng đường rê (kiểu Gecong) thì rất tươi nhuận, sắc xảo, được phụ-nữ xa gần hoan nghinh, cho là khéo hơn các nơi. Có dạy thêm nhiều khoa nữ-công thực-nghiệp : làm fromage đồ hộp, chế dầu thơm, savon, đồ trang điểm phụ-nữ v.v.. do một viên kỹ-sư hóa-học chăm nom.

Về khoa Pháp-văn có giáo-sư tốt nghiệp ở Đại-học-Đường Paris, dạy nói và viết tiếng Lang-sa thông hạp theo thời thế, học một năm thì rành. Chị em nào có học lực sẵn, có bằng Sơ-học Pháp-việt sắp lên, học càng mau giỏi hơn. Hỏi thăm thêm điều chi xin đình cò trả lời và đề cho bà Đốc-học trường Tân-Nữ theo địa chỉ trên đây.

LIÊN-HOA

Nhà may tân thời LIÊN-HOA 110 La-grandière, mới thêm nhiều thợ thiện nghệ, và chề thêm kiểu chemises thêu thật đẹp

Năm điều tiện lợi cho những người dùng viết máy: 1' ĐẶNG mua y giá theo các xưởng chế tạo bên Pháp. 2' ĐẶNG lựa chọn tự do. 3' ĐẶNG khắc tên họ vào viết khỏi phải trả tiền công. 4' ĐẶNG bon garantie 3 năm. 5' ĐẶNG lấy viết liền, khi viết máy có hư hao chút đỉnh, có thợ chuyên môn sửa và có đủ đồ thay phụ tùng

XIN LẠI
NHÀ NGHỀ:

TRAN-NGUYỄN-CAT

31, Boulevard Charner - Saigon
Tél. 21.289

MỎI PHÁT MINH DỒI HÌNH NGƯỜI

HÓA-THÂN-CHÍ-BỮU-HOÀN Là một phương thuốc mới phát minh, trị tuyệt bệnh phong đờn cũ.

HÔI-HOÀ-TÊ Có thí-nghiệm mấy chục người đều lành mạnh cả. Tôi có đăng hình bệnh nhơn ở nơi báo Điện-Tin rồi. Quý vị không tin xin mời đến nhà sẽ thấy sự kết-quả của chúng tôi. Thuốc này tôi dám cam đoan, hề uống từ 1 tháng tới 4 tháng thấy dôi hình không sai. Từ 4 tới 10 tháng thì lành mạnh như xưa, uống lâu mau tùy theo bệnh nặng nhẹ.

SƯU-PHONG BỒ-HUYẾT: Trị tuyệt bệnh: đau gân, đau xương, đau lưng, Tê, Bại, Nhức mỏi. Đêm nằm tay chơn để đầu tê đỏ, mặt mày tay chơn nó lăm như kiến bò. Dùng đến thuốc này thì hết tuyệt.

VẠN-LINH ĐẠI-BỒ: Chuyên trị đàn ông đàn bà ăn uống không đặng. Tinh thần suy kém hay đau lưng, mệt nhọc, ái tình, da xanh vàng méc, đầu hay chân vàng, ngồi làm việc thân hư, hề uống vô thì thấy khoẻ và công hiệu liền.

DỒI S C NGƯỜI: Thuốc **NGUYỄN-ĐỨC** bỏ á-phiện có thí nghiệm tại Laboratoire Identité Saigon. Là một phương thuốc đại bồ, không phá không hành, không di tính, không nhọt, không nhức mỏi, không thêm á-phiện, dám cam đoan. Uống vô từ 15 ngày thấy cân nặng thêm một hai kilos. Lục-châu và Saigon quý ông đều có dùng nhiều rồi. Ai ai cũng đều khen tặng là một phương thuốc thần.

Hóa Thân Chí Bửu hoàn: mỗi hộp giá 1p.20 Vạn Linh Đại Bồ: mỗi hộp giá 0p.40
Sưu Phong Bồ Huyết: mỗi hộp giá 0p.80 Thuốc bỏ Á-phiện: mỗi hộp giá 1p.00

nhà thuốc NGUYỄN-ĐỨC-ĐƯỜNG

số 17 đường HUỲNH-QUANG-TIẾN (Cầu Rạch Bần) Saigon.
NGUYỄN-VĂN-VÀNG BẢO-CHẾ

Đĩa
Beka

Đĩa BEKA hát êm ru rõ ràng

Không kêu rờ rờ như thứ khác

Đĩa BEKA hát cả năm còn tốt

Không phải đồ xài hai ba hăng đổ

Tròng đỏ	Phước-Cường Cô ba Xuân Vạn-thành-Ban (Hát bộ) Hát d ệ 1 Bạc
Tròng xanh	Trần-Đất Phước-Cường Hát điệu Bạc Ca điệu Hus
Tròng đen	Huỳnh-Kỳ (Ca Phụng - Hát)
Tròng tím	Trần-Đất Múa bông Kinh Phật Nói Thơ Hát Bộ
Tròng vàng	Đại Phước-Cường Phụng-Hảo Tài Tử kim thời Hát Bộ Ca điệu Bạc Ca điệu Hus

HÃY ĐÓN MUA ĐĨA BEKA ĐẶC BIỆT TẠI TỪ XUẤT SẮC

QUINAFORCE

RƯỢU MÁU BÒ

Bệnh mới đỡ, xanh xao, yếu đuối, ban rét, yếu phổi, kinh nguyệt không đều, đang kỳ thai nghén, và sau khi sanh, kém ăn, ít ngủ.

Rượu bò huyết, thơm khai vị, tiêu thực, được nhiều vị lương y trọng dụng.

1 LITRE 2\$00

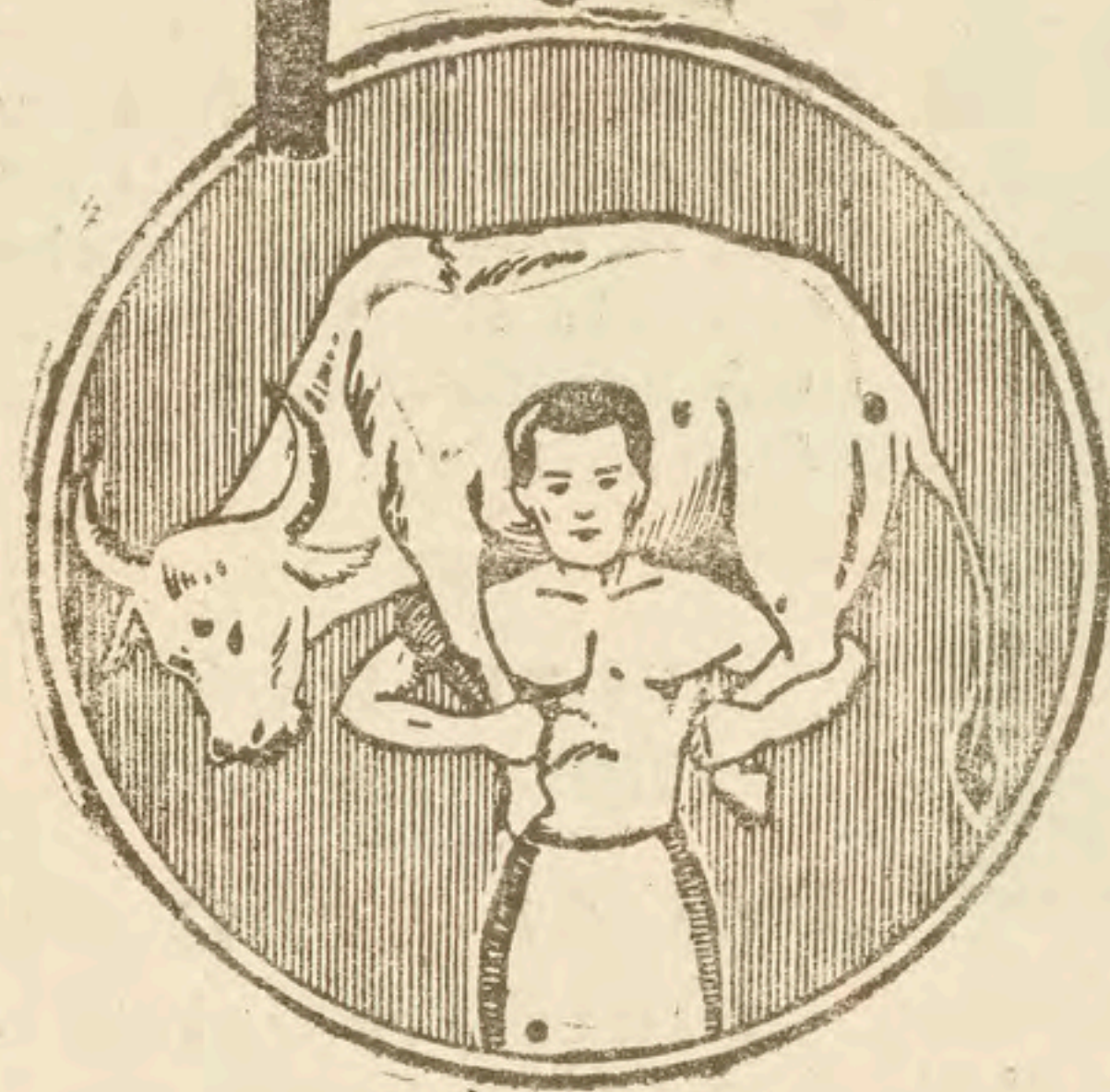
DỰ TRỮ TẠI:

Pharmacie Vương-hữu Lê

144, rue d'Espagne - SAIGON (sau Chợ-mới)

Ở xa gửi theo cách lãnh hóa giao ngân

FORTONIC

**RƯỢU BÒ
MÁU BÒ
CỦA BÁC-
SI VÉCET
- PARIS -**

Trừ tuyệt các chứng bệnh đau máu hư huyết làm cho thân thể con người ốm o xanh, nhức mỏi đau lưng, tức ngực, ăn uống không tiêu. Đón ba con gái thường có huyết bạc, máu huyết không đều nước da vàng mét, con mắt có quầng đen, con nít ốm o da thịt không dặng nở nang, trí hóa lù-mù học hành chậm hiểu.

Y-giới Pháp và các Đại Y-viện rất hoan-nghinh và công nhận rằng thuốc **FORTONIC** trừ tuyệt các chứng bệnh lao lực, đau máu rét, ban và bệnh lao. Hay nhứt là đàn bà có thai và sau khi sanh thai nên uống.

Tổng Đại-lý trong cõi Đông-Pháp.

**GRANDE PHARMACIE DE SAIGON
Nguyễn-van-Cao**

Docteur en Pharmacie

122-124, Bd. Bonard (ngang nhà Thương-Thị) SAIGON

Sáng lập đã 10 năm và đã làm dờn cho những thầy dờn có tiếng như: Giáo Tiên, Bà Phó, Chơn, Bà Nén, Kéo, Cậy, Kỳ, Chắt v.v.

Nên tin hay không?

AI DÁM LÊN HÒA - TINH ở với những người này không?

GẦN đây, các nhà thiên-văn đại-danh trong thế-giới, tối ngày đề mắt vào ông kiếng vạn lý mà dòm lên không-trung mãi, hình như đã công nhận rằng trên Hòa-tinh (Mars) không phải là một thế-giới hoang-vu, nó cũng là một thế-giới có đủ núi non cây cỏ và sanh vật như dưới địa cầu mình đây.

NGƯỜI HÒA TINH

Mặc dầu Hòa-tinh có khí-hậu quanh năm lạnh buốt, 25 độ dưới 0, hay lúc trung bình cũng là 16 độ dưới 0, nhưng nó cũng có cư-dân thích hợp với khí-hậu đó.

Nghĩa là trên Hòa-tinh cũng có người-

Người riêng ở Hòa-tinh, cổ-nhiên,

Người ấy, — khác người ở địa-cầu ta — nửa là người, nửa là loài biết toi lợi, có thể vừa đứng thẳng mình lên đi như ta, hay lúc muốn bò muốn hơi cũng được

Bởi vậy cái đặc-biệt trời sanh ra cho người Hòa - tinh là trên lưng mọc sừng mọc ganh từ đầu tới dưới ngang hông ngó như cái quái-vật gì vậy.

Theo các nhà bác - học Mỹ, do nơi khí hậu Hòa-tinh không như các tinh-cầu khác, cho nên người trên đó phải có cái hình tượng lạ lùng ghê gớm như các ông đã chiêm ông dóm thấy nhấp nháy lơ mờ, rồi thiét tưởng ra như tấm hình in đây.

Phải biết Mỹ - châu nhiều chuyện lạ đời, tự nhiên các ông bác-học xứ họ cũng hay tưởng tượng ra lắm cái không ai dám ngờ.

Hòa-tinh ở xa tít mù khơi, nhưng mấy lâu nay các nhà khoa-học tin tưởng rằng một ngày kia có lẽ không xa, người ta chế tạo ra thứ máy bay lên Hòa-tinh được. Rồi địa - cầu có chật chỗ quá, sẽ có cách di-dân lên Hòa-tinh sanh cơ lập nghiệp không chừng.

Có điều là người trên Hòa-tinh — nếu như thiệt có người — dầu không được đẹp như tiên như phật, thời thì cũng xấu như người địa - cầu mình đây, cho nên giống y hình vẽ này, chúng tôi định chắc một mai những ai có phước bay lên Hòa-tinh, ngó thấy các ông các bà trên Hòa-tinh góm ghiếc thế này, sợ hãi quá đến phải ngã lăn ra chết ngộp cù queo, không kịp chạy về địa - cầu nữa lặn. Chúng tôi xin ở luôn địa - cầu thôi, ai đi Hòa-tinh mặc họ!

VÌ TIN RÀNG TRỜI GẦN SẬP

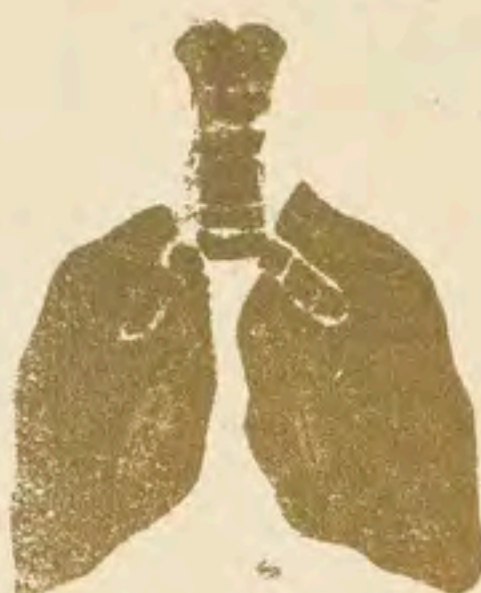
Một ông chủ nợ dốt hết giấy nợ người ta còn thiếu mình. Rồi bây giờ đang kiện tầy bói tiên-tri

Ở văn-minh họ cũng có hạng Lý - Tcet, Xã - Xê của họ.

Số là mùa hạ năm ngoái (1937) ở vùng thôn quê Stanislas nước Ba-lan (Pologne), một ông thầy tướng số đoán tiên-tri rằng đúng ngày 15 tháng tám 1937, trái đất sẽ tan tành vì nó đụng nhau với sao chổi (Comète).

Lúc đó các báo cũng đăng tin có một ngôi sao chổi đang đi gần kề trái đất, thành ra các bác nhà quê tin lời tiên-tri kia sẽ là sự thật. Huống chi họ vẫn mộ đạo, nhớ trong Thánh-kinh có nói về cuộc tận-thế, khiến họ càng tin tận-thế đến nơi.

Thái Bình Hoàn

(Trị ho lâu)
Đám đờm
Thở - tù trong
Phổi sanh
trùng-độc, ăn
phá chất Phổi

M. Bệnh nhơn ho nhiều, như là về đêm, khạc ra có chỉ máu trong đàm, chỉ ấy thiệt là mãnh. Phổi lặn vụn bị vi-trùng ăn lờ ra đó. Con người lần lần ốm gần như bộ xương, * bần thần đã được, biếng ăn biếng ngủ.

Thuốc THÁI-BÌNH-HOÀN của nhà thuốc Đại-Đồng làm mát trái tim bổ Phổi, trừ đàm, chữa lành các vết tích ở Phổi, dứt chứng ho lâu ngày, ngừa được bệnh lao.

Mỗi hộp ... 1 p. 50
Số bảo chế ĐẠI-ĐỒNG
96, rue Pellerin - Saigon.

Tới đầu tháng 8, ai nấy đều đóng cửa ngôi nhà đọc kinh cầu nguyện. Nhiều người lo sợ buồn rầu quá, uống hết hủ rượu này tới hủ rượu kia để tiêu sầu.

Thờ - ơ làm sao giữa đêm 14 rạng 15 Acút, có trận giông bão lớn, các bác nhà quê ta tuyệt vọng, khóc lóc, ôm nhau buồn bít, từ biệt. Rất đổi những kẻ thù lăm rêu nhau mấy đời, bây giờ cũng quên cả chuyện cũ mà thuận hòa niềm nở với nhau.

Trong làng, có ông chủ nợ nhà giàu, lúc này đem cả trap vắn tự vắn-khế ra đốt hết trước mặt những người thiếu nợ mình, vì sắp tận-thế ai cũng chết ráo, còn để giấy nợ làm chi.

Té ra trận bão đêm ấy qua rồi, trái đất vẫn còn nguyên, thế gian vẫn y cũ, duy có ông nhà giàu chủ nợ đốt tiêu cả giấy tờ rồi, lấy giờ còn đòi ai được?

Ông liền đem đơn ra tòa kiện lão tầy bói tiên-tri Tòa huyện đi huyện lại đòi ba lần, cho tới qua đầu năm nay thì tuyên bố bác đơn. Giận đòi liếc cửa, ông chủ nợ ta tự-tử chết tốt.

Nhưng đạo trời thật có quả báo hay sao không biết, mà cách đó ít ngày, ông thầy bói đập niêm vô chưởi làm ông té gãy xương, vô rầm nhà thương được mấy ngày cũng chết.

DỜI CHỖ Ở

Nhà « ATELIER D'ART LUTETIA » đóng đồ hàn ghê tởm đã có danh tiếng kể từ 1er Octobre 1938 đã dời về số 286 cũng đường Paul Blanchy (ngang nhà thờ Tân-dịnh) Saigon.

Chữ-nhơn kính cáo

DOCTEUR NGUYEN-VAN-TIEN

CÓ CẤP BẰNG VỆ-SANH VÀ VI-TRÙNG-HOC

Khi trước ở 68 đường Chasseloup Laubat hiện giờ dời tại số 16 đường Larègnère
Téléphone n° 21.163

(Sau vườn Bồ rô, gần góc đường Chasseloup Laubat và Larègnère chừng 20 thước) — SAIGON

CHUYÊN TRỊ CÁC CHỨNG BỊNH :

Chuyên môn BỊNH NGOÀI DA : lát, ghẻ, lở, loét, phong, đơn, ung độc, theo, mụn, bết, mục cóc v.v... BỊNH MÁU : PHONG TÌNH, huyết kém, tê bại, nhức mỏi, lao, mạch máu sưng nơi cẳng, trĩ, mạch lưng, hạch, rết, kiết v.v.. BỊNH VỀ ĐƯỜNG TIÊU của đàn ông : CÁC THỨ LẬU, ống đài teo, bọng đài, thận, tinh khí yếu, di tinh v.v.. của đàn bà : huyết bạch, tử cung, giây chằng, chùm trứng, kinh kỳ bất thường, đau đốn v.v.. Ngày thường có coi mạch và trị bệnh. Ngày chửa nhựt và lễ buổi sớm mai.

Có dùng điện trị bệnh rất hay và không đau

Có vài cái phòng để cho bệnh nhơn nằm. Có máy điện nhỏ chạy bằng piles để cho bệnh ở xa dùng rất tiện.

PHÒNG KHÁN BỊNH

N° 8, rue Sabourain (ngang hông chợ Bến-thành) — SAIGON

Docteur TRAN - VAN - CHI

Ancien Assistant de Gastro-Entérologie et de Radiologie de la Faculté de Médecine de Montpellier
Ex-Chargé de Consultation à l'Hôpital Suburbain
Diplôme d'Hygiène Médecin Colonial de l'Université de Paris
Membre Correspondant de la Société de Gastro-Entérologie du Littoral Méditerranéen.

CHUYÊN MÔN TRỊ BỊNH :

Bao tử, Ruột, Gan, Kiết, Nội trĩ, Nước đái đường, Nhức mỏi v.v.

DÙNG QUANG-TUYẾN (Rayons X)

Rọi và chụp hình bao tử, ruột vắn vắn

GIỜ KHÁM BỊNH :

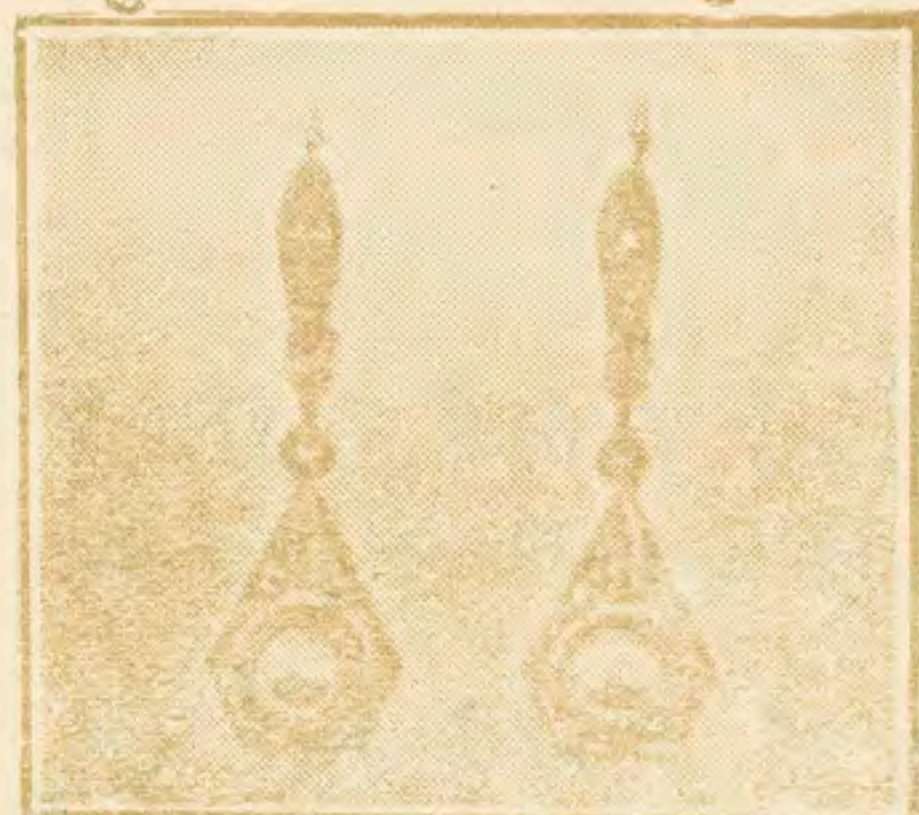
Sớm mai từ 8 giờ tới 12 giờ. Chiều từ 3 tới 7 giờ.

CẨM THẠCH

(émeraude)

Các bà muốn dùng ngọc-thạch (cẩm thạch émeraude) thứ thiệt, trong, có gân xanh, dùng lâu lên nước đậm nhận bột xoàn mới : Bông tai khóa dận, cà-rá, chuỗi ngọc-thạch, viếng QUÂN-CHỦA nhiều kiểu chọn lựa, có giấy bảo kiết mỗi món nữ-trang.

Pendentif đá đen nước nhận bột xoàn mới kiểu mới chế thiệt đẹp. Médaille vàng nhận từ 5 đến 20 hột xoàn mới.

Pendants S. 10/5

Pendants (hông dầm) vàng tây kiểu lạ, nhận 3 hột xoàn mới và hột kết. Bông tai khóa dận nhiều kiểu : bèo rêu, bèo lạt, kiểu chữ S, kiểu chữ O, kiểu trái tim, kiểu lục giác, kiểu mặt tròn và nhiều kiểu khác gọi lãnh hóa giao ngân.

QUAN CHUA
21, rue Amiral Courbet — SAIGON

Phòng khám bệnh Đường + đường và Nhà bảo sanh +

Docteur HỒ-VĂN-NHỰT

Nguyên lươn-y phụ-tá về bệnh đàn bà ở Đại đường đường BAUDELOCQUE (Paris) (từ năm 1934 tới năm 1937)

CHUYÊN - MÔN CÁC BỊNH ĐÀN BÀ VÀ KHOA SANH - SẢN

Trị các chứng bệnh : huyết bạch, đường kinh trời sụt, mất đường kinh, băng huyết, đau tử cung, tử cung trệ, đau trứng, hư thai, ngoại thai, các chứng bệnh sanh ra trong khi mang thai và sau khi sanh sản v.v...

Rọi kiến và chụp hình tử-cung.

Có các thứ máy điện trị bệnh đàn bà : DIATHERMIE, ELECTROCOAGULATION, INFRA-ROUGES, ULTRA-VIOLETS...

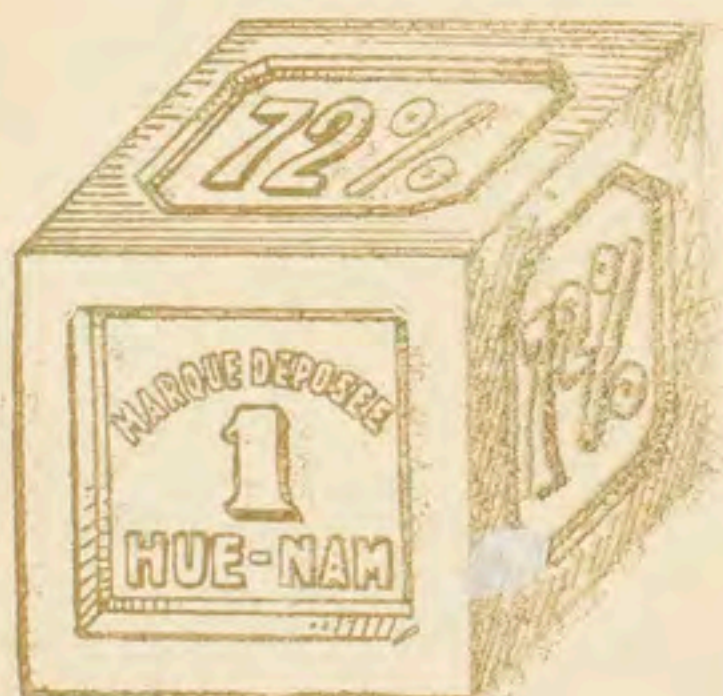
Phòng khám bệnh tại đường Tabert n° 9 et 9 D

Giấy thép nói N° 20.516

Sớm mai : từ 8 giờ đến 11 giờ rưỡi. Chiều : từ 3 giờ đến 6 giờ rưỡi

DUỠNG ĐƯỜNG và NHÀ-BẢO-SANH (clinique et maternité) TẠI PHÚ-NHUẬN góc đường Paul Blanchy prolongée và TOUR DE L'INSPECTION. N° 123. Giấy thép nói N° 20.434.

Dưỡng đường ở giữa ba màu vườn, đẹp để, thanh-tĩnh, và có không khí tốt. Phòng bệnh nằm ở trên hai tầng lầu đều tinh sạch và hoàn hảo. Có nhiều phòng tắm riêng. Cách nuôi bệnh và sự ăn uống rất cần mẫn và hợp vệ-sanh.

SAVON SO 1 HIỆU HUE-NAM 72%

Tốt nhất giá rẻ. Bán sỉ và bán lẻ khắp trong chợ Saigon và Cholon-Môi và có bán khắp nơi : hỏi các tiệm tạp hóa. Mua savon hỏi nài choặng SAVON SO 1

Cần dùng nhiều đại-lý : Mỗi tỉnh và mỗi quận SAVONNERIE HUE-NAM (gần cầu Palikao) — 34, Quai des la Distillerie — CHOLON